

Implementatieplan WTP

Transitie naar nieuwe pensioenregeling

31 juli 2025

INHOUD

1.	INLEIDING	1
2.	NIEUWE PENSIOENREGELING	2
3.	INRICHTING PROJECTORGANISATIE	4
4.	BESLUITVORMING	8
5.	OORDELEN BIJ TRANSITIE NAAR SOLIDAIRE PREMIEREGELING	17
6.	BELANGRIJKE BESLISMOMENTEN TIJDENS IMPLEMENTATIE.....	20
7.	RISICOBEBEER	22
8.	RISICOANALYSE EN BEHEERSMAATREGELEN	23
9.	DATA EN DATAKWALITEIT	32
10.	INVAREN	38
11.	EVENWICHTIGHEID	45
12.	TRANSITIE-EFFECTEN	49
13.	COMMUNICATIE	59

BIJLAGEN

1. Hoofdlijnen huidige pensioenregeling Vopak
2. Risicoanalyse
3. Kans en mate van pensioenverlagingen
4. Compensatie
5. Bandbreedtes evenwichtigheidskader
6. Vervangingsratio's OF-scenarioset (invaardekkingsgraad 130%)
7. Vervangingsratio's P-scenarioset (invaardekkingsgraad 130%)
8. Overleg en behandelde onderwerpen
9. Maatmensen
10. Kenmerken deelnemersbestand (deelnemers per 31 december 2024)
11. Verplichte onderdelen implementatieplan

File: Implementatieplan WTP

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 31 juli 2025

1. INLEIDING

Na een maatschappelijk discussie van meer dan 15 jaar werd in 2023 met de Wet toekomst pensioenen (WTP) invulling gegeven aan een nieuw (toekomstbestendig) pensioenstelsel. Over de wijze waarop bij Vopak invulling wordt gegeven aan (de transitie naar) een pensioenregeling op basis van dit nieuwe pensioenstelsel heeft vanaf 2022 overleg tussen Vopak, vakverenigingen, centrale ondernemingsraad en het pensioenfonds plaatsgevonden. De werkgroep, waarin dit overleg plaatsvond, heeft de sociale partners van input voorzien voor het transitieplan waarin de gemaakte keuzes, overwegingen en berekeningen bij (de transitie naar) een solidaire premieregeling zijn uitgewerkt.

In het transitieplan van 20 december 2024 hebben sociale partners de hoofdlijnen van een solidaire premieregeling vastgelegd en het pensioenfonds gevraagd om deze solidaire premieregeling vanaf 1 juli 2026 uit te voeren. Tevens is gevraagd om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in de huidige pensioenregeling op 1 juli 2026 in te varen in de solidaire premieregeling alsmede deelnemers te compenseren die nadeel ondervinden van de overgang naar één leeftijdsonafhankelijke premie in de solidaire premieregeling, welke door de pensioen-administrateur voor de solidaire premieregeling werd afgedwongen. In het transitieplan is door sociale partners ook verantwoording afgelegd over de evenwichtigheid van de transitie naar de solidaire premieregeling.

Alle betrokken partijen zijn rechtstreeks of via de website van het pensioenfonds in kennis gesteld van de inhoud van het transitieplan. Na ontvangst hebben het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht zelfstandig en gezamenlijk veelvuldig over de inhoud van het transitieplan gesproken. Hiervoor zijn onder andere gezamenlijke kennissessies gehouden met bestuur, verantwoordingsorgaan en raad van toezicht, tweewekelijkse bijeenkomsten voor beeld- en oordeelsvorming gehouden door het bestuur en het verantwoordingsorgaan en is de raad van toezicht maandelijks bijgepraat over ontwikkelingen.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft in de vergadering van 31 juli 2025 besloten de opdracht van sociale partners te aanvaarden en het verzoek tot invaren in te willigen. Het bestuur heeft geen redenen gezien op basis waarvan het verzoek tot invaren van sociale partners zou moeten worden afgewezen. Op grond van artikel 150i van de Pensioenwet is dit implementatieplan opgesteld waarin onder andere het besluitvormingsproces van het bestuur wordt beschreven en de vertaling van het transitieplan naar de (praktische) uitvoering in het pensioenfonds wordt gemaakt.

Dit implementatieplan wordt binnen twee weken na de vaststelling door het bestuur bij De Nederlandsche Bank ingediend. Tegelijkertijd wordt het implementatieplan op de website van het pensioenfonds geplaatst zodat alle betrokken partijen er wederom kennis van kunnen nemen. Het pensioenfonds houdt alle betrokken partijen op de hoogte van het implementatieproces inclusief de eventuele keuzes bij de implementatie en de uitkomsten van de (individuele) berekeningen die met betrekking tot de transitie naar de solidaire premieregeling worden uitgevoerd.

2. NIEUWE PENSIOENREGELING

2.1 Belangrijkste kenmerken

De huidige pensioenregeling betreft een beschikbare premieregeling met keuzemogelijkheden voor de aanwending van de beschikbare premie in het pensioenfonds. De invulling van de huidige pensioenregeling is van wezenlijk belang om de uitkomsten van de verschillende berekeningen in het kader van de WTP te duiden. Hierbij speelt de keuzemogelijkheid tussen pensioeninkoop of beleggen met de beschikbare premie een rol maar evenzeer het feit dat deze keuzemogelijkheid ook voor opgebouwde pensioenkapitalen bestaat. De belangrijkste kenmerken van de huidige premieregeling zijn opgenomen in bijlage 1.

In het transitieplan hebben sociale partners afspraken gemaakt met betrekking tot de invulling van de nieuwe pensioenregeling vanaf 1 juli 2026 in de vorm van een solidaire premieregeling. De belangrijkste kenmerken van deze solidaire premieregeling zijn hieronder opgenomen.

Onderdeel	Hoofdpijnen
Soort pensioenregeling	Solidaire premieregeling.
Pensioenrichtleeftijd	AOW-leeftijd.
Pensioengevend salaris	Bruto jaarsalaris per 1 januari (inclusief toeslagen) vermeerderd met de arbeidsvoorwaardelijke bonus (met een maximum van 15% van het bruto jaarsalaris) in het desbetreffende jaar, met een maximum van EUR 137.800. De pensioengevende toeslagen en bonussen worden door de Executive Board bepaald.
Franchise	EUR 17.290 in 2025.
Pensioengrondslag	Pensioengevend salaris verminderd met de franchise.
Pensioenopbouw	Individueel pensioenvermogen.
Partnerpensioen vóór pensioendatum	Levenslang partnerpensioen ter grootte van 30% van het pensioengevend salaris en tijdelijk partnerpensioen (tot AOW-leeftijd partner) ter grootte van 70% van de franchise. Verzekering op risicobasis met voortzetting voor rekening pensioenfonds gedurende zes maanden na einde deelneming. Vrijwillige verzekering op risicobasis voor rekening gewezen deelnemer met voortzetting tot uiterlijk AOW-leeftijd.
Partnerpensioen na pensioendatum	70% van het ouderdomspensioen.
Wezenpensioen vóór pensioendatum	Tijdelijk wezenpensioen ter grootte van 10% van het pensioengevend salaris (tot 25-jarige leeftijd). Verzekering op risicobasis met voortzetting voor rekening pensioenfonds gedurende zes maanden na einde deelneming. Vrijwillige verzekering op risicobasis voor rekening gewezen deelnemer met voortzetting tot uiterlijk AOW-leeftijd.
Wezenpensioen na pensioendatum	20% van het partnerpensioen.

	rente	% pensioengrondslag
	0%	28,6%
	1%	28,6%
Pensioenpremie (excl. risicopremies en kosten)	1,85%	28,6%
	2%	27,7%
	3%	22,8%
	4%	19,2%
	5%	16,7%

Onderdeel	Hoofdpijnen
	Pensioenpremie in enig jaar wordt vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december van het voorafgaande jaar. De pensioenpremie is leeftijdsonafhankelijk.
Beleggingsbeleid	Collectief beleggingsbeleid met leeftijdsafhankelijke toedeling overrendement op individueel niveau.
Risicodeling	Geheugenloze spreiding van overrendement over vier jaren met backstop op nog niet verwerkt overrendement van enig jaar na tien jaren.
Solidariteitsreserve vulregels	Maximaal 5% van individuele pensioenvermogens (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, financiering bij transitie uit de buffer van het pensioenfonds en daarna uit 5% van overrendement.
Solidariteitsreserve verdeelregels	Onttrekking per jaar maximaal 20% van solidariteitsreserve voor opvangen van pensioenverlagingen. Bescherming bijna pensioengerechtigden door pensioeninkoop op basis van positie (spreidingsvermogen) pensioengerechtigden waarna dezelfde aanpassing van pensioenen vanaf pensioenleeftijd wordt verkregen als voor pensioengerechtigden. Toedeling van overschrijding van maximale niveau aan individuele pensioenvermogens (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
Compensatie	Leeftijdsafhankelijk percentage over A- en B-grondslag mits in totaal positief, financiering bij transitie uit de buffer van het pensioenfonds.
Operationele reserve	Reserve ten behoeve van terugwerkende kracht mutaties, resultaten op flexibilisering, resultaten op arbeidsongeschiktheid, niet opgevraagde pensioenen, kosten en aanpassingen actuariële grondslagen. Financiering bij transitie uit de buffer van het pensioenfonds.
Vereist eigen vermogen	Financiering bij transitie uit de buffer van het pensioenfonds.
Rendementstoedeling	Beschermingsrendement op basis van rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank, overrendement op basis van leeftijdsafhankelijke toedeling op individueel niveau.
Uitkeringsfase	Uitkeringscollectief met gelijke aanpassing van pensioenen voor pensioengerechtigden.

Naast de keuze voor de solidaire premieregeling langs deze hoofdpijnen hebben sociale partners een verzoek tot invaren gedaan zoals bedoeld in artikel 150d van de Pensioenwet. De sociale partners hebben in het transitieplan vastgesteld dat de invulling van de solidaire premieregeling voldoet aan de gestelde doelstellingen en dat herverdeling tussen generaties binnen acceptabele grenzen blijft.

3. INRICHTING PROJECTORGANISATIE

3.1 Werkgroep nieuw pensioenstelsel

De voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van het transitieplan zijn aangevangen in 2022 met de vorming van de werkgroep nieuw pensioenstelsel. Deze werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van sociale partners, centrale ondernemingsraad en het pensioenfonds en werd ondersteund door verschillende externe deskundigen (Joost Borm, Sprenkels en WTW). Voor alle berekeningen die in het kader van de transitie werden gemaakt, was een externe deskundige (Ortec Finance) bij het proces betrokken, wiens deskundigheid en onafhankelijkheid door alle betrokkenen werd onderschreven. De centrale ondernemingsraad was in de werkgroep betrokken als vertegenwoordiging van werknemers met een individuele arbeidsovereenkomst.

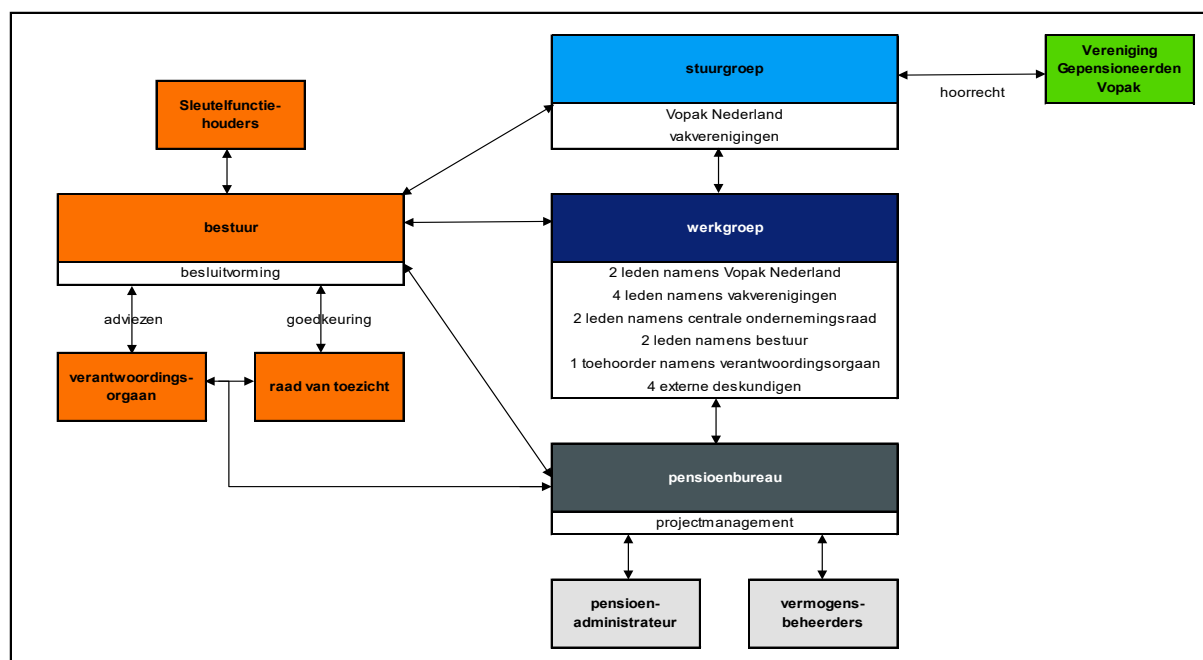
De werkgroep heeft op de hoofdlijnen van de (transitie naar de) solidaire premieregeling adviezen geformuleerd. Deze adviezen vormen de basis voor de afspraken die door sociale partners in de stuurgroep nieuw pensioenstelsel op de arbeidsvoorwaarde 'pensioen' zijn gemaakt voor de solidaire premieregeling vanaf 1 juli 2026.

Gedurende het proces is steeds afstemming gezocht met onder andere de pensioenadministrateur om zeker te stellen dat de adviezen voor de invulling van de solidaire premieregeling vanuit de werkgroep ook uitvoerbaar waren. Dit heeft meerdere malen tot bijstelling van de solidaire premieregeling geleid.

De werkgroep nieuw pensioenstelsel heeft in september 2022, op basis van een interim rapport, afstemming gezocht met sociale partners en centrale ondernemingsraad over belangrijke keuzes die bepalend zouden zijn voor vervolgstappen. De externe deskundigen hebben voorts inhoudelijke en procesmatige terugkoppelingen naar hun achterbannen verzorgd. Door middel van kennissessies is verder gedurende het proces getracht om betrokken partijen mee te nemen in het proces en ze voldoende informatie te geven om de (afweging om te komen tot de) adviezen van de werkgroep te kunnen beoordelen.

De werkgroep nieuw pensioenstelsel heeft in mei 2024 een eindrapport uitgebracht. In aanvulling op dit eindrapport werd in september 2024 nog een addendum uitgebracht waarin de wijziging naar één leeftijdsonafhankelijke premie voor zowel de A- als B-regeling werd uitgewerkt. Op basis hiervan werden tevens de vervangingsratio's en profijt-berekeningen bijgewerkt.

De onderwerpen die door de werkgroep nieuw pensioenstelsel zijn behandeld in de verschillende bijeenkomsten zijn opgenomen in bijlage 8.

3.2 Sociale partners

Sociale partners zijn verantwoordelijk voor de invulling van de arbeidsvoorwaarde pensioen. Uit dien hoofde beslissen zij over:

- de keuze voor het type contract: flexibele premieregeling of solidaire premieregeling;
- de keuze voor de pensioenuitvoerder;
- de vaststelling van de premie en de pensioenambitie;
- de input voor de risicohouding;
- de doelen van de solidariteitsreserve;
- de kaders voor de vormgeving van de uitkeringsfase;
- het verzoek aan het pensioenfonds om opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in te varen;
- het vaststellen van de compensatie voor deelnemers die nadeel ondervinden van de overgang naar één leeftijdsonafhankelijke premie;
- het opstellen van het transitieplan;
- het invullen van het hoorrecht voor de Vereniging Gepensioneerden Vopak.

Deze verantwoordelijkheden zijn met name ingevuld in de periode voorafgaand aan de implementatiefase in het pensioenfonds. Het eindrapport van de werkgroep nieuw pensioenstelsel vormde daarvoor in belangrijke mate de basis. Het bestuur draagt er zorg voor dat de sociale partners en de centrale ondernemingsraad ook in de implementatiefase op de hoogte worden gehouden over de voortgang in het WTP proces.

Sociale partners hebben in het transitieplan zes maanden vóór de transitiedatum een toetsmoment afgesproken ten aanzien van het invaren. Dit toetsmoment is met name bedoeld om de actuele dekkingsgraad af te zetten tegen de gewenste invaardekkingsgraad en – indien nodig – tijdig actie te kunnen nemen.

3.3 Pensioenfonds

3.3.1 Bestuur

In het pensioenfonds bepaalt het bestuur op welke wijze de solidaire premieregeling, binnen de kaders van wet- en regelgeving – op beheerste en integere wijze – kan worden uitgevoerd. Hiervoor is beleid geformuleerd ten aanzien van beleggingen, solidariteit, uitkeringen, uitvoering en communicatie.

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- de opdrachtbevestiging waarin de toets op uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en haalbaarheid van de (transitie naar de) solidaire premieregeling wordt vastgelegd;
- de toets en vaststelling van de financiële risico's en beheersmaatregelen (risicohouding);
- de vaststelling van het beleggingsbeleid;
- de vaststelling van de vul- en verdeelregels van de solidariteitsreserve;
- de vaststelling van het beschermingsrendement;
- het besluit om invulling te geven aan het verzoek van sociale partners om in te varen;
- de verdeling uit de buffer van het pensioenfonds en de toets op evenwichtigheid van deze verdeling;
- de toekenning van een compensatie uit de buffer van het pensioenfonds en de toets op evenwichtigheid van deze compensatie;
- het verkrijgen van advies van het verantwoordingsorgaan over het invaren;
- de communicatie aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- het opstellen van het implementatieplan;
- het opstellen van het communicatieplan;
- de uitwerking van (de financiering van) de pensioenregeling in de uitvoeringsovereenkomst en het pensioenreglement.

Het bestuur neemt de voor afronding van de mijlpalen benodigde besluiten en stelt de formele vastlegging in documenten op.

Voorbeelden hiervan zijn het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het beleggingsplan. Het bestuur houdt rekening met de wijze waarop de governance structuur van invloed is op de besluitvormingsprocessen.

3.3.2 Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan heeft in aanvulling op de reguliere adviesrechten in het transitietraject enkele specifieke wettelijke adviesrechten. Dit betreft een adviesrecht ten aanzien van de inrichting van de solidariteitsreserve, een adviesrecht ten aanzien van compensatie uit de buffer van het pensioenfonds en een verzwaard adviesrecht ten aanzien van het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen en de verdeling van de buffer.

Vanuit de reguliere adviesrechten zal tijdens de implementatiefase advies worden gevraagd ten aanzien van de uitvoeringsovereenkomst, het pensioenreglement en de actuariële en bedrijfstechnische nota. De vaststelling van de risicohouding vindt plaats na overleg met het verantwoordingsorgaan.

3.3.3 Raad van toezicht

Het intern toezicht wordt bij het pensioenfonds ingevuld middels de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft ten aanzien van de solidaire premiereregeling goedkeuringsrechten over de compensatie uit de buffer van het pensioenfonds en de initiële vulling van de solidariteitsreserve, (het besluitvormingsproces tot) het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen en de verdeling van de buffer.

Hiernaast beoordeelt de raad van toezicht de evenwichtigheid en adequate risicobeheersing van de transitie naar de solidaire premiereregeling. De vaststelling van de risicohouding vindt plaats na overleg met de raad van toezicht.

Overeenkomstig artikel 150m, lid 3 houdt de raad van toezicht op het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen toezicht en legt hierover verantwoording af in het jaarrapport. Als onderdeel van de wettelijke taak, het toezien op de adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur, ziet de raad van toezicht toe op de implementatiefase.

De raad van toezicht is via reguliere en specifieke overleggen op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in het WTP proces. De raad van toezicht heeft volledige toegang tot bestuursstukken en is hiernaast in kennis gesteld van besluiten die door het bestuur in het WTP proces zijn genomen.

3.3.4 Sleutelfunctiehouders

De sleutelfunctiehouders (actuarieel, interne audit en risicobeheer) zijn in het WTP proces op diverse momenten gevraagd om een risico-opinie af te geven. Deze risico-opinies hebben betrekking op:

- de evenwichtigheid van het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen alsmede de (financiering van de) compensatie (actuarieel en risicobeheer);
- het doorlopen van het kader datakwaliteit en het passend en volledig zijn van de deelwaarnemingen in fase 3 (actuarieel, interne audit en risicobeheer);
- het uitvoeren van de vereiste analyses met betrekking tot de vul- en verdeelregels voor de solidariteitsreserve (actuarieel en risicobeheer);
- de beoordeling van de geformuleerde risicohouding (actuarieel en risicobeheer);
- de communicatie in het kader van de WTP transitie (interne audit en risicobeheer);
- de (financiële opzet van de) solidaire premiereregeling in zijn geheel (actuarieel, interne audit en risicobeheer).

De sleutelfunctiehouders interne audit en risicobeheer zijn bij het opstellen van hun risico-opinies ondersteund door de sleutelfunctie vervullers. Voor de sleutelfunctiehouder interne audit betreft dit externe deskundigen (BDO) en voor de sleutelfunctiehouder risicobeheer de risicocommissie en een externe deskundige (WTW). Het bestuur acht het van belang dat de sleutelfunctiehouders ook tijdens de implementatiefase betrokken blijven.

3.3.5 Commissies

Het pensioenfonds kent een aantal bestuurscommissies die betrokken zijn in het WTP proces. Zo heeft de commissie nieuw pensioenstelsel deelgenomen aan de voorbereidingen voor de solidaire premiereregeling in de werkgroep nieuw pensioenstelsel. De communicatiecommissie heeft de voorbereidingen voor het communicatieplan getroffen en de uitbestedingscommissie heeft met name de ontwikkelingen bij de pensioenadministrateur gemonitord en de concepten van WTP overeenkomsten met betrekking tot de transitie en de periode daarna beoordeeld.

Tot slot heeft de beleggingscommissie bijdragen geleverd aan de invulling van de risicohouding, (de optimalisatie van) het beleggingsbeleid in de opbouw- en uitkeringsfase en de samenstelling van de Lifecycle. Ook voor de operationele invulling van het vermogensbeheer heeft de beleggingscommissie overleg met de fiduciair vermogensbeheerder gevoerd.

3.4 Externe partijen

3.4.1 Pensioenadministratie (AZL)

De pensioenadministrateur heeft voor de inregeling van solidaire premieregelingen onder de WTP extra budget en professionals beschikbaar. De WTP processen bij de pensioenadministrateur zijn omvangrijk gegeven de systemen en processen die hierdoor worden geraakt.

Middels de specifiek hiervoor ingerichte programma's 'vernieuwing IT' en 'vernieuwing pensioenen', onder aansturing van speciaal aangestelde programmamanagers en in opdracht van de directie van de pensioenadministrateur, wordt uitvoering gegeven aan de activiteiten rondom de WTP processen.

Voordat ons pensioenfonds overgaat naar de solidaire premieregeling heeft de pensioenadministrateur reeds voor een aantal pensioenfondsen een WTP transitie naar een solidaire premieregeling geëffectueerd. Hiermee wordt de kans op een effectieve en efficiënte invulling van de WTP transitie voor ons pensioenfonds verder verhoogd.

3.4.2 Fiduciair vermogensbeheerder (BlackRock)

De fiduciair vermogensbeheerder heeft zich als belangrijke speler in het fiduciair landschap gecommitteerd aan WTP transities. Binnen de organisatie is voldoende capaciteit en deskundigheid aanwezig om de benodigde werkzaamheden in het kader van WTP processen succesvol te laten verlopen. De informatiestromen tussen de pensioenadministratie, de fiduciair vermogensbeheerder en de beleggingsadministratie zijn uitgewerkt in het target operating model. Hierbij wordt voor de data-uitwisseling van informatie tussen de pensioenadministratie en het vermogensbeheer zoveel mogelijk gebruik gemaakt van SIVI standaarden. Het target operating model voorziet in back-up procedures voor het geval er sprake is van verstoring van reguliere informatiestromen.

3.4.3 Beleggingsadministrateur (ITS)

De beleggingsadministratie is ondergebracht bij ITS en wordt via de systemen van de custodian (JP Morgan) gevoed met alle benodigde informatie ten behoeve van de vaststelling van de rendementen welke aan de individuele pensioenvermogens ten goede moeten komen. De informatiestromen tussen de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur zijn uitgewerkt in het target operating model. De informatiestromen worden zoveel mogelijk geautomatiseerd en op basis van SIVI standaarden voor data-uitwisseling van informatie tussen de pensioenadministratie en het vermogensbeheer ingevuld. Het target operating model voorziet in back-up procedures voor het geval er sprake is van verstoring van reguliere informatiestromen.

4. BESLUITVORMING

4.1 Besluitvormingsproces sociale partners

Na het uitkomen van het eindrapport van de werkgroep nieuw pensioenstelsel en het addendum is aan sociale partners en centrale ondernemingsraad een toelichting gegeven op de totstandkoming van de adviezen en de overwegingen die hierbij een rol hebben gespeeld. Sociale partners en de centrale ondernemingsraad zijn voorts door hun eigen deskundigen nader geïnformeerd over het eindrapport en het addendum.

Aangezien de keuzes voor de solidaire premiereregeling ook gevolgen hebben voor pensioengerechtigden (en gewezen deelnemers) hebben sociale partners de Vereniging Gepensioneerden Vopak gehoord. Sociale partners hebben de input vanuit deze vereniging besproken en een reactie op deze input is verwerkt in het transitieplan. De Vereniging Gepensioneerden Vopak plaatste met name kanttekeningen bij de verdeling van de buffer van het pensioenfonds in relatie tot de in het verleden niet-verleende toeslagen en de toedeling van de buffer aan de opgebouwde pensioenkapitalen. Sociale partners hebben in het transitieplan een reactie op deze kanttekeningen gegeven. In de werkgroep nieuw pensioenstelsel werd de belangenbehartiging voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden mede ingevuld door de vertegenwoordigers van de vakverenigingen en het pensioenfonds.

Sociale partners hebben na het uitkomen en bespreken van het eindrapport de hoofdlijnen van de solidaire premiereregeling ten behoeve van het transitieplan uitgewerkt. Voorts zijn door de vakverenigingen in oktober 2024 ledenraadplegingen gehouden. Aan deze ledenraadplegingen gingen presentaties op de verschillende Vopak terminals vooraf waarin een toelichting op de hoofdlijnen van de solidaire premiereregeling – zoals opgenomen in het transitieplan – werd gegeven. De ledenraadplegingen maakten duidelijk dat de leden van de vakverenigingen in meerderheid positief staan tegenover de invulling van en transitie naar de solidaire premiereregeling. Op de hoofdlijnen van de solidaire premiereregeling is ook een instemmingstraject met de centrale ondernemingsraad doorlopen.

De invulling van en transitie naar de solidaire premiereregeling heeft in de ogen van sociale partners op zorgvuldige wijze plaatsgevonden. Om te komen tot onderbouwde keuzes hebben sociale partners ook stilgestaan bij de (gevolgen van) mogelijke alternatieven. Sociale partners hebben daarbij geconstateerd dat het proces om te komen tot een solidaire premiereregeling positief is verlopen met constructieve bijdragen van alle betrokken partijen. De gebruikelijke aanpak voor dergelijke processen bij Vopak heeft in hun ogen wederom geresulteerd in een breed gedragen en gebalanceerd eindresultaat.

De centrale ondernemingsraad en vakverenigingen hebben op 11 en 13 november 2024 ingestemd met de hoofdlijnen van de voorgestelde invulling en transitie naar de solidaire premiereregeling. Deze hoofdlijnen zijn vervolgens door sociale partners nader uitgewerkt in het transitieplan dat op 20 december 2024 is uitgebracht.

4.2 Besluitvormingsproces pensioenfonds

In het besluitvormingsproces van het pensioenfonds zijn een vijftal deelonderwerpen onderscheiden:

1. het invaren;
2. de compensatie;
3. de risicohouding;
4. de solidariteitsreserve;
5. de (financiële opzet van de) solidaire premiereregeling in zijn geheel.

Het bestuur heeft beeld- en oordeelsvorming op deze deelonderwerpen ingevuld middels verschillende kennissessies waarin alle onderdelen van het transitieplan werden toegelicht en – na het uitkomen van het transitieplan – in tweewekelijkse sessies onder leiding van een externe deskundige. De kennissessies gedurende de totstandkoming van het transitieplan stonden ook open voor leden van andere pensioenfondsorganen. Het verantwoordingsorgaan heeft – na het uitkomen van het transitieplan – separaat ook tweewekelijkse sessies onder leiding van een externe deskundige gehouden.

De voorgenomen besluitvorming heeft plaatsgevonden in bestuursvergaderingen. Waar relevant hebben de sleutelfunctiehouders actuarieel en risicobeheer een (risico)opinie afgegeven. Deze opinies zijn door het bestuur meegewogen in het besluitvormingsproces.

De deelonderwerpen invaren, compensatie, solidariteitsreserve en (financiële opzet van de) solidaire premieregeling in zijn geheel zijn voor advies aan het verantwoordingsorgaan voorgelegd en voor goedkeuring aan de raad van toezicht. Na ontvangst van het advies van het verantwoordingsorgaan en de goedkeuring van de raad van toezicht heeft definitieve besluitvorming door het bestuur plaatsgevonden.

Voor de bijeenkomsten van de werkgroep nieuw pensioenstelsel en de kennissessies zijn presentaties over de behandelde onderwerpen beschikbaar. Van de tweewekelijkse kennissessies en bestuursvergaderingen zijn gespreksverslagen en/of notulen opgesteld waarin de vastlegging van overwegingen en afwegingen heeft plaatsgevonden. De onderwerpen die aan de orde zijn geweest in de tweewekelijkse sessies van het bestuur en het verantwoordingsorgaan zijn opgenomen in bijlage 8. De besluitvorming is voorts in verschillende besluitvormingsdocumenten uitgewerkt.

4.2.1 Invaren

Het bestuur heeft op 17 maart 2025 een voorgenomen besluit genomen op het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen. Dit voorgenomen besluit was met name gebaseerd op het transitieplan van sociale partners van 20 december 2024 waarin sociale partners een verzoek tot invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen hebben opgenomen. Een dergelijk verzoek tot invaren kan slechts worden afgewezen indien:

- het tot onevenwichtige nadelen zou leiden;
- het in strijd is met wettelijke voorschriften;
- het niet uitvoerbaar is binnen de grenzen van beheerste en integere bedrijfsvoering.

Het pensioenfonds heeft middels deelname aan de werkgroep nieuw pensioenstelsel (indirect) meegewerkt aan de inhoud van het transitieplan. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan de beoordeling van de evenwichtigheid en uitvoerbaarheid van de (transitie naar de) solidaire premieregeling. Bij de besluitvorming van het bestuur is mede de informatie betrokken die in de werkgroep werd gedeeld. Het bestuur heeft bij het voorgenomen besluit verondersteld dat de effecten voor de vervangingsratio's en profijtuikkomsten in het implementatieplan niet substantieel afwijken van de effecten voor de vervangingsratio's en profijtuikkomsten in het transitieplan. Voorts zijn bij de besluitvorming de (risico)opinions van de sleutelfunctiehouders actuarieel en risicobeheer en het evenwichtigheidskader meegewogen.

Het bestuur kiest – in lijn met het verzoek van sociale partners – bij het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen voor toepassing van de standaardmethode en een (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren. Hierbij wordt verondersteld dat de invaardekingsraad zich op de transitiedatum tussen de 108% en 140% bevindt.

Het invaren is niet in strijd met wettelijke voorschriften en is uitvoerbaar door de pensioenadministrateur waarbij de benodigde datakwaliteit is geborgd op basis van het doorlopen van het kader datakwaliteit door het pensioenfonds. De evenwichtigheid is beoordeeld op basis van de vervangingsratio's (in slecht weer, mediaan en goed weer) en profijtuikkomsten. Hierbij acht het bestuur – evenals de sociale partners – de vervangingsratio's op basis van de Ortec Finance scenario'set de belangrijkste graadmeter. In deze vervangingsratio's worden extra toeslagen in de huidige pensioenregeling meegenomen indien de dekkingsgraad in een (gunstig) scenario uitstijgt boven de toekomstbestendige indexatiegrens. Het invaren op basis van de standaardmethode en (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren wordt – als onderdeel van de volledige transitie naar de solidaire premieregeling – door het bestuur niet als onevenwichtig beoordeeld.

Het voorgenomen besluit tot invaren is voor advies voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan en voor goedkeuring aan de raad van toezicht. Door het verantwoordingsorgaan zijn gedurende het adviesproces meerdere malen vragen gesteld ter verduidelijking van het voorgenomen besluit. Zo werden vragen gesteld ten aanzien van de (fictieve) spreidingstermijn, de wijze waarop de verhoging uit de buffer van het pensioenfonds voor pensioengerechtigden wordt vormgegeven alsmede de toeslagverlening tot de transitiedatum. De gestelde vragen zijn door het bestuur en/of het pensioenbureau beantwoord of door de betrokken deskundigen nader toegelicht aan het verantwoordingsorgaan. De discussie met het verantwoordingsorgaan heeft geleid tot bijstelling dan wel verduidelijking van het implementatieplan.

Het verantwoordingsorgaan heeft op 3 juli 2025 een positief advies afgegeven met twee aanbevelingen. Deze aanbevelingen betreffen een laatste toeslag op basis van het financieel toetsingskader over de periode 1 januari tot 1 juli 2026 en de uitlegbaarheid van de (fictieve) spreidingstermijn aan pensioengerechtigden.

De eerste aanbeveling is reeds in dit implementatieplan verwerkt waarbij het bestuur er vooralsnog van uitgaat dat de verwerking beleidsmatig en administratief gezien mogelijk is. Mocht dit evenwel niet het geval zijn dan ligt in de ogen van het bestuur het afwijken van de standaard (fictieve) spreidingstermijn met betrekking tot een laatste toeslag bij de transitie – mede vanwege de beperkte omvang en complicering van de transitieberekeningen – niet voor de hand.

De tweede aanbeveling betreft de uitlegbaarheid van de (fictieve) spreidingstermijn aan pensioengerechtigden. Over het hanteren van de standaard (fictieve) spreidingstermijn hebben het bestuur en het verantwoordingsorgaan uitgebreid van gedachten gewisseld en is aanvullende informatie gedeeld. In aanvulling op de overwegingen zoals vermeld in hoofdstuk 10 van dit implementatieplan acht het bestuur een alternatief met een gelijke aanpassing voor alle pensioengerechtigden minder evenwichtig.

Na het beschikbaar komen van de opinies van de sleutelfunctiehouders en de goedkeuring van de raad van toezicht is het voorwaardelijk positief advies op 29 juli 2025 definitief geworden. Dit is ook door het verantwoordingsorgaan bevestigd.

De raad van toezicht heeft op 29 juli 2025 een rapport uitgebracht over de beoordeling van de solidaire premieregeling en het invaarverzoek. In het rapport zijn aandachtspunten geformuleerd die evenwel geen reden waren om de goedkeuring, aan het besluit tot invaren alsmede de wijze waarop dit invaren wordt gerealiseerd, te onthouden. Hierbij heeft de raad van toezicht het (voorwaardelijk) positief advies van het verantwoordingsorgaan en de opinies van sleutelfunctiehouders actuariael, interne audit en risicobeheer mede in ogenschouw genomen. De opvolging van de aanbevelingen van de raad van toezicht is door het bestuur op 29 juli 2025 besproken.

Het bestuur heeft vervolgens op 31 juli 2025 definitief besloten om het invaarverzoek van sociale partners in te willigen en daarbij de standaard methode te hanteren met een (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren. Het bestuur heeft hierbij geconcludeerd dat de datakwaliteit voldoende is om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in te varen, dat het invaren niet als onevenwichtig kan worden beschouwd en dat de effecten voor de definitieve vervangingsratio's en profijtuutkomsten niet substantieel afwijken van de uitkomsten in het transitieplan.

4.2.2 Compensatie

Het bestuur heeft op 17 maart 2025 een voorgenomen besluit genomen om de door sociale partners voorgestelde compensatie op de transitiedatum ineens te financieren uit de buffer van het pensioenfonds, mits deze buffer daarvoor voldoende ruimte biedt. Het definitieve besluit om de compensatie ineens uit de buffer van het pensioenfonds te financieren werd door het bestuur genomen op 31 juli 2025.

De door sociale partners voorgestelde compensatie is uitgewerkt in het transitieplan. Deze compensatie is gebaseerd op het verschil in contante waarde tussen de leeftijdsafhankelijke premies in de A- en B-regeling in de huidige pensioenregeling ten opzichte van de leeftijdsafhankelijke premie in de solidaire premieregeling. De compensatie wordt separaat vastgesteld voor de A- en B-regeling en toegekend indien het totaal van de compensatie positief is. De contante waarde is vastgesteld op basis van de gemiddelde rentecurve over de vier kwartaaleinden van december 2023 tot en met september 2024. Voor de leeftijdsafhankelijke compensatiepercentages in de A-en B-regeling wordt verwezen naar bijlage 4.

Het pensioenfonds heeft middels deelname aan de werkgroep nieuw pensioenstelsel (indirect) meegewerkt aan de inhoud van het transitieplan. Bij de besluitvorming is door het bestuur mede de informatie betrokken die in de werkgroep werd gedeeld. Het bestuur heeft bij het voorgenomen besluit verondersteld dat de effecten voor de definitieve vervangingsratio's en profijtuutkomsten in het implementatieplan niet substantieel zullen afwijken van de effecten voor de vervangingsratio's en profijtuutkomsten in het transitieplan. Voorts zijn bij de besluitvorming de (risico)opinions van de sleutelfunctiehouders actuariael en risicobeheer en het evenwichtigheidskader meegewogen.

Het bestuur heeft de effecten van de compensatie besproken, evenals de financiering daarvan uit de buffer van het pensioenfonds. De (financiering van de) compensatie past in het beleid van sociale partners en het pensioenfonds waarbij solidariteit, kostenefficiëntie en toekomstbestendigheid in de (uitvoering van de) pensioenregeling belangrijke uitgangspunten vormen. De (financiering van de) compensatie ineens is naar de mening van het bestuur uitvoerbaar en uitlegbaar binnen de grenzen van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Hierbij is de evenwichtigheid voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden op totaalniveau kwantitatief beoordeeld op basis van de vervangingsratio's en profijtuutkomsten en kwalitatief op basis van het evenwichtigheidskader.

Het bestuur beoordeelt het van sociale partners ontvangen verzoek voor een compensatie ineens uit de buffer van het pensioenfonds positief. In lijn met het transitieplan wordt deze compensatie volledig toegekend uit de buffer van het pensioenfonds bij een invaardeckingsgraad van minimaal 114%.

Bij een dekkingsgraad van 104% tot 114% vindt gedeeltelijke toekenning plaats waarbij over het nog niet toegekende deel van de compensatie arbeidsvoorwaardelijke afspraken door sociale partners kunnen worden gemaakt. De berekeningsmethodiek voor de vaststelling van de compensatie en de financiering ineens uit de buffer van het pensioenfonds beoordeelt het bestuur eveneens positief.

Na het voorgenomen besluit over de (financiering van de) compensatie is advies aan het verantwoordingsorgaan gevraagd. Het verantwoordingsorgaan heeft vragen gesteld ten behoeve van het advies welke op door het bestuur en/of het pensioenbureau werden beantwoord. Hierop heeft het verantwoordingsorgaan op 3 juli 2025 een positief advies afgegeven.

De raad van toezicht heeft op 29 juli 2025 een rapport uitgebracht over de beoordeling van de solidaire premieregeling en het invaarverzoek. In het rapport zijn aandachtspunten geformuleerd die evenwel geen reden waren om de goedkeuring aan het besluit tot invaren alsmede de wijze waarop dit invaren wordt gerealiseerd, te onthouden. Hierbij heeft de raad van toezicht het (voorwaardelijk) positief advies van het verantwoordingsorgaan en de opinies van sleutelfunctiehouders actuarieel, interne audit en risicobeheer mede in ogenschouw genomen. De opvolging van de aanbevelingen van de raad van toezicht is door het bestuur op 29 juli 2025 besproken.

Het bestuur heeft vervolgens op 31 juli 2025 definitief besloten om het verzoek van sociale partners in te willigen met betrekking tot de (financiering van de) compensatie ineens uit de buffer van het pensioenfonds. Het bestuur heeft hierbij uitgesproken dat in hun ogen geen sprake is van een onevenwichtige transitie op totaalniveau.

Bij het besluit met betrekking tot de (financiering van de) compensatie ineens uit de buffer van het pensioenfonds moet worden opgemerkt dat bij de vaststelling is afgesproken dat de gehanteerde gemiddelde rentecurve zes maanden voor de transitiedatum wordt getoetst. Indien de 25-jaarsrente bij deze toetsing tussen de 1,9% en 2,9% ligt, wordt de compensatie ongewijzigd vastgesteld. Indien sprake is van een overschrijding van de bandbreedte wordt door het pensioenfonds voor sociale partners beoordeeld of de (gemiddelde) lange termijn rente significant afwijkt van de lange termijn rente in de gehanteerde gemiddelde rentecurve. Indien het bestuur daartoe aanleiding ziet, vindt vervolgens een herziene vaststelling van de compensatie plaats. In een tussentijdse toetsing per eind 2024 is geconstateerd dat de 25-jaarsrente zich binnen de vastgestelde bandbreedte bevond.

4.2.3 Risicohouding

Op 17 april 2025 heeft het bestuur een voorgenomen besluit op de risicohouding genomen. Definitieve vaststelling van de risicohouding heeft – na overleg met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht – plaatsgevonden op 31 juli 2025.

De risicohouding is gedefinieerd als de mate waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden bereid zijn om beleggingsrisico's te lopen om de pensioendoelstellingen te realiseren alsmede de mate waarin zij beleggingsrisico's kunnen dragen. Bij de vaststelling van de risicohouding is onderscheid gemaakt naar leeftijdscohorten.

De risicohouding wordt door het pensioenfonds vastgesteld en periodiek getoetst op basis van een risicopreferentieonderzoek onder (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, wetenschappelijke inzichten en kenmerken van het pensioenfondsbestand. De vaststelling van de risicohouding vindt plaats na overleg met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. De periodieke toetsing vindt minimaal om de vijf jaar plaats en tussentijds indien er sprake is van een ingrijpende wijziging.

Voor de vaststelling van de risicohouding heeft het pensioenfonds de volgende processtappen doorlopen:

1. het uitvoeren van een risicopreferentieonderzoek;
2. het vaststellen van de voorlopige risicohouding;
3. het bepalen van het beleggingsbeleid;
4. het vaststellen van de wettelijke risicohouding.

Het risicopreferentieonderzoek is begin 2023 uitgevoerd onder (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. In totaal hebben op de uitnodiging voor het onderzoek bijna 30% van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden gereageerd.

Op basis van de kwalitatieve en kwantitatieve uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek is per leeftijd de risicoparameter 'gamma' afgeleid.

Deze gamma is de maatstaf om risico en rendement af te wegen, welke gecombineerd met deelnemerskenmerken en eigen inzichten tot de vaststelling van een voorlopige risicohouding heeft geleid. Bij de voorlopige risicohouding zijn ook de drie wettelijke maatstaven te weten (lange termijn) risicomaatstaf, verwachtingsmaatstaf en jaar-op-jaar afwijking berekend en zijn gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.

Binnen de voorlopige risicohouding is het beleggingsbeleid vastgesteld. Hierbij zijn de gamma's en deelnemerskenmerken met behulp van wegingsfuncties (zekerheidsequivalent) gebruikt. Vanuit de ALM context is het optimale beleggingsbeleid vastgesteld waarbij rekening is gehouden met de inrichting van de solidaire premieregeling (solidariteitsreserve, spreidingstermijn voor overrendement, keuze beschermingsrendement etc.). De input voor de ALM studie is afgestemd met de fiduciair vermogensbeheerder.

Het beleggingsbeleid is voor het vaststellen van de wettelijke risicohouding na de ALM fase doorgerekend op basis van de meest recente scenario'set van De Nederlandsche Bank. Hierbij zijn ook analyses uitgevoerd op onder andere bandbreedtes voor het beleggingsbeleid en afwijkingen van economische scenario's.

Voor de definitieve risicohouding zijn een bovengrens voor de risicomaatstaf, de jaar-op-jaar afwijking en een ondergrens voor de verwachtingsmaatstaf vastgesteld. Hierbij vormen wetenschappelijke inzichten, risicopreferentie en risicodraagvlak essentiële input.

Na het voorgenomen besluit op de risicohouding heeft overleg plaatsgevonden met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Hierna heeft de definitieve vaststelling van de risicohouding plaatsgevonden. In hoofdzaak gaat het hier om de methodiek die wordt gehanteerd bij de vaststelling van de risicohouding.

Mocht daartoe aanleiding bestaan dan kan richting transitiedatum de normering van de risicohoudingsmaatstaven nog worden bijgesteld. De definitieve vaststelling van de risicohouding geschiedt vóór de transitiedatum en ligt hierna vast voor de volgende vijf jaren.

4.2.4 Solidariteitsreserve

Het bestuur heeft op 17 maart 2025 het voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de (vul- en verdeelregels voor de) solidariteitsreserve. Het definitieve besluit over de (vul- en verdeelregels voor de) solidariteitsreserve werd door het bestuur genomen op 31 juli 2025.

De vul- en verdeelregels kunnen als volgt worden samengevat:

- bij de transitie wordt de solidariteitsreserve initieel gevuld uit de buffer van het pensioenfonds tot het maximum van 5% van het pensioenvermogen (mits de buffer voldoende is);
- jaarlijks wordt de solidariteitsreserve gevuld met 5% van het positieve overrendement van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- bij overschrijding van het maximum van 5% van het pensioenvermogen loopt de solidariteitsreserve over ten gunste van de individuele pensioenvermogens van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- jaarlijks wordt maximaal 20% van de solidariteitsreserve gebruikt om een pensioenverlaging te voorkomen of te beperken.

Het gerealiseerde overrendement wordt geheugenloos gespreid over vier jaren. Indien na de spreiding van het rendement sprake zou zijn van een pensioenverlaging in enig jaar wordt de pensioenuitkering voor pensioengerechtigden uit de solidariteitsreserve aangevuld tot het niveau van het voorafgaande jaar. Een aanvulling van de pensioenuitkering voor pensioengerechtigden uit de solidariteitsreserve zou ook aan de orde kunnen zijn in geval van een toename van de levensverwachting (macro-langlevens).

Vanuit een wettelijke verplichting wordt de solidariteitsreserve eveneens aangewend voor het voorkomen van negatieve individuele pensioenvermogens als gevolg van het opheffen van de leenrestrictie voor jongere deelnemers.

Als gevolg van het vullen van de solidariteitsreserve bij de transitie neemt de kans op een pensioenverlaging vanaf de transitiedatum substantieel af. Het vullen van de solidariteitsreserve met een groter deel van het overrendement zou de financiering naar toekomstige generaties verleggen. In het risicopreferentieonderzoek hebben (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zich in belangrijke mate uitgesproken voor het inzetten van de buffer voor het beschermen van het pensioen in de toekomst.

Op de solidariteitsreserve wordt jaarlijks rendement bijgeschreven Dit rendement is gelijkgesteld aan het rendement dat in het uitkeringscollectief wordt gerealiseerd. Dit rendement is gebaseerd op een renteafdekking van 80% (uitgaande van de gewogen gemiddelde leeftijd van pensioengerechtigden) en een blootstelling naar de returnportefeuille van 40%.

Het bestuur heeft in de vergadering van 17 maart 2025 een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de beoogde doelstellingen van de solidariteitsreserve en de vul- en verdeelregels die met betrekking tot de solidariteitsreserve door sociale partners zijn voorgesteld. Het definitieve besluit met betrekking tot de solidariteitsreserve werd door het bestuur genomen op 31 juli 2025.

Het pensioenfonds heeft, zoals ook eerder is vermeld, middels deelname aan de werkgroep nieuw pensioenstelsel (indirect) meegewerkt aan de inhoud van het transitieplan. Bij de besluitvorming is door het bestuur mede de informatie betrokken die in de werkgroep werd gedeeld.

Het bestuur heeft bij het voorgenomen besluit met betrekking tot de solidariteitsreserve, de vervangingsratio's en profijtuikkomsten meegewogen. Voorts zijn bij de besluitvorming de (risico)opinions van de sleutelfunctiehouders actuarieel en risicobeheer en het evenwichtigheidskader meegewogen.

Bij het voorgenomen besluit is het bestuur tot de conclusie gekomen dat de beoogde doelstellingen van de solidariteitsreserve alsmede de vul- en verdeelregels uitvoerbaar en uitlegbaar zijn binnen de grenzen van de beheerste en integere bedrijfsvoering.

De solidariteitsreserve is door het bestuur op evenwichtigheid beoordeeld op het totaalniveau als onderdeel van de transitie en separaat. Hierbij is geconcludeerd dat de inrichting van de solidariteitsreserve voldoet aan het doel om een pensioenverlaging zoveel mogelijk te voorkomen waarbij de baten en lasten over (generaties) van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden evenwichtig en uitlegbaar is. Het bestuur onderschrijft tevens de vul- en verdeelregels zoals voorgesteld in het transitieplan door sociale partners.

Het bestuur heeft het voorgenomen besluit met betrekking tot de beoogde doelstellingen van de solidariteitsreserve en de vul- en verdeelregels voor advies voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan en ter goedkeuring aan de raad van toezicht. De vragen die door deze pensioenfondsorganen werden gesteld met betrekking tot het voorgenomen besluit zijn door het bestuur en/of het pensioenbureau beantwoord. Het verantwoordingsorgaan heeft op 3 juli 2025 een positief advies uitgebracht. Op 29 juli 2025 heeft de raad van toezicht het bestuur geïnformeerd omtrent de goedkeuring aan het besluit met betrekking tot de interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen bij de collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 150m lid 7 van de Pensioenwet.

Het bestuur heeft op 31 juli 2025 het definitieve besluit omtrent de (vul- en verdeelregels voor de) solidariteitsreserve genomen. Hierbij zijn de doelstellingen vastgesteld alsmede de vul- en verdeelregels. De initiële vulling uit de buffer van het pensioenfonds bedraagt daarbij minimaal 1,5% van het pensioenvermogen na invaren en maximaal 5%. Naar mening van het bestuur kunnen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zich hierbij op evenwichtige wijze vertegenwoordigd voelen.

In het document '*Evenwichtigheid WTP*' zijn de resultaten van de beoordeling op evenwichtigheid door het bestuur opgenomen.

4.2.5 (Financiële opzet van de) solidaire premieregeling in zijn geheel

Het bestuur heeft in de vergadering van 31 juli 2025 de nieuwe pensioenregeling in zijn geheel, alsmede de financiële opzet daarvan, vastgesteld.

Bij de financiële opzet wordt onderscheid gemaakt naar het beleggingsbeleid, het uitkeringsbeleid en het solidariteitsbeleid. Voorstellen voor het uitkerings- en solidariteitsbeleid zijn door sociale partners in het transitieplan gedaan. Gegeven het uitkerings- en solidariteitsbeleid enerzijds en de leeftijdsonafhankelijke premie, de pensioenambitie en de risicohouding anderzijds is door het bestuur het beleggingsbeleid vastgesteld.

Uitkeringsbeleid

Het uitkeringsbeleid voor de solidaire premieregeling kan als volgt worden samengevat:

- na pensionering worden pensioenen jaarlijks vastgesteld aan de hand van het op dat moment aanwezige individuele pensioenvermogen en de tarieven van het pensioenfonds, welke mede afhankelijk zijn van de rentetermijncurve zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (zonder op- of afslag);
- de pensioengerechtigden zijn samengebracht in een uitkeringscollectief waarin sprake is van één gelijke procentuele jaarlijkse aanpassing van pensioenen;
- de financiële mee- of tegenvallers worden (geheugenloos) gespreid over een periode van vier jaren. Hierbij wordt elk jaar 1/4e deel van het financiële resultaat verwerkt in de pensioenuitkering. Om aan de wettelijke voorwaarde te voldoen dat financiële resultaten binnen tien jaren moeten zijn verwerkt in pensioenen wordt door de pensioenadministrateur de 'backstop' bijgehouden.

Hiervoor wordt het individuele pensioenvermogen gesplitst in een uitkerings- en spreidingsvermogen en wordt elke financieel resultaat in het spreidingsvermogen zodanig vastgelegd dat onvoorwaardelijke verwerking in pensioenen na uiterlijk tien jaren zeker wordt gesteld.

Het uitkeringscollectief leidt in beperkte mate tot een herverdeling tussen pensioengerechtigden onderling als gevolg van het delen van het renterisico (weliswaar beperkt op basis van 80% renteaftdekking) en tussen pensioengerechtigden en toetredende pensioengerechtigden als gevolg van de spreiding van financiële mee- of tegenvallers. Het bestuur heeft in de uitkomsten van de uitgevoerde analyse op de herverdelingseffecten van het uitkeringscollectief geen reden tot bijstelling van het beleid gezien.

Solidariteitsbeleid

Mede op basis van het transitieplan zijn de volgende doelstellingen voor de solidariteitsreserve vastgesteld:

- het opvangen van een negatief individueel pensioenvermogen als gevolg van een blootstelling naar de returnportefeuille van meer dan 100%;
- het aanvullen van een pensioenverlaging in enig jaar door negatieve resultaten of macro-langlevens;
- het toevoegen van een overschrijding van de maximale solidariteitsreserve ter grootte van 5% van het pensioenvermogen aan de individuele pensioenvermogens van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De invulling van het solidariteitsbeleid wordt met name vormgegeven door de solidariteitsreserve. Sociale partners hebben in het transitieplan – afhankelijk van het niveau van de invaardekkingsgraad – een voorkeur uitgesproken voor het vullen van de solidariteitsreserve met minimaal 1,5% en maximaal 5,0% van het pensioenvermogen.

Aan de solidariteitsreserve wordt jaarlijks 5% van het positieve overrendement van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden toegevoegd alsmede een rendement op basis van het beleggingsbeleid voor het uitkeringscollectief. Bij overschrijding van het maximale niveau van de solidariteitsreserve wordt deze overeenkomstig het overrendement aan de individuele pensioenvermogens van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden toegerekend.

Voor het opvangen van een negatief individueel pensioenvermogen is jaarlijks de volledige solidariteitsreserve beschikbaar. Voor het aanvullen van een pensioenverlaging is jaarlijks maximaal 20% van de solidariteitsreserve beschikbaar.

Beleggingsbeleid

Uitgangspunten voor het beleggingsbeleid vormen de beschikbare premie, de pensioenambitie en de risicohouding van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Gegeven het hiervoor uitgewerkte uitkerings- en solidariteitsbeleid is een ALM studie uitgevoerd om te komen tot een beleggingsbeleid voor een matching- en returnportefeuille.

- De matchingportefeuille wordt zodanig ingericht dat naar verwachting een rendement wordt gerealiseerd dat jaarlijks gelijk is aan het (theoretische) beschermingsrendement (swaprente op basis van rentetermijncurve).
- De returnportefeuille wordt zodanig ingericht dat naar verwachting een overrendement wordt gerealiseerd dat benodigd is om de pensioenambitie (in opbouw- en uitkeringsfase) te behalen.

Bij de toerekening naar de matching- en returnportefeuille hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld.

1. In de uitkeringsfase heeft de mate van renteaftdekking relatief weinig impact. Een hogere renteaftdekking leidt tot een marginaal hoger pensioen in de mediaan maar de bescherming in slecht weer neemt vanaf een renteaftdekking van 80% af. Een allocatie tot 40% naar de returnportefeuille leidt tot een hoger pensioen in zowel de mediaan als in slecht weer. Bij een hogere allocatie naar de returnportefeuille daalt het pensioen in slecht weer.
2. In de opbouwfase leidt zowel een hogere mate van renteaftdekking als een hogere allocatie naar de returnportefeuille tot betere uitkomsten. De lange beleggingshorizon geeft betere uitkomsten in de mediaan en in goed weer zonder dat dit ten koste van uitkomsten in slecht weer gaat. Een hogere mate van renteaftdekking en hogere toerekening naar de returnportefeuille leiden wel tot toename van de kans op en mate van verlies van individueel pensioenvermogen alsmede tot mogelijke problemen in de uitvoering. Voorts zijn deze hogere blootstellingen niet nodig om de door sociale partners geformuleerde pensioenambitie te behalen.

De gewenste mate van renteaftdekking in de uitkeringsfase is door het bestuur bepaald op 80% en de allocatie naar de returnportefeuille op 40%. In de opbouwfase is de gewenste mate van renteaftdekking tot en met 45-jarige leeftijd bepaald op 0% en de toerekening naar de returnportefeuille op 120%. Deze blootstellingen worden vanaf de 46-jarige leeftijd tot de pensioengerechtigde leeftijd geleidelijk aan opgebouwd (renteaftdekking) respectievelijk afgebouwd (toerekening naar de returnportefeuille) naar die in de uitkeringsfase.

Bij de vaststelling van de blootstellingen en de leeftijd waarop de renteafdekking wordt opgebouwd of de allocatie naar de returnportefeuille wordt afgebouwd zijn mede de uit het risicopreferentieonderzoek afgeleide gamma's en zekerheidsequivalenten beschouwd. De afgeleide Lifecycle is voorts wetenschappelijk getoetst.

De allocatie naar de returnportefeuille van 120% tot en met 45-jarige leeftijd betekent – na mapping – het beperkt opheffen van de leenrestrictie. Bij mapping wordt de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds op basis van een voorgeschreven methodiek naar twee beleggingscategorieën vertaald (vastrentend en aandelen). Uitgaande van deze twee beleggingscategorieën kunnen transitie-effecten op basis van de scenario's van De Nederlandsche Bank worden vastgesteld.

Na mapping komt een allocatie naar de returnportefeuille van 120% overeen met een allocatie naar aandelen van 104,2%. Het verwacht hogere pensioen, zonder dat dit tot meer risico leidt, ziet het bestuur hierbij als een van de belangrijkste redenen voor het opheffen van de leenrestrictie. De allocatie naar de returnportefeuille van 40% komt, na mapping, overeen met een allocatie naar aandelen van 34,7%.

De ALM studie heeft eveneens de invulling van het beleggingsbeleid voor de solidariteitsreserve onderzocht. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de koppeling aan het beleggingsbeleid in de uitkeringsfase (renteafdekking 80% en allocatie naar returnportefeuille van 40%). De pensioenadministrateur heeft aangegeven deze koppeling ook te kunnen uitvoeren.

De samenstelling van de beleggingsportefeuille is in overleg met de beleggingscommissie en fiduciair vermogensbeheerder tot stand gekomen. De matchingportefeuille bestaat voor 8,5% uit staatsobligaties, 76,5% uit swaps gecombineerd met short duration beleggingsfondsen en 15% uit hypotheeklen. De returnportefeuille bestaat voor 53,5% uit aandelen, 15% uit onroerend goed, 13% uit wereldwijde bedrijfsobligaties, 8% uit opkomende markten obligaties, 6% uit direct lending en 4,5% uit private equity.

Op 17 april 2025 heeft het bestuur een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot het beleggingsbeleid. Het voorgenomen besluit is door het bestuur ter informatie aan het verantwoordingsorgaan en raad van toezicht verzonden. Definitieve vaststelling van het beleggingsbeleid als onderdeel van de vaststelling van de (financiële opzet van de) solidaire premieregeling in zijn geheel heeft plaatsgevonden op 31 juli 2025.

De (financiële opzet van de) solidaire premieregeling is voor advies aan het verantwoordingsorgaan voorgelegd en ter goedkeuring aan de raad van toezicht. Hierna zijn vragen van het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht beantwoord. Op 3 juli 2025 heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies uitgebracht en op 29 juli 2025 heeft de raad van toezicht het bestuur geïnformeerd omtrent de goedkeuring voor de (financiële opzet van de) solidaire premieregeling.

4.3 Besluitvormingsproces

Een eerste concept van dit implementatieplan is gedeeld met het verantwoordingsorgaan op 3 juni 2025 en met de raad van toezicht op 26 mei 2025. Vervolgversies van het concept zijn hierna gedeeld als er sprake was van substantiële wijzigingen op basis van de reacties van betrokkenen en/of het beschikbaar komen van aanvullende informatie. Een vierde concept werd op 27 juni 2025 gedeeld met de sleutelfunctiehouders. Op 4 juli 2025 is het gewijzigde concept van het implementatieplan voor een tweede beoordeling aan het bestuur voorgelegd.

Op 23 juni 2025 heeft het bestuur het implementatieplan voorlopig vastgesteld. Hierop zijn het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht gevraagd om hun finale input en zijn de sleutelfunctiehouders gevraagd om hun risico-opinies uit te brengen.

Op 31 juli 2025 is het implementatieplan definitief vastgesteld en is het definitieve besluit genomen tot vaststelling van de solidaire premieregeling in zijn geheel en de financiële opzet daarvan.

Het communicatieplan is definitief vastgesteld in de bestuursvergadering van 22 mei 2025.

4.4 Vervolgstappen

Na de vaststelling van het implementatieplan moet het, samen met het invaarsjabloon, worden ingediend bij De Nederlandsche Bank. Na de indiening dienen in het pensioenfonds de volgende werkzaamheden te worden uitgevoerd:

- monitoren van de voortgang van de implementatiefase binnen het pensioenfonds en de uitbestedingspartijen, met name de pensioenadministrateur;
- uitwerken van de criteria voor (no-)go momenten, terugvalopties en/of aanvullende assurance op basis van voortschrijdend inzicht;
- voorbereiden en uitvoeren van de transitiecommunicatie;

- voorbereiden en in uitvoering nemen van de solidaire premieregeling;
- voorbereiden en in uitvoering nemen van het invaren;
- opstellen van pensioenfondsdOCUMENTEN zoals pensioenreglement, actuariële en bedrijfstechnische nota, uitvoeringsovereenkomst en beleggingsbeleid;
- aanpassen van het beheersingskader op basis van gewijzigde omstandigheden na de transitie;
- afsluiten van een nieuwe overeenkomsten met uitbestedingspartijen;
- beheersen van de datakwaliteit en het toetsen van de datakwaliteit vóór transitiedatum;
- actualiseren van de risicoanalyse;
- evalueren en voorbereiden van wijzigingen in de beleggingsportefeuille.

Deze werkzaamheden zijn voor zover mogelijk, voorafgaand aan de vaststelling van het implementatieplan, reeds opgestart.

5. OORDELEN BIJ TRANSITIE NAAR SOLIDAIRE PREMIEREGELING

5.1 Oordeel bestuur

Het bestuur heeft op 31 juli 2025 definitief besloten om:

- de opdracht tot uitvoering van de solidaire premiereregeling formeel te aanvaarden inclusief het uitvoeren van de door sociale partners voorgestelde compensatie voor de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijdsonafhankelijke premie;
- in te stemmen met het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen op basis van de door sociale partners voorgestelde methodiek.

Naar het oordeel van het bestuur kan de transitie naar de solidaire premiereregeling op beheerste en gecontroleerde wijze plaatsvinden waarbij de risico's in voldoende mate zijn beperkt of door middel van beheersmaatregelen worden beheerst. Hiervoor is een risicoanalyse uitgevoerd.

Het bestuur is voorts van oordeel dat de kwaliteit van de pensioenfondsdata geschikt, volledig en juist is. Deze kwaliteit is vastgesteld op basis van het volledig doorlopen van het kader datakwaliteit.

Ook is het bestuur van oordeel dat de belangen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden alsmede de werkgever bij het besluit tot invaren en de (financiering van de) compensatie op evenwichtige wijze zijn afgewogen.

De door het bestuur genomen besluiten vormen het sluitstuk van een uitgebreid beeld-, oordeels- en besluitvormingsproces op de belangrijkste onderdelen van het WTP proces waarvan de weerslag in dit implementatieplan is terug te vinden. Deze onderdelen omvatten de datakwaliteit, het invaren, de compensatie, de risicohouding, de solidariteitsreserve en de (financiële opzet van de) solidaire premiereregeling in zijn geheel. In de besluitvorming heeft het bestuur zoveel mogelijk de input van het verantwoordingsorgaan, de raad van toezicht, de sleutelfunctiehouders en de betrokken externe deskundigen meegewogen.

5.2 Oordeel verantwoordingsorgaan

Naar het oordeel van het verantwoordingsorgaan is het besluitvormingsproces voor de transitie naar de solidaire premiereregeling zorgvuldig doorlopen. Het bestuur heeft hierbij rekening gehouden met het verzwaard adviesrecht op een aantal deelbesluiten. Het verantwoordingsorgaan is gedurende de totstandkoming en besluitvorming doorlopend op de hoogte gehouden van relevante ontwikkelingen.

- Op 3 juli 2025 heeft het verantwoordingsorgaan een voorgenomen positief advies uitgebracht ten aanzien van het voornemen om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen via een interne collectieve overdracht om te zetten naar individueel pensioenvermogen in de solidaire premiereregeling. Tevens is een voorgenomen positief advies uitgebracht ten aanzien van de door sociale partners uitgewerkte compensatie uit de buffer van het pensioenfonds.
- Op 3 juli 2025 heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies uitgebracht ten aanzien van de vul- en verdeelregels van de solidariteitsreserve.
- Op 3 juli 2025 heeft het verantwoordingsorgaan een positief advies uitgebracht ten aanzien van de (financiële opzet van de) solidaire premiereregeling in zijn geheel en de evenwichtigheid van de transitie.

In de (tweewekelijkse) bijeenkomsten van het verantwoordingsorgaan is uitgebreid gesproken over de verschillende onderdelen van de (transitie naar de) solidaire premiereregeling. Voor het uitbrengen van de adviezen heeft het verantwoordingsorgaan vragen kunnen stellen aan het bestuur en de consultants die betrokken waren bij de totstandkoming en besluitvorming over de solidaire premiereregeling.

Het verantwoordingsorgaan heeft bij de uitgebrachte adviezen aanbevelingen gedaan. Daarbij is in het bijzonder aandacht gevraagd een laatste toeslag op basis van het financieel toetsingskader over de periode 1 januari tot 1 juli 2026 en de uitlegbaarheid van de (fictieve) spreidingstermijn aan pensioengerechtigden. De aanbevelingen zijn door het bestuur op adequate wijze afgewogen en in acht genomen bij de definitieve besluitvorming. Op basis van de ontvangen informatie is het verantwoordingsorgaan van oordeel dat de besluitvorming evenwichtig is voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

5.3 Oordeel raad van toezicht

De raad van toezicht is van mening dat het bestuur voor de besluitvorming een zorgvuldig proces heeft doorlopen. Verder is adequaat gereageerd op ontwikkelingen gedurende het proces alsmede de aanbevelingen van het verantwoordingsorgaan en de bevindingen van sleutelfunctiehouders. De aanbevelingen van de raad van toezicht zijn door het bestuur op 29 juli 2025 besproken en worden betrokken in het implementatieproces. Naar het oordeel van de raad van toezicht is alle relevante informatie meegewogen en zijn betrokkenen doorlopend op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in het besluitvormingsproces.

De raad van toezicht heeft goedkeuring gegeven aan het voorgenomen besluit van het bestuur tot interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen bij de collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 150m lid 7 van de Pensioenwet.

Op 29 juli 2025 heeft de raad van toezicht het bestuur geïnformeerd omtrent de goedkeuring voor de (financiële opzet van de) solidaire premieregeling in zijn geheel en de evenwichtigheid van de transitie. Hierbij is gebruikgemaakt van vooraf opgestelde toezichtnormen.

De raad van toezicht heeft geconstateerd dat aandachtspunten en voorbehouden van pensioenfondsgestuurde en sleutelfunctiehouders adequaat zijn geadresseerd. Het bestuur heeft bij de (onderbouwing van) besluitvorming rekening gehouden met de aandachtspunten en voorbehouden.

De raad van toezicht is van mening dat het proces ten aanzien van de transitie inclusief invaren, compensatie en vul- en verdeelregels van de solidariteitsreserve is getoetst op evenwichtigheid. Hierbij is geen onevenredig verschil tussen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden geconstateerd.

5.4 Oordeel sleutelfunctiehouder actuair

De sleutelfunctiehouder actuair heeft gedurende het besluitvormingsproces een opinie afgegeven over de volgende onderwerpen:

- de evenwichtigheid van het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen alsmede de (financiering van de) compensatie;
- het doorlopen van het kader datakwaliteit en het passend en volledig zijn van de deelwaarnemingen in fase 3;
- het uitvoeren van de vereiste analyses met betrekking tot de vul- en verdeelregels voor de solidariteitsreserve;
- de beoordeling van de geformuleerde risicohouding;
- de communicatie in het kader van de WTP transitie;
- de (financiële opzet van de) solidaire premieregeling in zijn geheel.

Het bestuur heeft de opvolging op de bevindingen teruggekoppeld aan de sleutelfunctiehouder actuair en deze opvolging – voor zover van toepassing – in de verschillende beleidsdocumenten verwerkt.

5.4 Oordeel sleutelfunctiehouder risicobeheer

De sleutelfunctiehouder risicobeheer ondersteunt de hiervoor genoemde besluiten van het bestuur. Naar het oordeel van de sleutelfunctiehouder risicobeheer is de invulling van de solidaire premieregeling op basis van een zorgvuldig en gedegen proces tot stand gekomen. Aanbevelingen van de sleutelfunctiehouder risicobeheer zijn meegewogen in de besluitvorming en naar het oordeel van de sleutelfunctiehouder risicobeheer is deze besluitvorming passend en consistent.

Het kader datakwaliteit is op de juiste wijze doorlopen en bevindingen zijn op adequate wijze geadresseerd. De gemaakte keuzes voor de invulling van de solidaire premieregeling zijn tot stand gekomen na zorgvuldige analyse en in het algemeen goed onderbouwd.

De sleutelfunctiehouder heeft geconstateerd dat de belangen van betrokkenen zorgvuldig zijn afgewogen in de besluitvorming en ook getoetst op evenwichtigheid. Voorts is zeker gesteld dat de solidaire premieregeling op beheerste en evenwichtige wijze kan worden uitgevoerd.

Het bestuur heeft de opvolging op de bevindingen teruggekoppeld aan de sleutelfunctiehouder risicobeheer en deze opvolging – voor zover van toepassing – in de verschillende beleidsdocumenten verwerkt.

5.5 Oordeel sleutelfunctiehouder interne audit

De sleutelfunctiehouder interne audit heeft gedurende het besluitvormingsproces verschillende audits uitgevoerd. Deze betroffen onder andere de evenwichtigheid van besluitvorming in het kader van de WTP, de beoordeling van het doorlopen van het kader datakwaliteit en de communicatie in het kader van de WTP.

Tevens is het implementatieplan en communicatieplan beoordeeld waarbij de uitkomsten van de beoordeling zodanig zijn teruggekoppeld dat deze in de definitieve versie van het implementatie- en communicatieplan konden worden geadresseerd.

Het bestuur heeft de opvolging op de bevindingen teruggekoppeld aan de sleutelfunctiehouder interne audit en deze opvolging – voor zover van toepassing – in de verschillende beleidsdocumenten verwerkt.

6. BELANGRIJKE BESLISMOMENTEN TIJDENS IMPLEMENTATIE

6.1 Beslismomenten

Het pensioenfonds ziet vier beslismomenten tijdens de implementatie:

1. het toetsen van de transitiecriteria voor het invaren;
2. het in uitvoering nemen van de solidaire premiereregeling;
3. het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen;
4. het uitvoeren van de transitiecommunicatie na invaren.

Hierna worden per beslismoment de criteria die het pensioenfonds hanteert, de eventuele terugvalopties en de rol van sleutelfunctiehouders en de raad van toezicht beschreven.

6.2 Transitiecriteria voor invaren – sociale partners

Sociale partners hebben zes maanden vóór de transitiedatum twee toetsen in het transitieplan vastgelegd:

- de toets op de minimale invaardeckingsgraad ten behoeve van het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen;
- de toets op de 25-jaarsrente ten behoeve van de compensatie.

In het transitieplan is een minimale invaardeckingsgraad van 108% opgenomen. Indien de invaardeckingsgraad zes maanden voor de transitiedatum onder de 108% ligt, worden zowel een uitstel van het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen alsmede de verdeel- en voorrangsregels geëvalueerd.

In het transitieplan is van de gehanteerde rentecurve een vlakke rente afgeleid van 2,4% hetgeen overeenkomt met de 25-jaarsrente. Indien de 25-jaarsrente in de rentecurve zes maanden voor de transitiedatum niet tussen 1,9% en 2,9% ligt, wordt beoordeeld of de (gemiddelde) rente op lange termijn significant afwijkt van de lange termijn rente in het transitieplan. Deze beoordeling kan leiden tot een herziene vaststelling van de compensatie.

Indien de marktomstandigheden daartoe aanleiding geven kunnen deze toetsen in de periode tot de transitiedatum worden herhaald.

6.3 Transitiecriteria voor invaren – bestuur

Met betrekking tot de eerste transitiecommunicatie in mei 2026 heeft het bestuur een toets vastgelegd met betrekking tot de voortgang van het implementatieproces. Hierbij wordt beoordeeld of dit proces in voldoende mate is gevorderd op basis van:

- de (voorlopige) bevindingen van De Nederlandsche Bank bij het ingediende implementatieplan en ondersteunende documentatie met betrekking tot de transitie. Deze bevindingen mogen in aard niet blokkerend zijn om de goedkeuring van het invaarbesluit te verkrijgen;
- de opmerkingen van de Autoriteit Financiële Markten bij het ingediende communicatieplan;
- de operationele status van het administratiesysteem bij AZL welke onderbouwd dient te worden vanuit het IT-landschap, de migratie- en invaarstraat, de pensioenuitvoering en de datakwaliteit;
- de volledigheid van de actuariële rekenregels bij invaren;
- de opdrachtbevestiging waarin geen aanpassingen van de pensioenregeling zijn opgenomen;
- de vaststelling van de pensioenfondsdOCUMENTEN (zoals pensioenreglement, actuariële en bedrijfstechnische nota, uitvoeringsovereenkomst);
- de actualisering van de overeenkomsten met uitbestedingspartijen.

6.4 Solidaire premiereregeling in uitvoering nemen

Omtrent het in uitvoering nemen van de solidaire premiereregeling per 1 juli 2026 neemt het bestuur een separaat besluit. Dit besluit is evenwel afhankelijk van het besluit over het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen. Indien de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen niet kunnen of niet worden ingevaren, wordt geen transitie naar de solidaire premiereregeling doorgevoerd. Andersom geldt ook dat niet kan worden ingevaren als geen aanvang met de solidaire premiereregeling kan worden gemaakt.

Om de solidaire premieregeling in uitvoering te nemen, moet De Nederlandsche Bank geen bezwaar hebben uitgesproken tegen het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen per 1 juli 2026. Voorts dient aan de toetsingscriteria voor het in uitvoering nemen van de solidaire premieregeling te zijn voldaan. Eventuele restrisico's worden door het bestuur voortdurend in kaart gebracht, gewogen en/of gemonitord.

6.5 Invaren van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen

Zoals hiervoor opgemerkt is het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen mede afhankelijk van het in uitvoering nemen van de solidaire premieregeling. Om over invaren te kunnen beslissen dient voorts De Nederlandsche Bank geen bezwaar te hebben tegen het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen en dient aan de toetsingscriteria voor invaren te zijn voldaan. Ook voor het invaren brengt het bestuur eventuele restrisico's in kaart.

6.6 Transitiecommunicatie na invaren

Een besluit over de transitiecommunicatie na invaren is alleen aan de orde indien de solidaire premieregeling in uitvoering is genomen en de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen zijn ingevaren. Teneinde de transitiecommunicatie na invaren te kunnen opstarten dient duidelijk te zijn dat de toerekening van de buffer naar de individuele pensioenvermogen op de juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Om over te kunnen gaan tot de transitiecommunicatie na invaren, dient vastgesteld te worden dat het collectieve pensioenvermogen goed verdeeld is naar individuele pensioenvermogens, reserves en compensatie. De verdeling wordt uitgevoerd door (het actuariaat van) de pensioenadministrateur en gecontroleerd door het pensioenbureau. Hiermee verzekert het bestuur zich in belangrijke mate van de juistheid van de situatie bij aanvang van de solidaire premieregeling. Vervolgens wordt besloten op welk moment de definitieve transitiecommunicatie moet worden verzonden. Het besluit hiertoe kan naar verwachting in de eerste helft van 2026 worden genomen. Dit hangt onder meer af van het tijdstip waarop assurance over de hoogte van de dekkingsgraad per 30 juni 2026 kan worden verkregen.

Van de sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit wordt een opinie verwacht over de uitgevoerde werkzaamheden en het besluitvormingsproces als zodanig. De sleutelfunctiehouder actuarieel valideert de rekenregels van het invaren en stelt een opinie op over de datakwaliteit op het invaarproces.

De opinies van de sleutelfunctiehouders worden samen met het bestuursbesluit gedeeld met de raad van toezicht. De raad van toezicht kan dan tot een oordeel komen over de werkzaamheden die het bestuur heeft uitgevoerd. Dit zijn onder andere de werkzaamheden met betrekking tot het definitieve invaarproces.

7. RISICOBEBEER

7.1 Risicomanagement

Risicomanagement vormt binnen het pensioenfonds een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering en wordt als zodanig betrokken bij besluitvorming op zowel strategisch als operationeel niveau. Duidelijk mag zijn dat risicomanagement in het omvangrijke WTP proces een essentieel onderdeel vormt. Het effectief beheersen van risico's draagt bij aan een zorgvuldige uitgevoerde transitie naar de solidaire premieregeling en het realiseren van de hierbij geformuleerde doelstellingen. Het kader van het integraal risicomanagement is vastgelegd in het IRM beleid waarin de verschillende risicogebieden in onderlinge samenhang worden beoordeeld.

Het Integraal Risico Management beleid is ingericht volgens drie beheerslijnes. De verschillende gremia en hun rol in de eerste, tweede en derde lijn kan als volgt worden weergegeven.

Bestuur		
uitvoering (1 ^e lijn)	controle (2 ^e lijn)	assurance (3 ^e lijn)
commissies	sleutelfunctiehouder risicobeheer	sleutelfunctiehouder interne audit
pensioenbureau	sleutelfunctiehouder actuarieel	
beleggingsadviseur	compliance officer	
adviserend actuaris		

Het bestuur van het pensioenfonds is beleidsbepalend en draagt de eindverantwoordelijkheid voor het risicomanagement. De commissies, beleggingsadviseur en adviserend actuaris hebben een uitvoerende en monitorende verantwoordelijkheid voor het risicobeheer. Het pensioenbureau treedt met name faciliterend op in de uitvoering van het risicomanagement.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft een toetsende, onderzoekende en adviserende rol richting bestuur waarvan hij zelf ook deel uitmaakt. Op kwartaalbasis rapporteert de sleutelfunctiehouder risicobeheer bevindingen en aanbevelingen in relatie tot risicomanagement. De sleutelfunctie vervulling risicobeheer ligt in handen van de risicocommissie en in het kader van de transitie is ondersteuning gezocht bij een externe deskundige. De sleutelfunctie actuarieel ligt bij de certificerend actuaris welke erop toeziet dat het verzekeringstechnisch risicobeheer doeltreffend wordt ingevuld. De compliance officer ziet toe op de naleving van de gedragscode door leden van de pensioenfondsorganen.

De sleutelfunctie interne audit wordt ingevuld door de Senior Vice President internal audit van Vopak. Bij de vervulling van de sleutelfunctie wordt hij ondersteund door externe deskundigen. De sleutelfunctiehouder interne audit toetst of het risicomanagement in de eerste en tweede lijn volgens het IRM beleid wordt uitgevoerd en effectief is in opzet, bestaan en werking.

In lijn met het Integraal Risico Management beleid is met betrekking tot de transitie een risico-analyse gemaakt. De risico-inschattingen zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgesteld en van een risico-opinie voorzien door de sleutelfunctiehouder risicobeheer. De risico-inschattingen geven de situatie weer op het moment van opstellen en kunnen in de tijd wijzigen. Er worden aanvullende beheersmaatregelen getroffen als restrisico's niet (meer) worden geaccepteerd en buiten de risicobereidheid van het fonds vallen. De risicoanalyse wordt hiertoe vanaf het tweede kwartaal 2025 in bestuursvergaderingen besproken en waar nodig bijgesteld.

8. RISICOANALYSE EN BEHEERSMAATREGELEN

In dit hoofdstuk wordt de analyse van risico's en de beoogde beheersmaatregelen beschreven die samenhangen met de implementatie van de solidaire premiereregeling. De bijbehorende risico-inschattingen (zowel bruto als netto) zijn opgenomen in een risicomatrix. Deze is te vinden in bijlage 2 van dit implementatieplan.

8.1 Impactanalyse

De invoering van de WTP betreft een ingrijpende stelselwijziging waarin van een systeem dat voor ons (deels) is gebaseerd op een vaste pensioenopbouw met een variabele pensioenpremie, wordt overgegaan naar een variabel individueel pensioenvermogen met één vaste pensioenpremie. De wijze waarop de (samengevoegde) individuele pensioenvermogens (collectief) worden belegd betreft in feite geen wijziging ten opzichte van de huidige situatie.

Met het vereist eigen vermogen wordt in de huidige pensioenregeling een bepaalde mate van zekerheid geboden aan de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De rendementen hebben hierbij een veelal indirecte invloed op de hoogte van de pensioenen. In de solidaire premiereregeling is in feite geen sprake meer van buffers en hierdoor werken positieve én negatieve rendementen direct(er) door in het individuele pensioenvermogen. De van het individueel pensioenvermogen afgeleide pensioenen zijn hierdoor volatieler dan voorheen.

De processen in de pensioenadministratie, het vermogensbeheer en de communicatie moeten aangepast worden op de solidaire premiereregeling. De rendementen uit het vermogensbeheer hebben, zoals aangegeven, een directe invloed op het individueel pensioenvermogen en het daarvan afgeleide pensioen. Omgekeerd is bij het vermogensbeheer de beleggingsportefeuille afhankelijk van de opbouw van het pensioenfondsbestand. Dit vraagt om een doorlopende uitwisseling van informatie tussen de pensioenadministratie en het vermogensbeheer.

De transitie naar de solidaire premiereregeling en de hieraan verbonden wijzigingen in processen heeft een impact op de kostenstructuur van het pensioenfonds. Dit betreft zowel de (eenmalige) kosten verbonden aan de transitie als de (doorlopende) kosten voor de uitvoering van de solidaire premiereregeling.

Hierna is de impact op de pensioenadministratie, het vermogensbeheer, de governance, de procesbeheersing en kostenstructuur verder uitgewerkt.

8.2 Pensioenadministratie en communicatie

Het pensioenfonds heeft de pensioenadministratie uitbesteed aan AZL. Hieronder vallen onder meer de volgende processen:

- administratie van pensioenen;
- verwerking van mutaties;
- uitkeren van pensioenen;
- deelnemerscommunicatie (inclusief helpdesk-functie);
- financiële administratie;
- klachtenadministratie.

Deze processen zullen ook na de transitie naar de solidaire premiereregeling door de pensioenadministrateur worden uitgevoerd. Inhoudelijk leidt de uitvoering van de solidaire premiereregeling wel tot aanpassingen van bestaande processen. De pensioenadministrateur heeft een gedetailleerde uitwerking van alle bedrijfsprocessen vastgelegd en de nieuwe werkwijze geïmplementeerd. Het pensioenfonds wordt door de pensioenadministrateur regelmatig geïnformeerd, zodat zelfstandig de voortgang van de procesinrichting kan worden beoordeeld.

In de solidaire premiereregeling vindt een directe(re) toerekening van rendement naar het individueel pensioenvermogen plaats. Hierdoor komt ook meer nadruk te liggen op de (tijdige) afdracht van de pensioenpremie. De pensioenadministrateur heeft een generieke aanpak die gekoppeld is aan de mutatie-aanlevering via het werkgeversportaal. Dit werkgeversportaal wordt gevoed door het pensioenbureau die de aanlevering van mutaties aan de pensioenadministrateur verzorgt. Na verwerking van mutaties wordt de hieraan gerelateerde premiestroom gegenereerd welke middels automatische incasso bij het pensioenfonds in rekening wordt gebracht. De tijdige ontvangst van de pensioenpremie zorgt ervoor dat ook tijdige belegging van de pensioenpremie kan plaatsvinden.

De pensioenpremie in enig jaar is door Vopak per 1 januari vooraf verschuldigd. Hierdoor kan voor het pensioenfonds geen voorfinanciering van te beleggen pensioenpremies voor de deelnemers ontstaan, welke ten laste van de operationele reserve zou komen.

Wat betreft de communicatie aan deelnemers wijzigt de inhoud van de standaardbrieven. In de transitieperiode is het van belang dat deelnemers tijdig informatie ontvangen over de wijzigingen in de pensioenregeling en de impact die de transitie naar de solidaire premieregeling op hen heeft. Dit geldt evenzeer voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. De wijze waarop het pensioenfonds over de transitie communiceert, is uitgewerkt in het communicatieplan, dat tegelijk met het implementatieplan, wordt ingediend bij de Autoriteit Financiële Markten.

Naast de schriftelijke communicatie, is de pensioenadministrateur ook verantwoordelijk voor klantcontacten en de klachtenadministratie. De klantcontacten worden onderhouden door de medewerkers van de helpdesk. Bij de transitie naar de solidaire premieregeling implementeert de pensioenadministrateur ook nieuwe deelnemersportalen waarin 'real-time' informatie over het individueel pensioenvermogen en/of de behaalde rendementen beschikbaar is.

Ook tijdige verwerking van financiële boekingen wordt belangrijker in de solidaire premieregeling. Diverse boekhoudkundige resultaten dienen op reguliere basis te worden meegenomen in de pensioenadministratie en dienen mutaties in de pensioenadministratie te worden verwerkt in de operationele reserves en voorzieningen.

Er wordt een koppeling gerealiseerd vanuit de pensioenadministrateur en de fiduciair vermogensbeheerder van het pensioenfonds. Bij die gegevensuitwisseling is de SIVI-standaard het uitgangspunt. De pensioenadministrateur draagt er zorg voor dat de ontvangst en verzending van de informatiestromen tijdig en juist verloopt. Voor een verdere beschrijving hiervan wordt verwezen naar het target operating model dat in paragraaf 8.9 nader is beschreven.

8.3 Vermogensbeheerketen

Alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hebben in de solidaire premieregeling een individueel pensioenvermogen. Van dit individueel pensioenvermogen wordt een (verwacht) pensioen afgeleid, dat derhalve meebeweegt met gerealiseerde rendementen op het individueel pensioenvermogen. Dat maakt een directe informatiestroom tussen de pensioenadministratie en de fiduciair vermogensbeheerder noodzakelijk. De basis van de verschillende beleggingsprocessen verandert niet veel. Het is met name de frequentie van de uitgevoerde processen die verandert: een maandelijks uitwisseling van gegevens tussen de pensioenadministrateur en fiduciair vermogensbeheerder die zich vertaalt in het collectief belegd vermogen.

Het pensioenfonds ziet toe op de benodigde aanpassingen in de vermogensbeheerketen door middel van periodiek overleg met de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder, beleggingsadministrateur en custodian. Het pensioenfonds ziet ook toe op de wijzigingen in de processen en systemen bij de pensioenadministrateur in relatie tot de vermogensbeheerketen. Het pensioenfonds wordt daarover door de pensioenadministrateur regelmatig geïnformeerd.

De ketenpartners hebben een target operating model voor het vermogensbeheer opgesteld. Hierin zijn de processen, de werkzaamheden en de verantwoordelijkheden per ketenpartner beschreven. Daarnaast voorziet het target operating model in de uitwerking van 'fall back'-procedures in het geval informatiestromen onjuist blijken te zijn, of als systemen en/of processen onverwachts worden onderbroken. In het target operating model is eveneens de realisatieplanning opgenomen.

8.4 Governance en procesbeheersing

Het pensioenfonds voorziet geen wijzigingen in de eigen organisatie en de governance als gevolg van de implementatie van de solidaire premieregeling. Ook in de relatie met de pensioenadministrateur en fiduciair vermogensbeheerder voorziet het pensioenfonds geen of nauwelijks veranderingen. De reguliere afstemming tussen het pensioenfonds en de uitbestedingspartijen wordt in beginsel ongewijzigd voortgezet.

8.5 Kostenstructuur

De kosten die verband houden met de uitvoering van de pensioenovereenkomst bestaan uit kosten voor het pensioenfonds, pensioenuitvoeringskosten bij de pensioenadministrateur en vermogensbeheerkosten bij de (fiduciair) vermogensbeheerders. Het pensioenfonds voorziet geen majeure aanpassingen in de kostenstructuur. Het pensioenfonds verwacht daarom – afgezien van de kosten die direct verband houden met de transitie naar de solidaire premieregeling – geen substantiële stijging van de uitvoeringskosten.

Om de transitie beheerst en zorgvuldig te laten verlopen, heeft het pensioenfonds een beroep gedaan op verschillende externe deskundigen. De kosten van deze externe deskundigen zijn voor de werkzaamheden met betrekking tot het transitieplan voor rekening van Vopak gekomen.

De kosten in het pensioenfonds met betrekking tot het implementatie- en communicatieplan zijn voor rekening van het pensioenfonds. Hieronder vallen mede de kosten die verband houden met de datakwaliteit. Indien de kosten in het pensioenfonds de vrijval vanuit de kostenvoorziening overschrijden komen deze tot uitdrukking in de pensioenpremie die Vopak betaalt.

De huidige kostenstructuur voor de pensioenadministratie bestaat uit een vaste vergoeding die met een overeengekomen percentage toe- of afneemt door een wijziging in het totaal aantal deelnemers. De nieuwe vergoeding bestaat uit een vaste vergoeding voor een zogeheten 'sterke basis' (met onder andere de nieuwe wettelijke vereisten) en een additionele vergoeding voor de modulaire opties. De vergoeding wijzigt door eventuele substantiële groei of krimp van de populatie van het pensioenfonds.

Het kostenniveau voor de pensioenuitvoering van de solidaire premieregeling is naar verwachting vergelijkbaar met het huidige kostenniveau. Specifieke situaties en/of werkzaamheden zijn niet inbegrepen in de solidaire premieregeling en leiden tot extra kosten. De nieuwe kostenstructuur gaat uit van digitale dienstverlening en een grote mate van zelfredzaamheid via de portalen. Voor de verwerking van de uitval in de 'straight through processing' worden extra kosten in rekening gebracht. Dit geldt ook voor uitval die te wijten is aan de kwaliteit van de aanlevering van het pensioenfonds.

Eenmalige fondsspecifieke migratiekosten bestaan uit een aantal onderdelen:

- de technische migratie;
- het transitie management;
- het onderzoek naar de datakwaliteit en dataherstel;
- het definiëren van de nieuwe WTP regeling inclusief invaren;
- het opstellen en uitvoeren van het communicatieplan;
- de training en opleiding in de solidaire premieregeling en het schaduw draaien;
- het verwerken van terugwerkende kracht mutaties;
- de gegevensopslag van de huidige pensioenregeling.

De migratie naar de solidaire premieregeling bij de pensioenadministrateur vindt plaats onder begeleiding van een transitie manager. Deze wordt ondersteund door specialisten, zoals adviseurs op het gebied van productontwikkeling, organisatie van de totale keten en datakwaliteit.

De kosten van het vermogensbeheer worden verrekend met het bruto rendement. Deze kosten hebben zowel betrekking op de beheersfee als op transitiekosten bij de (fiduciair) vermogensbeheerders, de kosten voor bewaarneming door de custodian, de beleggingsadministratie en de externe deskundigen betrokken bij advies over en monitoring van de beleggingsportefeuille.

8.6 Operationele en IT-risico's en beheersmaatregelen

Op basis van artikel 46, lid 3, sub a Besluit uitvoering Pensioenwet wordt in deze paragraaf een analyse gemaakt van de operationele- en IT-risico's. Hieronder vallen de continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening vóór, tijdens en na de transitie, de beschikbaarheid van data vóór, tijdens en na de transitie en de beheersing van deze risico's.

Het pensioenfonds ziet voor de periode tussen indiening van dit implementatieplan en de transitiedatum risico's. In de tabel staat hoe elk risico wordt beheerst.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Het risico dat de voortgang van de bestuurlijke processen of reguliere dienstverlening in gevaar komt als gevolg van capaciteit die nodig is voor de transitie naar de solidaire premieregeling.	• de inrichting van de projectorganisatie met externe begeleiding; • het organiseren van extra WTP vergaderingen; • de scheiding tussen (de vastlegging van) regulier en WTP overleg; • het periodiek overleg met betrokken partijen; • de support vanuit de werkgever aan leden van pensioenfonds-organen; • het uitstellen van de datum waarop documenten worden ingediend bij DNB of waarop de transitie plaatsvindt.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Het risico dat data niet juist is of dat data ontbreekt waardoor de juiste individuele pensioenvermogens niet kunnen worden vastgesteld en invaren niet mogelijk is.	• het volgen van het Kader Datakwaliteit; • het maken van afspraken over en monitoren van werkzaamheden in de 'get-clean' en 'stay-clean' fase tot de transitiedatum; • het continueren van de controles door het pensioenbureau.
Het risico dat de (wettelijke) transitie-communicatie niet tijdig is, onvolledig is of is gebaseerd op onjuiste data, of niet voldoet aan de wettelijke vereisten (zorgplicht).	• het monitoren van de implementatievoortgang bij de pensioen-administrateur; • het voeren van de regie op de inhoud van de transitie-communicatie door de communicatiecommissie en externe deskundigen; • het (laten) uitvoeren van gerichte controles op de berekeningen.
Het risico van onjuiste besluitvorming in de transitie als gevolg van fouten in de ontwikkeling, de implementatie of de gebruikte modellen.	• het pensioenfonds wordt ondersteund door gerenommeerde partijen (geselecteerd op basis van uitbestedingsbeleid); • het pensioenfonds voert plausibiliteitscontroles uit; • de gebruikte modellen worden breder toegepast en zijn door onafhankelijke partijen gevalideerd; • het pensioenfonds monitort transitie-effecten tot aan het moment van invaren en herzielt besluiten voorafgaand aan het transitiemoment als dat nodig is.
Het risico dat de wetgever de uitwerking van de WTP bijstelt of de toezichthouder de eisen aan het invaardossier bijstelt waardoor mijlpalen niet worden gehaald.	• het monitoren van maatschappelijke ontwikkelingen; • het lobbyen via de Pensioenfederatie; • het kennisnemen van communicatie-uitingen van toezichthouders; • het zorgvuldig vastleggen van beleidskeuzes in het verantwoordings-document.
Het risico dat de toezichthouder geen of niet tijdig goedkeuring verleent voor de transitie naar de solidaire premiereregeling op basis van ingediende stukken.	• de aanvullende maatregelen bij DNB; • het gebruik maken van de ervaringen van pensioenfondsen die de transitie reeds hebben gemaakt; • het uitstellen van de datum waarop de transitie plaatsvindt.
Het risico dat het pensioenfonds niet tijdig de in te dienen stukken voor DNB gereed heeft dan wel niet tijdig op vragen over ingediende stukken reageert.	• het gebruik maken van externe deskundigen; • het gebruik maken van de ervaringen van pensioenfondsen die de transitie reeds hebben gemaakt; • het uitstellen van de datum waarop de transitie plaatsvindt.
Het risico dat het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen door de pensioenadministrateur niet (tijdig) kan worden uitgevoerd.	• de rekenregels tijdig communiceren aan de pensioenadministrateur; • de kwaliteit van de migratie-applicatie van de pensioenadministrateur tijdig toetsen; • het vastleggen van afspraken omtrent de transitie met de pensioenadministrateur; • assurance vragen aan de pensioenadministrateur; • de externe validatie van de migratie-applicatie van de pensioen-administrateur overwegen.

De pensioenuitvoerder heeft voor de generieke livegang van het eerste pensioenfonds met een solidaire premiereregeling een 'readiness' verklaring afgegeven. Hieruit blijkt dat het nieuwe administratiesysteem voor dit pensioenfonds volledig operationeel is vanaf april 2025. De scope hiervan ziet toe op de functionaliteit van het nieuwe IT-landschap, de operationele pensioenuitvoering, de functionaliteit van de migratie- en invaarstraat, het vaststellen van het proces van terugwerkende krachtmutaties en de materiële bevindingen in de datakwaliteit. Een dergelijke 'readiness' verklaring zal, voorafgaand aan de transitie naar de solidaire premiereregeling, ook voor ons pensioenfonds beschikbaar komen.

De 'user acceptance tests' blijven een belangrijke indicator voor de onderbouwing van een functioneel IT-landschap en proefmigraties voor de functionaliteit van de migratie- en invaarstraat. Het proefdraaien is geen indicator voor de besluitvorming. Dit gaat om het inwerken van de specialisten binnen de pensioenuitvoering in de laatste fase vóór het invaren en vóór de uitvoering van de solidaire premiereregeling.

Het pensioenfonds ziet toe op de juiste uitkomsten van de testwerkzaamheden. Dit zijn onder andere het omzetten van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen naar individueel pensioenvermogen en het verdelen van de buffer naar reserves, compensatie en individueel pensioenvermogen. Op de (test)werkzaamheden met betrekking tot de transitie zullen – voor zover mogelijk – door het pensioenbureau controleberekeningen worden uitgevoerd.

Volgens het pensioenfonds wordt er geen risico gelopen dat de datakwaliteit op het transitiemoment niet op orde is. De datakwaliteit is namelijk op orde en de operationele processen binnen de pensioenuitvoering bij AZL zijn dat ook. Er is daarnaast in aanvulling op de ‘get clean’ fase gekozen om een ‘stay-clean’ fase vorm te geven.

Om te toetsen op de juiste werking van die generieke omgeving, draagt AZL zorg voor de noodzakelijke assurance. Naast de resultaten van de ‘user acceptance tests’, de proefmigratie en het proefdraaien verstaat AZL onder de ‘readiness’ voor het invaren en de uitvoering van de solidaire premieregeling de onderbouwing op de volgende aspecten:

- de functionaliteit van het IT-landschap;
- de gereedheid van de operationele pensioenuitvoering;
- de functionaliteit van het migratie- en invaarproces;
- de gereedheid van het proces voor terugwerkende kracht mutaties;
- het oplossen van de materiële bevindingen uit het proces datakwaliteit.

De partners in de vermogensbeheerketen dragen zorg voor een gestandaardiseerde uitwisseling van gegevens zoals beschreven in het target operating model. Alhoewel de functionaliteit belangrijk is voor de juiste werking van de solidaire premieregeling, is de technische koppeling op basis van de specificaties van SIVI niet complex. Daarnaast is er een goede ‘fall back’-optie opgenomen in het target operating model.

8.7 Uitbestedingsrisico's en beheersmaatregelen

In deze paragraaf wordt een analyse gemaakt van de risico's die samenhangen met de uitbesteding van werkzaamheden en de beheersing van deze risico's.

In het kader van de uitvoering van de solidaire premieregeling wil het pensioenfonds de zekerheid hebben, dat de IT-systemen van de uitvoeringspartijen op tijd in staat zijn om alle processen uit te voeren. Bovendien moet het pensioenfonds dat kunnen aantonen. De vraag of de uitvoering van de pensioenregeling haalbaar is, raakt een aantal risico's van het integraal risicomanagement. Het focuspunt is: de beheersing van de uitvoerbaarheid vóór, tijdens en ná de transitie. De beheersmaatregelen zien onder meer toe op de betrouwbaarheid van de dienstverlening gedurende deze fases.

De volgende beschrijving van het uitbestedingsrisico wordt benaderd vanuit de twee belangrijkste uitvoeringsorganisaties: AZL als pensioenadministrateur en BlackRock als fiduciair vermogensbeheerder. Het pensioenfonds ziet erop toe dat ook de koppelingen tussen de pensioenadministratie en het vermogensbeheer voldoen aan het uitbestedings- en IT-beleid, en daarmee aan relevante wet- en regelgeving.

Een efficiënt, volledig en adequaat pensioen- en vermogensbeheer vereist een procesinrichting die doeltreffend is. De continuïteit van de dienstverlening voor het pensioenfonds van de uitbestedingspartijen dient zowel voor de pensioenadministratie als het vermogensbeheer te worden uitgewerkt in de overeenkomst en bijbehorende SLA's met betrokken partijen.

De beoordeling van de haalbaarheid van de uitvoering van de solidaire premieregeling raakt het IT-risico, het operationeel risico en het uitbestedingsrisico. Hierna wordt een drietal thema's in relatie tot de uitbesteding beschreven: het vermogensbeheer, het target operating model en de (onder)uitbestedingen.

8.8 Vermogensbeheer

De belangrijkste verandering in het vermogensbeheer ziet toe op de maandelijkse toewijzing van rendement aan individuele pensioenvermogens en reserves. Daarvoor is een intensivering van de informatie-uitwisseling noodzakelijk. Het pensioenfonds heeft met de beleggingsadministrateur (ITS) afspraken gemaakt over de verwerking van de vermogensbeheerkosten bij de toedeling van de rendementen.

De waardering van de beleggingen ondergaat naar verwachting geen verandering in systematiek, zowel niet vóór als na de transitie. Deze processen zijn al bestaand en de wijze van waardering van de beleggingen wordt niet anders dan onder het huidig financieel toetsingskader.

De waardering van de beleggingen wordt gereconcilieerd volgens bestaande werkprocessen. De waardering van de illiquide beleggingen is wel een aandachtspunt, maar naar verwachting zonder groot effect. De waardering van de illiquide beleggingen komt over het algemeen later binnen. Daarom is het essentieel om duidelijke afspraken te maken over hoe moet worden omgegaan met de schattingen in de illiquide portefeuille vóór en na de transitie. Een herwaardering van illiquide beleggingen komt in de regel niet binnen een maand beschikbaar.

De impact op het portefeuillebeheer door de fiduciair vermogensbeheerder is minimaal, aangezien de beleggingsportefeuille collectief beheerd blijft. Er worden geen grote wijzigingen in de gekozen beleggingscategorieën en onderliggende vermogensbeheerders door het pensioenfonds voorzien.

8.9 Target operating model

In het target operating model hebben de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur, de werkzaamheden en verantwoordelijkheden beschreven. Deze betreffen de maandelijkse uitwisseling van vermogensbeheer gerelateerde (SIVI-)gegevens. Het target operating model voorziet ook in de uitwerking van 'fall back'-procedures. Bijvoorbeeld in het geval informatiestromen onjuist blijken te zijn of als systemen en/of processen onverwachts worden onderbroken. In het target operating model is een overzicht opgenomen met de contactpersonen en hun vervangers bij de betrokken partijen. Hierdoor kan snel worden geschakeld als een 'fall back'-procedure zich voordoet.

Het target operating model bevat:

- alle benodigde informatiestromen om de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds te kunnen bijsturen en beheren;
- de wijze waarop rendementen worden toegerekend aan de individuele pensioenvermogens en reserves; en
- de informatie-uitwisselingen en samenwerkingen tussen betrokken partijen voor zover deze niet in onderlinge documenten zijn beschreven en/of (juridisch) zijn vastgelegd.

Voorafgaand aan het invaren is het essentieel om de IT-ketens van de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur op elkaar af te stemmen aangezien er maandelijks een uitwisseling van informatie plaatsvindt. Het gebruik van de zogeheten SIVI-standaard vormt hierbij het uitgangspunt. De gedetailleerde beschrijving van de gegevensuitwisseling is vastgelegd in het target operating model dat een onderdeel vormt van de uitbestedingsovereenkomst met het pensioenfonds.

8.10 Onderuitbestedingen

Voor het pensioenfonds is van belang hoe de pensioenadministrateur onderuitbestedingen heeft vormgegeven. Afspraken met onderuitbestedingspartijen zijn door de pensioenadministrateur vastgelegd voor het pensioenfonds.

Naast Festina kunnen als kritische onderuitbestedingen worden genoemd: Salesforce (CRM-systeem), Unit4 (administratieve processen) en Microsoft Azure (cloud services). Het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds regelt hoe de pensioenadministrateur omgaat met (het inschakelen van) externe partijen. De ISAE 3402 rapportage van de pensioenadministrateur vermeldt de kritische onderuitbestedingen. Voor iedere onderuitbesteding wordt een 'outsourcing risk assessment and notification' (ORAN) uitgevoerd.

Deze ORAN omvat drie onderdelen:

- 10 vragen van De Nederlandsche Bank;
- 33 vragen van de moedermaatschappij van de pensioenadministrateur waarin aanvullende risico's worden benoemd die mogelijk voor de moedermaatschappij ontstaan door de onderuitbesteding;
- 7 vragen van de pensioenadministrateur waarin aanvullende risico's worden benoemd die mogelijk voor de pensioenadministrateur ontstaan door de onderuitbesteding.

8.11 Uitbestedingsrisico's en beheersmaatregelen

Het pensioenfonds ziet voor de periode tussen de indiening van dit implementatieplan en de transitiedatum de hierna opgenomen uitbestedingsrisico's en beheersmaatregelen in aanvulling op operationele- en IT-risico's.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Het risico dat de afstemming tussen de pensioenadministratie, vermogensbeheeradministratie en/of beleggingsadministratie niet gelijk of niet tijdig klaar is en de transitiedatum niet wordt gehaald.	• het inzicht in de roadmap en voortgang op basis van rapportages van zowel de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur; • het periodiek overleg met betrokken partijen; • het vastleggen van het target operating model tussen het pensioenfondsen, pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur; • het verschuiven van de transitiedatum ('fall back'-scenario); • het opstellen van go/no-go criteria om in te varen.
Het risico dat er geen alternatieve marktpartijen in de keten beschikbaar zijn voor de implementatie van de regeling op 1 juli 2026.	• het inzicht in de roadmap en voortgang op basis van rapportages van zowel de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur; • het periodiek overleg met betrokken partijen; • de garantie van de (moeder)maatschappijen voor het business model; • het verschuiven van de transitiedatum ('fall back'-scenario).
Het risico dat voor het uitvoeren van het project onvoldoende budget beschikbaar is waardoor het project niet tijdig of met voldoende kwaliteit wordt doorlopen.	• de begroting wordt gemonitord door het pensioenbureau; • de afspraken tussen betrokken partijen over de verdeling van kosten; • de korte lijnen met externe deskundigen en de pensioenadministrateur over uit te voeren werkzaamheden en kosten; • de beoordeling op kostenefficiëntie van uit te voeren werkzaamheden.
Het risico dat de dekkingsgraad lager wordt dan de minimale invaardekkingsgraad van 108%.	• de reguliere monitoring van de dekkingsgraad; • de verhoging van de renteafdekking binnen de strategische normportefeuille naar 70%; • de gevoeligheidsanalyses voor effecten van marktbewegingen op de dekkingsgraad; • het bijsturen van de strategische normportefeuille indien de dekkingsgraad een hogere mate van bescherming behoeft.
Het risico dat de dekkingsgraad op het moment van invaren lager is dan de gewenste invaardekkingsgraad van 114%.	• de reguliere monitoring van de dekkingsgraad. • de verhoging van de renteafdekking binnen de strategische normportefeuille naar 70%; • de gevoeligheidsanalyses voor effecten van marktbewegingen op de dekkingsgraad; • het bijsturen van de strategische normportefeuille indien de dekkingsgraad een hogere mate van bescherming behoeft.
Het risico dat de strategische normportefeuille niet, of niet tijdig, of alleen met ongunstige financiële resultaten kan worden gerealiseerd als gevolg van geen of beperkte verhandelbaarheid op of rondom de transitiedatum.	• de tijdige analyse van huidige en beoogde beleggingsportefeuille; • een transitiedatum halverwege het jaar; • het vooraf uitwerken van een transitieplan met de fiduciair vermogensbeheerder; • het onverkort handhaven van de waarderingsmethodiek van de reguliere beleggingsportefeuille; • het handhaven van de bestaande beleggingscategorieën en onderliggende vermogensbeheerders.
Het risico dat de illiquide portefeuille niet of niet tijdig kan worden gewaardeerd op de transitiedatum.	• de tijdige analyse van de huidige en beoogde beleggingsportefeuille; • het onverkort handhaven van de waarderingsmethodiek voor de beleggingsportefeuille; • het handhaven van de bestaande beleggingscategorieën en onderliggende vermogensbeheerders.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Het risico dat reserves als onderdeel van de financiële opzet niet voldoen door gewijzigde omstandigheden of voortschrijdend inzicht.	• het bijstellen van de financiële opzet voorafgaand aan het transitiemoment; • het periodiek monitoren na transitie.

8.12 Juridische risico's en beheersmaatregelen

Het pensioenfonds ziet voor de periode tussen de indiening van dit implementatieplan en de transitiedatum de hieronder opgenomen juridische risico's.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Het risico op rechtszaken omdat (groepen van) (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden van mening zijn dat ze onvoldoende gehoord zijn.	• indien noodzakelijk een eigen juridische toetsing uitvoeren; • de communicatie over het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen testen; • het voldoen aan wetgeving van beleid, beleidskeuzes en invaarmethodiek; • het binnen de wettelijke kaders uitvoeren van het besluitvormingsproces; • de gepensioneerdvereniging is gehoord door sociale partners.
De solidaire premieregeling is in strijd met Europese wetgeving.	• inzicht via de Pensioenfederatie.
Het risico dat (juridische) fondsdocumenten niet juist, tijdig of volledig zijn aangepast op basis van wet- en regelgeving	• het pensioenreglement wordt van de pensioenadministrateur in concept afgenomen en/of op aansluiting in uitvoering getoetst ten opzichte van het productmodel van de pensioenadministrateur; • de uitvoeringsovereenkomst wordt zoveel mogelijk opgesteld in lijn met de huidige uitvoeringsovereenkomst; • het pensioenreglement en de uitvoeringsovereenkomst worden extern getoetst.

8.13 Privacy risico's en beheersmaatregelen

Het pensioenfonds ziet voor de periode tussen de indiening van dit implementatieplan en de transitiedatum het hierna opgenomen privacy risico.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Het risico dat migratie software van de pensioenadministrateur niet veilig is met als gevolg dat gegevens van (gewezen) deelnemers en/of pensioengerechtigden op straat komen te liggen.	• het uitbestedingsbeleid volgen; • de aansluiting bij huidige risico-inschattingen; • het vragen van assurance aan de pensioenadministrateur; • het toetsen van het informatiebeveiligingsbeleid van de pensioenadministrateur.

Met het oog op de privacy risico's heeft de pensioenadministrateur procedures ingericht. Het nieuwe pensioen-administratiesysteem voldoet aan de AVG privacy vereisten. Alle bestaande procedures en protocollen met betrekking tot de dataprivacy zijn gevolgd door de pensioenadministrateur en onderuitbestedingspartijen.

Omdat sprake is van bestaande en bewezen procedures acht het bestuur de privacy risico's beheersbaar. Om de persoonsgegevens van deelnemers te beschermen vóór, tijdens en ná de transitie, heeft de pensioenadministrateur procedures ingericht en maatregelen getroffen.

Deze zijn beschreven in het privacy-beleid. Hierin verandert niets ten opzichte van de huidige bescherming. Daartoe behoort ook dat bij een onderuitbesteding een verwerkersovereenkomst wordt afgesloten.

8.14 Governance- en omgevingsrisico's en beheersmaatregelen

In aanvulling op de analyse van de risico's zoals die zijn opgenomen in artikel 46, lid 3 Besluit uitvoering PW wordt in deze paragraaf een analyse gemaakt van de 'governance'-en omgevingsrisico's en de beheersing van deze risico's.

Het fonds ziet de in de tabel opgenomen risico's als de belangrijkste risico's voor de periode tussen het indienen van dit implementatieplan en het transitiemoment.

Omschrijving risico	Wijze beheersing
Er is sprake van veel wisselingen in de pensioenfondsorganen of bij sociale partners ('key spelers') in korte tijd. Hierdoor gaat historische kennis verloren en moeten er nieuwe personen opnieuw worden meegenomen in het traject.	• de statuten van het pensioenfonds aangepast om langere zittings-termijn mogelijk te maken; • het maken van afspraken met voordragende partijen over langere zittingstermijn; • vanuit het pensioenfonds en/of projectorganisatie met nieuwe vertegenwoordigers contact opnemen en ze meenemen in het WTP proces.
Het risico dat leden van de diverse gremia onvoldoende tijd hebben gehad waardoor de besluitvorming niet tijdig is en de transitie niet kan plaatsvinden.	• het rekening houden met doorlooptijden in de planning voor de verschillende gremia; • de support vanuit de werkgever aan leden van pensioenfonds-organen; • de hoofdzaken van bijzaken scheiden; • het organiseren van extra WTP vergaderingen; • de periodieke afstemming met sleutelfunctiehouders; • het inzetten van 'soft controls' (elkaar aanspreken, in gesprek blijven, tijdig stukken opleveren etc.); • verantwoordingsorgaan en raad van toezicht worden periodiek bijgepraat en meegenomen in het proces om besluitvorming straks te bespoedigen.

Het bestuur acht de 'governance'- en omgevingsrisico's beheersbaar op basis van de huidige inzichten. Daarbij wordt opgemerkt dat de onzekerheid ten aanzien van eventuele wijzigingen of aanvullingen in wet- en regelgeving dusdanig is, dat het pensioenfonds hierop extra alert is.

Het pensioenfonds is van mening dat het, mede door de ingerichte projectorganisatie, op een goede manier de regie tijdens de implementatiefase kan voeren.

9. DATA EN DATAKWALITEIT

In aanvulling op de hiervoor genoemde risicoanalyses en beheersmaatregelen, is in dit hoofdstuk een nadere uitwerking voor data en datakwaliteit opgenomen. Deze nadere uitwerking geeft inzicht in de datakwaliteit vóór, tijdens en na het invaren.

9.1 Beleid

Het pensioenfonds waarborgt de datakwaliteit door een zorgvuldige bedrijfsvoering op basis van datakwaliteitsbeleid. Het beleid geeft kaders en richtlijnen voor de omgang met data en voor het beheersen van de risico's die dit met zich meebrengt. Het pensioenfonds werkt daarbij nauw samen met de pensioenadministrateur.

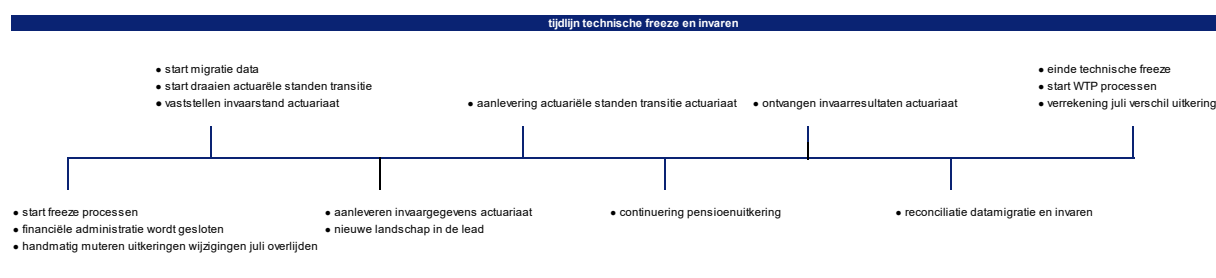
Voor het zorgvuldig doorvoeren van correcties en herzieningen in de data hebben het pensioenfonds en de pensioenadministrateur beleid opgesteld. Dit beleid geeft kaders en richtlijnen voor het doorvoeren van correcties in pensioenen. Leidend in het herstel- en herzieningenbeleid is de impact van correcties op de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en een daarbij passende communicatie met betrokkenen.

9.2 Dubbele transitie

De transitie is voor het pensioenfonds een dubbele transitie. Enerzijds worden opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen omgezet naar individueel pensioenvermogen, het zogenaamde invaren. Anderzijds stapt de pensioenadministrateur over op een nieuw IT-landschap voor de pensioenadministratie, de zogenaamde systeemmigratie. Hierin wordt Compas onder andere vervangen door Festina Finance en Salesforce.

De dubbele transitie is een proces dat plaatsvindt in drie verschillende omgevingen. In de bestaande omgeving met Compas wordt in de pensioenadministratie voor elke (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde de eindstand van de opgebouwde pensioenen berekend en worden de opgebouwde pensioenkapitalen ingelezen. Het actuariaat van de pensioenadministrateur draagt vervolgens zorg voor de transitieberekeningen waarin de waarde van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen worden aangepast op basis van de verdeling van de buffer van het pensioenfonds bij invaren. De aldus vastgestelde individuele pensioenvermogens worden ingelezen in Compas. Hiermee worden de individuele pensioenvermogens bij aanvang van de solidaire premieregeling in zowel Compas als Festina Finance geborgd.

De individuele pensioenvermogens worden vervolgens, met alle andere relevante gegevens, overgezet naar een tijdelijke omgeving die beheerd wordt door Data eXcelence. In deze omgeving wordt de pensioendata in de migratiestraat geconverteerd naar een voor Festina Finance leesbaar formaat. De pensioendata wordt vervolgens ingelezen in de doelsystemen van Festina Finance. In de nieuwe omgeving worden vervolgens de mutaties die gedurende de transitie hebben plaatsgevonden verwerkt. Daarmee is de dubbele overgang voltooid.

9.3 Terugwerkende kracht mutaties

In de pensioenadministratie is het niet ongebruikelijk dat een gebeurtenis pas na verloop van tijd wordt geregistreerd of dat er na verloop van tijd een correctie op een eerder geregistreerde gebeurtenis moet worden gedaan. Dit zijn zogenaamde terugwerkende kracht mutaties en zij vragen om een bijzondere behandeling wanneer zij na de transitiedatum bekend worden, maar op een tijdstip vóór de transitiedatum betrekking hebben.

Een terugwerkende kracht mutatie wordt in de tijdelijke omgeving die beheerd wordt door Data eXcelence doorgevoerd. In deze omgeving wordt het effect van de terugwerkende kracht mutatie op het individuele pensioenvermogen met de TWK-tool vastgesteld. De nieuwe beginstand van het individueel pensioenvermogen wordt vervolgens ingelezen in de doelsystemen van Festina Finance.

Alle bewerkingen die eerder op de beginstand van het individueel pensioenvermogen zijn uitgevoerd worden opnieuw op de nieuwe beginstand van het individueel pensioenvermogen uitgevoerd. Hiermee ontstaat een nieuwe stand van het individueel pensioenvermogen waarin de correctie van de terugwerkende kracht mutatie is doorgevoerd.

Terugwerkende kracht mutaties kunnen een financiële impact hebben. Het pensioenfonds financiert deze vanuit de operationele reserve.

9.4 Beschrijving van de beschikbaarheid van data vóór, tijdens en na de transitie

9.4.1 Voor de transitie

De pensioenadministratie wordt door AZL uitgevoerd met het systeem Compas. De gegevens in dit systeem gaan voor het pensioenfonds terug tot 1 januari 2002 en omvatten mede gegevens van legacy pensioenfondsden die vóór de oprichting reeds bij AZL in administratie waren. Relevante correspondentie wordt door AZL bijgehouden in individuele digitale dossiers welke in een Ricoh systeem worden beheerd.

Daarnaast beschikt het pensioenfonds over individuele fysieke dossiers vanaf de oorspronkelijke aanvang deelneming (ook indien deze vóór de oprichting van het pensioenfonds ligt) en jaarwerkbestanden vanaf het jaar 2002. De jaarwerkbestanden vormen geen onderdeel van de pensioenadministratie maar worden door het pensioenbureau gebruikt om de juistheid van de pensioenadministratie te bewaken. De juistheid van de pensioenadministratie wordt ook bewaakt door middel van schaduwbestanden waarmee de verwerking van life events worden gecontroleerd en opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen van deelnemers periodiek worden vergeleken met externe (pensioen)administraties.

9.4.2 Tijdens de transitie

Tijdens de transitie is er een tijdelijke stop op mutaties in de pensioenadministratie. Daarna worden nieuwe mutaties, mutaties waarvan de mutatedatum na de transitiedatum ligt, in de nieuwe pensioenadministratie doorgevoerd. Mutaties over de periode vóór de transitiedatum zijn terugwerkende kracht mutaties en worden als zodanig behandeld.

De huidige pensioenadministratie blijft voor naslag beschikbaar tijdens de transitie. Ook tijdens de transitie is alle aanwezige data toegankelijk en te gebruiken in de dienstverlening. Echter, daarin zijn de eventuele mutaties uit de transitieperiode nog niet verwerkt. Een uitzondering hierop vormt het overlijden van een deelnemer, deze mutatie wordt tijdens de transitieperiode handmatig bijgehouden en is voor alle processen beschikbaar.

Er worden tijdens de transitie geen gegevens verwijderd.

9.4.3 Na de transitie

Na de transitie blijft de huidige pensioenadministratie Compas operationeel tot ten minste 1 januari 2029, maar verwacht wordt dat het IT-landschap tot eind 2030 beschikbaar zal blijven. De historie van de pensioenopbouw van alle deelnemers vanaf 2002 is daardoor ook na de transitie beschikbaar. Voor de informatie zoals opgenomen in de individuele digitale en fysieke dossiers van het pensioenfonds gelden de wettelijke bewaartermijnen alsmede het overeengekomen bewaar- en vernietigingsbeleid met de pensioenadministrateur. Op basis hiervan zullen deze dossiers tot 7 jaar vanaf het moment dat de laatste rechthebbende op een pensioen overlijdt of geen recht meer heeft, beschikbaar zijn.

De ontwikkeling van individuele pensioenvermogens vanaf de transitie is via de nieuwe pensioenadministratie Festina Finance te volgen.

9.5 Risicoanalyse van de datakwaliteit vóór, tijdens en na de transitie

9.5.1 Voor de transitie

In voorbereiding op de transitie heeft het pensioenfonds onderzoek gedaan naar de risico's voor datakwaliteit en naar onvolkomenheden in de data volgens het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Het pensioenfonds is van mening dat het kader datakwaliteit een geschikt instrument is omdat:

- het kader zowel beleid, risico's en beheersmaatregelen onderzoekt als ook de kwaliteit van de data zelf;
- het kader een routekaart biedt voor een zorgvuldige besluitvorming rondom datakwaliteit inclusief checks and balances;
- het kader breed in de sector wordt toegepast waardoor resultaten onderling vergeleken kunnen worden.

De resultaten van de zes fasen van het kader datakwaliteit worden hierna op hoofdlijnen weergegeven. Een gedetailleerde beschrijving van het onderzoek is gegeven in de *verantwoording en risicobeoordeling* waarin het pensioenfonds het onderzoek in detail heeft vastgelegd.

9.5.2 Fase 1, Opzet datakwaliteit

Deze fase heeft tot doel om het beleid rond datakwaliteit te actualiseren.

- Het eerder vastgestelde datakwaliteitsbeleid en herzieningenbeleid zijn actueel bevonden. De risicotolerantie voor datakwaliteit is bruikbaar bevonden voor de uitvoering van het onderzoek naar datakwaliteit.
- Het pensioenfonds heeft de gegevens geïdentificeerd die nodig zijn om een pensioen goed vast te kunnen stellen. Deze gegevens worden kritieke data-elementen (KDE's) genoemd.

9.5.3 Fase 2, Risico-inventarisatie

Deze fase heeft tot doel om de risico's voor datakwaliteit in kaart te brengen.

- De risico's voor datakwaliteit zijn in kaart gebracht.
- De beheeromgeving voor datakwaliteit is in kaart gebracht.
- Op basis hiervan is de focus en scope van het datagerichte onderzoek in fase 3 vastgesteld.
- De beheersomgeving is passend bij de risico's, aanvullende beheersmaatregelen zijn vooralsnog niet nodig.

9.5.4 Fase 3, Data analyses

In deze fase van het onderzoek is de kwaliteit van de aanwezige data onderzocht.

- Er zijn datapunten geïdentificeerd die onjuist zijn of waarvan de juistheid niet zondermeer vastgesteld kan worden.
- Er is vastgesteld dat er geen volle wezen in het pensioenfonds voorkomen. Deze vaststelling was van belang omdat de pensioenadministrateur dit niet in zijn eigen kritieke data-elementen heeft opgenomen.
- Er is vastgesteld dat de pensioenadministrateur de pensioenregeling juist uitvoert.
- Er is vastgesteld dat de pensioenuitvoerder mutaties en/of correcties die het pensioenfonds doorgeeft goed verwerkt in de pensioenadministratie.

9.5.5 Fase 4, Rapportage en beoordeling

In deze fase heeft het bestuur besluiten genomen om de datakwaliteit te waarborgen en zich een voorlopig oordeel gevormd van de datakwaliteit.

- De sleutelfunctiehouders hebben een opinie gegeven op het onderzoek en de onderzoeksresultaten. De opinie is door het bestuur betrokken in haar besluiten en oordeelsvorming.
- Het pensioenfonds en de pensioenadministrateur zullen alle gevonden tekortkomingen verklaren of corrigeren voordat het invaren zal plaatsvinden (get clean).
- Het pensioenfonds zal in ieder geval tot het moment van invaren de juiste verwerking van alle life events door de pensioenadministrateur blijven controleren op basis van de eigen data (stay clean).
- Het bestuur oordeelt voorlopig dat de datakwaliteit met inachtneming van de hierboven genoemde besluiten voldoende is voor invaren.

9.5.6 Fase 5, Verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden

In deze fase heeft de externe accountant, Forvis Mazars, overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot datakwaliteit. De opdracht aan de externe accountant heeft als doel om werkzaamheden te verrichten op basis waarvan het bestuur van het pensioenfonds in staat wordt gesteld een oordeel te vormen over de juistheid en volledigheid van de relevante pensioendata benodigd voor het invaren. De werkzaamheden zijn in overeenstemming met het 'Voorbeeld AUP-werkprogramma Datakwaliteit – Wet Toekomst Pensioenen' dat op 22 juni 2023 is gepubliceerd door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (COPRO-nummer 23011) en zijn gebaseerd op het 'Kader Datakwaliteit - Wet toekomst pensioenen'.

De externe accountant heeft het onderzoek naar datakwaliteit beoordeeld op 35 punten. Hierbij is op één punt (AUP 9) een bevinding gerapporteerd welke betrekking heeft op de vaststelling van frequenties voor combinaties van deelnemersrisico-indicatoren met een verhoogd datakwaliteitsrisico.

Het bestuur heeft hierop aangegeven dat alhoewel combinaties van datakwaliteitsrisico's niet zijn gekwantificeerd, twee van de drie gekozen risicogroepen gebaseerd zijn op een kwalitatief onderbouwde combinatie van risico-indicatoren. Het ontbreken van een kwantitatieve analyse van combinaties van datakwaliteitsrisico's wordt als zodanig dan ook niet als wezenlijke tekortkoming in het datakwaliteitsonderzoek gezien. Hierbij is mede van belang dat het pensioenfonds – onafhankelijk van de pensioenuitvoerder – de pensioenen jaarlijks en bij life events controleert (een controle die vergelijkbaar is met deelwaarnemingen). Hier vallen dus ook combinaties van deelnemersrisico-indicatoren onder.

9.5.7 Fase 6, Besluit over datakwaliteit voor invaren

In deze fase heeft het bestuur besloten dat de datakwaliteit van de pensioenadministratie voldoende is voor invaren. Er zijn, na de get clean, geen tekortkomingen in de data met impact op betrokkenen. Er zijn ook geen materiele risico's in de data aanwezig die van invloed kunnen zijn op de besluitvorming rond de evenwichtige belangenafweging bij invaren. Daarbij veronderstelt het bestuur dat de get clean fase (verklaren of oplossen) conform planning en doelstellingen is afgerond vóór invaren en dat de get clean en stay clean fase geen nog onbekende materiele tekortkomingen aan het licht brengt.

Aan het besluit liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

- het onderzoek datakwaliteit heeft aangetoond dat de kwaliteit van de data hoog is:
 - zowel het pensioenfonds als de pensioenuitvoerder hebben een beheersingsraamwerk om de datakwaliteit te beheersen. Het onderzoek naar datakwaliteit heeft aangetoond dat de beheersing effectief is;
 - in de datakwaliteit is één structurele tekortkoming aangetroffen. Dit betreft de registratie van partnerschap bij de partners van de deelnemers. Deze tekortkoming heeft geen invloed op de hoogte en/of verdeling van de pensioenen en pensioenkapitalen en is daarom niet van invloed op de besluitvorming rond invaren waaronder de evenwichtige afweging van belangen. Deze tekortkoming wordt opgelost in de get clean fase en zal dus ook niet meer van invloed kunnen zijn in de transitie;
 - er zijn in het onderzoek geen tekortkomingen met impact (boven de maximaal toegestane afwijking) gevonden. In de get clean is een heel beperkt aantal incidentele tekortkomingen met impact aangetroffen. Het bestuur acht deze fouten niet materieel. Ze geven geen aanleiding de besluitvorming te herzien of de transitie uit te stellen of te heroverwegen;
 - de externe accountant heeft vastgesteld dat in het onderzoek naar datakwaliteit, met één uitzondering, de voorgeschreven stappen zijn doorlopen. De uitzondering geeft geen aanleiding om te twijfelen aan de conclusies van het onderzoek naar datakwaliteit;
 - de drie sleutelfunctiehouders zijn, vanuit hun eigen rol, betrokken geweest bij het onderzoek naar datakwaliteit. In hun opinie zijn de sleutelfunctiehouders overwegend positief. De bevindingen en suggesties van de sleutelfunctiehouders zijn goed opgepakt binnen het onderzoek naar datakwaliteit;
 - er zijn restrisico's ten aanzien van datakwaliteit, deze zijn laag en acceptabel. De restrisico's betreffen:
 - de kans dat in de get clean of stay clean fase nog niet eerder opgemerkte materiele tekortkomingen in de data worden aangetroffen. Deze kans is gezien de bestaande beheersomgeving en het uitgevoerde onderzoek klein. Er zijn maatregelen om dit risico te beheersen:
 - het pensioenfonds monitort de voortgang van de get clean fase;
 - het bestuur heeft in het implementatieplan een voorbehoud opgenomen voor het succesvol afronden van de get clean fase.
- Daarmee heeft het bestuur dit risico voldoende beheerst;
- er bestaat een kans dat de get clean fase niet op tijd wordt afgerond. Dit kan gevolgen hebben voor de transitie omdat er een voorbehoud geldt voor het afronden van deze fase. Het risico op niet tijdig afronden van de get clean fase is gezien het beperkte aantal data constateringen erg klein. De pensioenuitvoerder lost de bevindingen planmatig op en rapporteert hierover maandelijks. Eventuele vertragingen kunnen opgemerkt worden nog voordat ze impact hebben op het tijdig afronden van de get clean fase. Het bestuur acht dit risico laag en acceptabel.

9.6 Overzicht belangrijkste risico's en 'complexe dossiers' en getroffen beheersmaatregelen

Het onderzoek naar datakwaliteit heeft aangetoond dat er in de pensioenadministratie van het pensioenfonds geen sprake is van belangrijke restrisico's of complexe dossiers. Ten grondslag hieraan ligt de stabiele omgeving met één werkgever, één vaste pensioenadministrateur en een uniforme pensioenregeling zonder uitzonderingsbepalingen. De pensioenadministrateur heeft een goed functionerende beheersomgeving. Daarnaast voert het pensioenbureau een controle uit op de juiste verwerking van life events van elke individuele (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde. Ze doen dit op basis van eigen schaduwbestanden. Het pensioenfonds voert deze maatregel vanaf oprichting van het pensioenfonds in 2002 reeds uit (maar ook in voorgaande legacy pensioenfondsen) en zal deze maatregel in elk geval tot de transitie continueren. Er is geen noodzaak tot of meerwaarde in aanvullende beheersmaatregelen.

9.6.1 Tijdens de transitie

Risico's voor datakwaliteit tijdens de transitie komen voort uit zowel de systeemtransitie als uit het invaren.

De systeemtransitie brengt het risico met zich mee dat niet alle pensioenen en andere relevante data worden overgezet naar de nieuwe pensioenadministratie. Het risico wordt beheerst door het uitvoeren van een (accountants)controle op de systeemtransitie. Het pensioenfonds zal hiervoor de externe accountant opdracht geven om vast te stellen dat alle opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen zijn overgenomen in de nieuwe pensioenadministratie.

Het invaren brengt het risico met zich mee dat individuele pensioenvermogens onjuist zijn vastgesteld als gevolg van onjuiste gegevens. Dit risico is beperkt door:

- het uitvoeren van het kader datakwaliteit en de get clean en stay clean activiteiten;
- de mogelijkheid om correcties door te voeren in de data over de periode vóór het invaren;
- het aanleggen van een operationele reserve voor het corrigeren van individuele pensioenvermogens.

9.6.2 Na de transitie

Risico's voor datakwaliteit na de transitie zijn vergelijkbaar met de risico's voor de transitie. Wel zijn er enkele accentverschillen waarop het pensioenfonds zal acteren:

- de pensioenadministratie krijgt aansluiting op de vermogensbeheeradministratie. De pensioenadministrateur zal na de transitie de administratie van het vermogensbeheer met betrekking tot het individueel pensioenvermogen uitvoeren;
- het beleid voor datakwaliteit en het correctie- en herzieningenbeleid zullen worden geactualiseerd;
- de lijst met kritische data-elementen zal veranderen als gevolg van een ander type pensioenregeling. Het pensioenfonds zal de lijst actualiseren;
- het pensioenfonds zal besluiten of, en zo ja op welke wijze, zij na de transitie de controles die het pensioenbureau uitvoert, wil en kan continueren.

Het verdwijnen van het systeem Compass, op zijn vroegst 1 januari 2029, betekent dat dan terugwerkende kracht mutaties niet langer doorgevoerd kunnen worden. Dit is een voor het pensioenfonds acceptabel risico omdat de ervaring leert dat terugwerkende kracht mutaties niet verder teruggaan dan één kalenderjaar. Bovendien blijft de pensioenadministrateur beschikken over het deelnemersarchief in dossiervorm en beschikt het pensioenbureau over een schaduwadministratie. In uitzonderlijke gevallen zou op basis van deze data een correctie zou kunnen worden doorgevoerd.

9.7 Onderbouwing van de risicobereidheid en de maximale toegestane afwijking

Het pensioenfonds kent een lage risicobereidheid voor datakwaliteit, afgeleid van de risicobereidheid voor het IT-risico. Deze risicobereidheid is vastgesteld op het niveau 'critical/balanced tolerance' waarin wordt gekozen voor (zeer) veilige opties om het risico te voorkomen of in belangrijke mate te beperken.

Ook de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden lopen datakwaliteitsrisico's. Voor het risico voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden is de risicotolerantie gekwantificeerd en vastgesteld op EUR 12 op jaarbasis. Deze waarde wordt de maximaal toegestane afwijking genoemd en is toegepast in de risicobeoordeling in het onderzoek naar datakwaliteit.

Het pensioenfonds lost echter alle gevonden tekortkomingen in de pensioenadministratie op, ongeacht of deze onder of boven de maximaal toegestane afwijking liggen. Dit is mogelijk door het geringe aantal tekortkomingen in de pensioenadministratie.

De besluiten die het pensioenfonds heeft genomen in het onderzoek naar datakwaliteit zijn gebaseerd op de lage risicotolerantie voor datakwaliteit.

9.8 Beheersingsmaatregelen ten behoeve van datakwaliteit

Het pensioenfonds en de pensioenadministrateur kennen sinds jaar en dag uitgebreide maatregelen om de datakwaliteit te waarborgen. Deze maatregelen zijn enerzijds historisch gegroeid en komen anderzijds voort uit risk self assessments door de pensioenadministrateur en het pensioenfonds.

9.8.1 Vóór de transitie

- Alle voor het vaststellen van pensioenen en voor het invaren van belang zijnde data zijn onderzocht.
- Alle bekende tekortkomingen in de data worden verklaard of opgelost.
- Tot de transitie zal de juiste verwerking van life events van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden gecontroleerd door het pensioenbureau.
- Het pensioenfonds zal tot de transitie geen veranderingen in de huidige pensioenregeling, de pensioenadministratie en de werkwijze doorvoeren om te voorkomen dat er nieuwe tekortkomingen in de data of pensioenadministratie ontstaan.

9.8.2 Tijdens de transitie

- In de transitie wordt geen data verwijderd.
- Er is een procedure vastgesteld voor de omgang met terugwerkende kracht mutaties.
- Een accountant zal vaststellen dat de transitie inclusief systeem migratie juist en volledig is verlopen. Er mag geen data veranderd zijn of verloren zijn gegaan. De rapportage van de accountant kan aanleiding zijn voor het opstarten van een project om gevonden omissies en onvolkomenheden te herstellen.

9.8.3 Na de transitie

- De huidige pensioenadministratie zal operationeel blijven voor het verwerken van mutaties met terugwerkende kracht en voor naslag.
- Het datakwaliteitsbeleid, het herzieningenbeleid en de risicobereidheid worden geactualiseerd voor een goede aansluiting op de solidaire premieregeling.
- Het pensioenfonds zal de huidige beheersmaatregelen ten behoeve van datakwaliteit actualiseren voor een goede aansluiting op de solidaire premieregeling.
- Het pensioenfonds zal een besluit nemen over het continueren van de systematische controle door het pensioenbureau.

10. INVAREN

10.1 Verzoek invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen

10.1.1 Sociale partners

Sociale partners hebben in het transitieplan het verzoek gedaan om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen – in lijn met de wettelijke default – op de transitiedatum in te varen in de solidaire premieregeling. Het invaren geschiedt daarbij op basis van artikel 150m van de Pensioenwet.

Met het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen blijft de pensioenopbouw voor deelnemers bij elkaar onder één wettelijk kader, onder één pensioenregeling en bij één pensioenuitvoerder. Hiermee wordt voorkomen dat er in de toekomst twee pensioenregelingen onder verschillende toezichtregimes moeten worden uitgevoerd hetgeen tot de nodige complexiteit en hogere kosten zou leiden. Hierbij is voorts de verwachting dat twee pensioenregelingen onder verschillende toezichtregimes (op termijn) ook tot twee pensioenuitvoerders zal leiden.

Het invaren maakt het mogelijk om de buffer van het pensioenfonds (deels) toe te rekenen aan de individuele pensioenvermogens waarmee een verbetering van het gemiddelde pensioenresultaat kan worden gerealiseerd. In de solidaire premieregeling komen rendementen ten opzichte van de huidige pensioenregeling eerder tot uitdrukking in het niveau van het (verwachte) pensioen. De kans op verhogingen maar ook op verlagingen van pensioenen wordt daarmee groter. Pensioenverlagingen worden door spreiding van rendementen en inzet van de solidariteitsreserve zoveel mogelijk beperkt. De kansen en mate van pensioenverlagingen op basis van de P-scenariostel zijn opgenomen in bijlage 3.

Sociale partners hebben als overwegingen voor het invaren in het transitieplan genoemd:

- het behouden van solidariteit tussen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- het handhaven van één pensioenregeling onder één wettelijk kader;
- het realiseren van betere (verwachte) pensioenresultaten;
- het kunnen verdelen van de buffer van het pensioenfonds onder (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De wettelijke default gaat uit van invaren tenzij dit niet evenwichtig is. Hiervan is in de ogen van sociale partners geen sprake, waarmee er geen basis is voor een afwijking van de wettelijke default.

Sociale partners hebben in het arbeidsvoorwaardenoverleg overeenstemming bereikt over de invulling van de solidaire premieregeling op hoofdlijnen en het verzoek om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in te varen. Vakverenigingen hebben, alvorens deze overeenstemming werd bereikt, een ledenraadpleging gehouden waarin met grote meerderheid voor de solidaire premieregeling en invaren werd gestemd. Met de centrale ondernemingsraad is een instemmingsproces doorlopen.

Sociale partners hebben ook de Vereniging Gepensioneerden Vopak gehoord. De kanttekeningen die deze vereniging heeft aangedragen zijn in het transitieplan benoemd en door sociale partners van een reactie voorzien. Deze kanttekeningen hebben niet geleid tot een bijstelling van de solidaire premieregeling op hoofdlijnen en het verzoek om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in te varen.

10.1.2 Bestuur

Het bestuur onderschrijft de door sociale partners gemaakte overwegingen zoals het behoud van solidariteit en het delen van risico's tussen de opgebouwde en toekomstige pensioenen. Het verdelen van de buffer in het pensioenfonds maakt het mogelijk om compensatie van het nadeel uit hoofde van het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke premies te realiseren. Hiernaast ziet het bestuur als voordelen van invaren, het efficiënter kunnen inrichten van het beleggingsbeleid (met een betere aansluiting bij de risicohouding) alsmede de uitlegbaarheid en daarmee, vereenvoudigde communicatie over de inhoud van de pensioenregeling en de ontwikkeling van de individuele pensioenvermogens en (afgeleide) pensioenen.

Het verzoek om de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in te varen kan door het bestuur alleen worden afgewezen indien dat niet evenwichtig of niet (beheerst en integer) uitvoerbaar zou zijn. Het bestuur heeft een eigen verantwoordelijkheid bij het toetsen van evenwichtigheid en uitvoerbaarheid welke is vastgelegd in de toets op evenwichtige belangenafweging. De toets heeft geleid tot het besluit om in te varen.

10.1.3 Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is meegenomen in het besluitvormingsproces met betrekking tot de solidaire premieregeling. Hierbij zijn met betrekking tot het invaren de gehanteerde methodiek toegelicht, de (transitie-effecten op de) pensioenresultaten gedeeld en de onderbouwing van de evenwichtigheid gegeven. Voorts zijn de verdeel- en voorrangsregels voor de buffer besproken.

Het verantwoordingsorgaan heeft op 3 juli 2025 advies uitgebracht op het voorgenomen invaarbesluit. Het verantwoordingsorgaan adviseert positief over de adviesaanvraag inzake het voorgenomen invaarbesluit.

10.1.4 Raad van toezicht

Het verzoek tot invaren is ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van toezicht. De besluiten van het bestuur worden door de raad van toezicht beoordeeld op de volgende onderdelen:

- een voldoende onderbouwing op evenwichtigheid;
- de aansluiting bij de strategie van het pensioenfonds;
- de uitvoerbaarheid;
- het in beeld brengen van risico's en beheersing;
- de vastlegging van besluiten;
- de communicatie richting belanghebbenden.

Op 29 juli 2025 heeft de raad van toezicht het bestuur geïnformeerd omtrent de goedkeuring aan het voorgenomen besluit tot een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in artikel 150m lid 7 van de Pensioenwet. Hierbij gaat de raad van toezicht uit van een beheerste transitie op basis van ongewijzigde omstandigheden.

10.2 Invulling invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen

In het transitieplan hebben sociale partners aangegeven geen reden te zien op af te wijken van het gebruik van de standaardmethode bij het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen. Het bestuur heeft de voor- en nadelen van de rekenmethodes beoordeeld en afgewogen.

Het bestuur concludeert dat de standaardmethode eenvoudig en goed uitlegbaar is en dat de huidige pensioenregeling geen elementen omvat die het gebruik van de value-based-methode bij het invaren zouden vereisen. De standaardmethode biedt voldoende ruimte om de buffer van het pensioenfonds gericht toe te rekenen. Zo kan vermogen apart worden gezet voor het financieren van compensatie, voor het vullen van de solidariteitsreserve en – indien benodigd – worden ingezet om tot een evenwichtiger transitie te komen. Voorts biedt de standaardmethode een directe relatie tussen de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen en het individueel pensioenvermogen waarmee deze naar verwachting begrijpelijker en beter uitlegbaar is.

Het bestuur heeft bij het gebruik van de standaardmethode ook besloten om de standaard (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren te hanteren. Het afwijken van deze standaard spreidingstermijn is wederom alleen mogelijk indien wordt aangetoond dat het hanteren van de termijn van tien jaren onevenwichtig is. Het hanteren van de spreidingstermijn van tien jaren sluit aan bij de wijze waarop in het huidige toetsingskader verlagingen van pensioenen bij een (te) lage dekkingsgraad worden doorgevoerd. Het aansluiten bij de wijze waarop extra toeslagen worden verleend bij een hoge dekkingsgraad zou een langere spreidingstermijn rechtvaardigen.

In de vergelijking van pensioenuitkomsten wordt in de huidige pensioenregeling rekening gehouden met de toekenning van extra toeslagen ter compensatie van in het verleden niet verleende toeslagen indien dat op basis van de dekkingsgraad mogelijk zou zijn. De niet verleende toeslagen bedragen per 31 december 2024 (maximaal) 8,93% (op basis van de voorafgaande 15 jaar, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst en het pensioenreglement) waarvan een belangrijk deel kan worden toegerekend aan de bijzondere ontwikkeling van het prijsindexcijfer over 2022. Over dat jaar werd bij een stijging van het prijsindexcijfer van 16,93% een toeslag door het pensioenfonds verleend van 11,88%.

Door het pensioenfonds wordt tot de transitiedatum op basis van het geldende toeslagbeleid maximaal toeslag verleend. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van het transitie-FTK of de indexatie-AMvB omdat hieruit geen additionele ruimte voor toeslag ontstaat. Indien mogelijk zal het bestuur vlak vóór de transitie – in lijn met het geldende toeslagbeleid – een toeslag aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden verlenen over de periode van 1 januari tot 1 juli 2026. Vaststelling van deze toeslag zal zodanig geschieden dat de transitie daarvan geen hinder ondervindt. Het effect van deze toeslag komt tot uitdrukking in de opgebouwde pensioenen die als basis dienen voor de invaarberekeningen. Gegeven de complicaties bij de verwerking van een extra toeslag in de pensioenadministratie wordt na 1 januari 2026 geen extra toeslag meer verleend.

De verhoging van de individuele pensioenvermogens (en daarvan afgeleide pensioenen) uit de buffer van het pensioenfonds stijgt naar verwachting uit boven het (maximale) percentage van niet verleende toeslagen.

De verhoging van de individuele pensioenvermogens uit de buffer van het pensioenfonds vindt ook plaats op de opgebouwde pensioenkapitalen. Reden hiervoor is de afdracht van solvabiliteit die in het verleden door Vopak over de premies voor de pensioenkapitalen heeft plaatsgevonden en welke ten gunste van de buffer in het pensioenfonds is gekomen.

10.3 Keuze wel of niet invaren

Invaren is de standaard in de Pensioenwet, tenzij het tot een onevenredig nadeel leidt voor een bepaalde groep belanghebbenden. Sociale partners zien geen bezwaren tegen invaren; ze zien voordelen van het invaren ten opzichte van het splitsen van de oude en nieuwe pensioenen en/of pensioenkapitalen in twee gescheiden pensioenregelingen. Daarom hebben sociale partners het fonds verzocht om in te varen.

Sociale partners onderkennen de volgende voordelen van het invaren:

- de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen profiteren van de voordelen van de solidaire premieregeling met lagere buffereisen. Het vrijvallen van de buffer van het pensioenfonds maakt het naar verwachting mogelijk om de solidariteitsreserve initieel (deels) te vullen, de compensatie (deels) te financieren en de individuele pensioenvermogens bij invaren te verhogen. Daarmee biedt het invaren een goede waarborg voor een toekomstig goed en stabiel pensioen;
- het invaren draagt bij aan het solidaire karakter van de premieregeling. Op basis van het invaren blijft de solidariteit tussen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden alsmede leeftijdsgroepen behouden. Om de risicodeling binnen het pensioenfonds te behouden, is het van belang om geen onderscheid te maken tussen de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen en de nieuwe pensioenopbouw. Door het invaren kan het pensioenfonds borgen dat de positieve en negatieve schokken ook na de transitie worden gedeeld;
- met het invaren voert het pensioenfonds één premieregeling uit en hoeft het alleen over die ene premieregeling te communiceren. Dat is voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden maar ook voor de werkgever inzichtelijker en beter uitlegbaar. Voorts is één premieregeling beter uitvoerbaar waardoor er lagere kosten zijn.

10.4 Waarborgen in arbeidsvoorwaardelijke fase

Sociale partners hebben in de arbeidsvoorwaardelijke fase overeenstemming bereikt over de solidaire premieregeling. Sociale partners hebben hierbij een voorkeur uitgesproken voor het invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in de solidaire premieregeling. Dit hebben ze vastgelegd in het transitieplan.

In het beslissingsproces van sociale partners is uitgebreid aandacht besteed aan de wenselijkheid en de wijze van invaren. Het pensioenfonds heeft via de werkgroep nieuw pensioenstelsel deelgenomen aan dat proces. Het effect van invaren op vervangingsratio's en profijtuitkomsten bij verschillende invaardeckingsgraden en rentestanden is hierbij in kaart gebracht.

10.5 Invulling van het besluit tot invaren

Uit het transitieplan blijkt dat sociale partners het invaren evenwichtig beoordelen. Op basis van een eigen afweging is het bestuur ook van mening dat het invaren uitlegbaar, uitvoerbaar en evenwichtig is.

Alle pensioenfondsorganen zijn meegenomen in het besluitvormingsproces over het vormgeven van de solidaire premieregeling, het invaren, de financiële opzet daarvan en van het aanwenden van het fondsvermogen. Aan hen is informatie verstrekt over:

- de gehanteerde omrekenmethode;
- de generatie-effecten in leeftijdscohorten waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- de keuze om een deel van de buffer van het pensioenfonds aan te wenden voor compensatie van de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijdsonafhankelijke premie;
- de solidaire premieregeling;
- de overwegingen waarom het voorgenomen besluit evenwichtig wordt geacht.

Invaren is de wettelijke norm. Het bestuur heeft zich naast de beoordeling van de voor- en nadelen van invaren en de daarbij toe te passen methode met name gebogen over de evenwichtigheidsvraag.

De doelstellingen van de transitie zoals die door sociale partners zijn opgenomen in het transitieplan, zijn in overleg met het pensioenfonds tot stand gekomen. Het bestuur van het pensioenfonds conformeert zich aan deze doelstellingen, maatstaven, grenzen en prioritering.

Het pensioenfonds heeft de transitie-effecten voor verschillende financiële en economische scenario's beoordeeld. Deze transitie-effecten zijn onder andere vastgesteld op basis van de beoogde invulling van de solidaire premieregeling en meest recente scenariosets. Het bestuur heeft beoordeeld dat de effecten van de transitie als geheel niet tot onevenwichtig nadeel leiden voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Het pensioenfonds zal de maatstaven over evenwichtigheid monitoren tot aan de transitiedatum zoals gevraagd door De Nederlandsche Bank.

10.6 Invaren van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen

Het pensioenfonds moet een keuze maken uit de te hanteren rekenmethoden bij het omzetten van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen: de standaardmethode of de 'value based' ALM-methode. De standaardmethode geldt als de standaard tenzij die methode onvoldoende aansluit bij de fondsspecifieke kenmerken. Het bestuur heeft de voor- en nadelen van de rekenmethoden beoordeeld en een voorkeur uitgesproken voor de standaardmethode (zie de toelichting hierna).

Ondanks dat de standaardmethode minder maatwerk biedt, biedt de methode voldoende ruimte om de buffer gericht toe te delen aan specifieke invaar doelstellingen. Zo kan het pensioenfonds ervoor kiezen om:

- de buffer te reserveren voor compensatie in verband met de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijdsonafhankelijke premie;
- de buffer te gebruiken voor het vullen van de solidariteitsreserve;
- (maximaal) 5%-punt van de buffer te herverdelen ten opzichte van de standaardregel om zodoende tot een evenwichtiger transitie te komen.

Zoals hiervoor weergegeven worden bij de transitie de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen gewaardeerd op basis van de standaardmethode. De rentestand en de rentetermijnstructuur bij de transitie alsmede de actuariële grondslagen van het pensioenfonds zijn daarbij bepalende factoren. Bij de toepassing van de standaardmethode wordt uitgegaan van een (standaard) spreidingstermijn van tien jaren.

Het hanteren van de standaardmethode (zoals is beschreven in artikel 150n PW), is in overeenstemming met de voorkeur van sociale partners. Hun voorkeur is opgenomen in het transitieplan. Bij de verdeling van de buffer van het pensioenfonds wordt in ieder geval het vereist eigen vermogen en het benodigde bedrag voor financiering van de operationele reserve afgezonderd. In het transitieplan hebben sociale partners een minimale invaardeckingsgraad geformuleerd van 108% en een gewenste invaardeckingsgraad van 114%. Bij de minimale invaardeckingsgraad komt de waarde van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen overeen met de aanvangswaarde van het individueel pensioenvermogen en kunnen tevens de solidariteitsreserve en compensatie deels worden gevuld respectievelijk gefinancierd. In aanvulling hierop kunnen bij de gewenste invaardeckingsgraad de solidariteitsreserve en compensatie volledig worden gevuld en kan een kleine verhoging van het individueel pensioenvermogen plaatsvinden.

De standaardmethode is volgens het bestuur het best passend voor het pensioenfonds, omdat:

- de huidige pensioenregeling geen complexe elementen kent die de 'value based' ALM-methode vereisen;
- de berekeningswijze relatief eenvoudig is, waardoor de verdeling van de buffer voor de gemiddelde deelnemer naar verwachting het begrijpelijkst is;
- een directe relatie kan worden gelegd tussen het individueel pensioenvermogen in de solidaire premieregeling en de waarde van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in de huidige pensioenregeling. Ook dat maakt de standaardmethode eenvoudiger uit te leggen;
- deze minder complex is dan de 'value based' ALM-methode.

Een (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren sluit aan bij de karakteristieken van het pensioenfonds. Onder de huidige pensioenregeling worden tekorten of overschotten ook gespreid toegerekend naar (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Hierbij worden ook pensioenverlagingen gespreid en vindt volledige toeslagverlening plaats indien dat toekomstbestendig kan.

Door bij het invaren van een (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren uit te gaan, wordt aangesloten bij de huidige pensioenregeling. Dit komt volgens het bestuur de evenwichtigheid van de transitie ten goede.

10.6.1 Wat zijn de invaardoelstellingen onder de verschillende financiële omstandigheden van het fonds.

Uit het transitieplan blijkt dat sociale partners ervan uitgaan dat het pensioenfonds de zogeheten standaardmethode (bedoeld in artikel 150n PW) hanteert bij het invaren met een (fictieve) spreidingstermijn van tien jaren.

In het transitieplan zijn de volgende doelstellingen voor het invaren vastgelegd:

1. geen directe daling van de waarde van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen ten opzichte van de aanvangswaarde van het individueel pensioenvermogen;
2. het vullen van het vereist eigen vermogen en de operationele reserve;
3. het vullen van de solidariteitsreserve;
4. het financieren van de compensatie voor deelnemers die nadeel ondervinden van de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar een leeftijdsonafhankelijke premie;
5. het invaren in individueel pensioenvermogen.

Als de dekkingsgraad op het moment van invaren hoog genoeg is, kunnen alle gewenste doelen vormgegeven worden. Het kan echter ook voorkomen dat de dekkingsgraad niet hoog genoeg is. Daarom is er een prioritering gegeven ten aanzien van de doelen.

Dekkingsgraad van 100% tot 102%	• vereist eigen vermogen en operationele reserve volledig gevuld • solidariteitsreserve voor 30% gevuld • geen compensatie uit buffer, mogelijk uit extra premie op basis van kostenneutraliteit • verlaging individuele pensioenvermogens
Dekkingsgraad van 102% tot 114%	• vereist eigen vermogen en operationele reserve volledig gevuld • solidariteitsreserve pondspondsgewijs opbouwen, voor minimaal 30% gevuld • compensatie uit buffer pondspondsgewijs verlenen (mits deze niet leidt tot een verlaging van individuele pensioenvermogens), restant mogelijk uit extra premie op basis van kostenneutraliteit • verlaging/verhoging individuele pensioenvermogens
Dekkingsgraad vanaf 114%	• vereist eigen vermogen en operationele reserve volledig gevuld • solidariteitsreserve volledig gevuld • compensatie volledig verlenen • verhoging individuele pensioenvermogens

Op basis van deze verdeel- en voorrangregels kan de volgende prioritering worden benoemd:

- 1) het volledig vullen van het vereist eigen vermogen en de operationele reserve;
- 2) de aanvangswaarde van het individuele pensioenvermogen op basis van de waarde van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in de huidige pensioenregeling;
- 3) het (deels) vullen van de solidariteitsreserve;
- 4) het (deels) financieren van de compensatie;
- 5) de aanpassing van het individuele pensioenvermogen.

Het toepassen van de verdeel- en voorrangregels leidt bij verschillende dekkingsgraden tot de volgende verdeling (compensatie op basis van de rentecurve per december 2024):

dekkingsgraad op transitiedatum	100,0%	102,0%	104,4%	108,0%	114,0%	120,0%	140,0%
vereist eigen vermogen + operationele reserve	2,2%	2,2%	2,2%	2,3%	2,3%	2,4%	2,8%
Individuele pensioenvermogens	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Solidariteitsreserve	1,5%	1,5%	2,2%	3,4%	5,6%	5,9%	6,9%
Compensatie	-	-	-	1,6%	3,3%	3,3%	3,3%
Aanpassing individuele pensioenvermogens	-3,7%	-1,7%	-	0,7%	2,8%	8,4%	27,0%

Naast het vereist eigen vermogen wordt een operationele reserve gevormd. Over de operationele reserve lopen (actuariële) resultaten op uitvoeringskosten, overlijden en arbeidsongeschiktheid, flexibilisering, grondslagen, terugwerkende kracht mutaties en niet opgevraagde pensioenen.

Het totaal van het vereist eigen vermogen en operationele reserve bedraagt 2,2% van het individuele pensioenvermogen. De finale vaststelling van dit percentage heeft plaatsgevonden na het uitvoeren van de transitieberekeningen. Tot de finale vaststelling is gerekend met een vereist eigen vermogen en operationele reserve van in totaal 2,0%.

In totaal kan de operationele reserve niet negatief worden, maar op onderdelen is dat wel mogelijk. Als uitgangspunt geldt wel dat de onderdelen kostendekkend worden ingeregeld. Hiervoor wordt periodiek een grondslagenonderzoek verricht. Een structureel hoger of lager resultaat op onderdelen vormt in ieder geval aanleiding voor een dergelijk onderzoek en mogelijke bijstelling van de inregeling. Een negatieve operationele reserve op totaalniveau wordt – indien mogelijk op basis van wet- en regelgeving en uitvoerbaarheid – aangevuld ten laste van de solidariteitsreserve. Indien aanvulling ten laste van de solidariteitsreserve niet mogelijk is, wordt een negatieve operationele reserve aangevuld ten laste van de individuele pensioenvermogens.

Bij de transitie worden de onderdelen met betrekking tot de uitvoeringskosten, arbeidsongeschiktheid (premië-vrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen) en niet opgevraagde pensioenen gevuld vanuit de bestaande voorzieningen in het pensioenfonds. Het onderdeel met betrekking tot overlijden en arbeidsongeschiktheid wordt voorts vanaf de transitie gevuld met de relevante risicopremies.

10.7 Invulling van de bestuurlijke ruimte binnen de gekozen methode

Bij keuze voor de standaardmethode is een zekere bestuurlijke ruimte beschikbaar voor de inzet van de buffer bij invaren. De bestuurlijke ruimte hangt af van de dekkingsgraad op moment van invaren. De Pensioenwet biedt ruimte voor enige directe herverdeling bij lage dekkingsgraden als er wordt uitgegaan van een dekkingsgraadniveau zonder enige aftrek voor (wettelijke) reserves.

Bij dekkingsgraden vanaf 105% wordt gekeken naar de dekkingsgraad na afsplitsing van (wettelijke) reserves, de solidariteitsreserve en de compensatie voor het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke premies. Naast de dekkingsgraadafhankelijke beleidsruimte geldt een aantal algemene voorwaarden:

- iedere (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde die recht heeft op pensioen of pensioenkapitaal krijgt ten minste 95% van de uitkomst op basis van de standaardregel toegepast op de dekkingsgraad op moment van invaren, of de voorziening pensioenverplichtingen (VPV) in de huidige pensioenregeling als deze lager uitvalt;
- ongeacht de hoogte van de dekkingsgraad mag binnen de groep pensioengerechtigden worden herverdeeld om gelijke aanpassingen van de pensioenuitkering te krijgen.

In het transitieplan hebben sociale partners aangegeven dat de vastgelegde afspraken evenwichtig en passend bij Vopak worden beoordeeld. Dat geldt in de mediaan voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. In slecht weer scenario's kunnen (gewezen) deelnemers nadeel ondervinden van de transitie. Dit nadeel achten sociale partners acceptabel gegeven de mate waarin betrokkenen in goed weer scenario's voordeel ondervinden van de transitie.

Het bestuur heeft besloten om de buffer van het pensioenfonds die resteert na het financieren van het vereist eigen vermogen, de operationele reserve, de solidariteitsreserve en de compensatie, te gebruiken om de individuele pensioenvermogens te verhogen. Door uit te gaan van een minimale invaardekkingsgraad van 104,4%, krijgt iedere (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde ten minste 100% van de waarde van de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen.

Het bestuur heeft bij de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie in zijn geheel geen aanleiding gezien om, bij een invaardekkingsgraad van ten minste 104,4%, na de (gedeeltelijke) vorming van de solidariteitsreserve en financiering van de compensatie, vermogen te schuiven om evenwichtiger uitkomsten te bereiken (als bedoeld in artikel 150n, zesde lid, van de Pensioenwet).

Het toepassen van de standaardmethode met een (fictieve) spreidingstermijn leidt tot een toerekening van de buffer – na het vullen van de reserves en financieren van de compensatie – welke in lijn ligt met de mate waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in de huidige pensioenregeling hiervan zouden hebben geprofiteerd. Het herverdelen van de toerekening van de buffer om te komen tot een gelijke aanpassing voor pensioengerechtigden acht het bestuur niet wenselijk.

De modellering voor de vervangingsratio's en profijtuitskomsten volgt voor de huidige pensioenregeling het financieel toetsingskader dat eveneens de basis vormt voor de standaardmethode. Het herverdelen van de toerekening van de buffer om te komen tot een gelijke aanpassing maakt de uitkomsten niet evenwichtiger. Oudere pensioengerechtigden met het hoogste netto profijt zouden er extra op vooruit gaan ten koste van jongere pensioengerechtigden met het laagste netto profijt. Voorts zorgt een dergelijke herverdeling voor een afwijkende methodiek tussen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

10.8 Invaren van bijzondere onderdelen uit de huidige pensioenregeling

10.8.1 Arbeidsongeschiktheidspensioen

Een arbeidsongeschiktheidspensioen vormt geen onderdeel van de solidaire premieregeling. In verband met het ontbreken van ondersteuning vanuit het productmodel van de pensioenadministrateur is het arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf de transitie rechtstreeks door Vopak verzekerd. De reeds ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen blijven wel in het pensioenfonds en de waarde van deze arbeidsongeschiktheidspensioenen wordt ingevaren in het individueel pensioenvermogen van betrokken deelnemers. Het ingegane arbeidsongeschiktheidspensioen volgt voor de jaarlijkse aanpassing het uitkeringscollectief.

Zoals hiervoor aangegeven lopen resultaten op het arbeidsongeschiktheidspensioen over de operationele reserve.

10.8.2 Opgebouwd partner- en wezenpensioen

Voor het opgebouwde partner- en wezenpensioen in de huidige pensioenregeling is een overgangsbepaling van toepassing. Hieruit wordt naast de risicodekkingen in de solidaire premieregeling, het opgebouwde partner- en wezenpensioen in de huidige pensioenregeling toegekend. De waarde van het opgebouwde partner- en wezenpensioen in de huidige pensioenregeling wordt bij de transitie ingevaren in het individueel pensioenvermogen. De risicopremie voor het opgebouwde partner- en wezenpensioen in de huidige pensioenregeling wordt jaarlijks onttrokken aan het individueel pensioenvermogen.

Bij beëindiging van de deelneming voor de pensioenleeftijd wordt de risicodekking voor het opgebouwde partner- en wezenpensioen vanuit de overgangsbepaling – in tegenstelling tot de risicodekking in de solidaire premieregeling – standaard voortgezet tot de pensioenleeftijd.

10.8.3 Niet opgevraagde pensioenen

Voor niet opgevraagde pensioenen wordt tot de 85-jarige leeftijd het individueel pensioenvermogen in stand gehouden als onderdeel van het uitkeringscollectief. Niet uitgekeerde pensioenen worden separaat op een rekening gezet. Op 85-jarige leeftijd vallen het individueel pensioenvermogen en de gereserveerde niet uitgekeerde pensioenen vrij in de operationele reserve. Als een deelnemer zich na de 85-jarige leeftijd alsnog meldt bij het pensioenfonds, dan worden het individueel pensioenvermogen en de niet uitgekeerde pensioenen weer gereconstrueerd en gefinancierd vanuit de operationele reserve. Voor de bij de transitie bestaande niet opgevraagde pensioenen wordt overeenkomstig gehandeld.

11. EVENWICHTIGHEID

Voor de onderbouwing van de evenwichtigheid heeft het pensioenfonds gebruikgemaakt van het stappenplan van De Nederlandsche Bank. Een uitgebreide uitwerking van de onderbouwing is opgenomen in het evenwichtigheidskader. De hierin vastgelegde bandbreedtes, op basis waarvan een beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie naar de solidaire premieregeling en het invaren van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen plaatsvindt, zijn opgenomen in bijlage 5.

11.1 Verkrijgen duidelijkheid over opdracht sociale partners en transitieplan

In de periode 2022-2024 heeft een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van sociale partners, centrale ondernemingsraad en het pensioenfonds de hoofdlijnen van de (transitie naar de) solidaire premieregeling uitgewerkt. De uitwerking op hoofdlijnen zoals vastgelegd in het eindrapport van de werkgroep van 31 mei 2024 en het daarna uitgebrachte addendum van 27 september 2024 vormden voor sociale partners de basis voor het transitieplan.

In het transitieplan hebben sociale partners de (onderbouwing van) keuzes en uitkomsten van berekeningen vastgelegd. Hierbij zijn als uitgangspunt de hoofdlijnen van de solidaire premieregeling, zoals uitgewerkt in het eindrapport en addendum van de werkgroep, gebruikt. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het eindrapport hebben betrekking op de vaststelling van de compensatie (gehanteerde rentecurve) en het niveau van het partnerpensioen op risicobasis. Voorts werden in het transitieplan de (minimale en gewenste) invaardeckingsgraad gedefinieerd en werden bandbreedtes voor de verschillende uitkomsten vastgelegd waarbinnen sociale partners de evenwichtigheid van de (transitie naar de) solidaire premieregeling aanwezig achten. Eveneens werden door sociale partners de kanttekeningen geadresseerd die tijdens de invulling van het hoorrecht door de Vereniging van Gepensioneerden Vopak werden geuit.

11.2 Vastlegging raamwerk evenwichtige transitie

Het bestuur van het pensioenfonds heeft het transitieplan uitgebreid besproken in de tweewekelijkse sessies voor beeld- en oordeelsvorming die vanaf begin 2025 werden gehouden. De voorgenomen besluitvorming op de hoofdlijnen van de solidaire premieregeling vond plaats op 17 maart 2025 en betrof de volgende onderdelen van het transitieplan:

- de hoogte en doelstellingen van de solidariteitsreserve;
- de opzet van het uitkeringsbeleid;
- de opzet en financiering van de compensatie;
- de verdeling van de buffer op de transitiedatum en de hierbij gehanteerde (fictieve) spreiding.

De prioritering van doelstellingen komt mede tot uitdrukking in de verdeel- en voorrangsregels. De hoogste prioriteit wordt gegeven aan het vullen van het vereist eigen vermogen en de operationele reserve. Hierna volgt het leggen van de basis voor de solidariteitsreserve en vervolgens het verder vullen van deze reserve en de financiering van de compensatie. Per saldo resteert hierna een aanpassing van de individuele pensioenvermogens.

De beoordeling van de evenwichtigheid is vastgelegd in het evenwichtigheidskader.

11.3 Vaststelling betrouwbaarheid en verklaring van transitie-effecten

De besluitvorming inzake de (transitie naar de) solidaire premieregeling is in belangrijke mate gebaseerd op vergelijkingen van de uitkomsten in de huidige pensioenregeling en solidaire premieregeling. Voor de uitvoering en beoordeling van de berekeningen hebben sociale partners en het pensioenfonds gebruik gemaakt van gerenommeerde externe deskundigen die langjarig aan het pensioenfonds zijn verbonden. Daarmee is de kwaliteit voor het uitvoeren van de berekeningen gewaarborgd en is tevens zeker gesteld dat deze deskundigen kennis hebben van bijzonderheden in de pensioenregeling van Vopak.

Alle uitkomsten zijn op plausibiliteit beoordeeld door de externe deskundigen en bij de behandeling in de werkgroep en het pensioenfonds ter discussie gesteld indien daar aanleiding voor bestond. Het door Ortec Finance gehanteerde model is extern door Milliman gevalideerd, de door AZL gehanteerde actuariële modellen zijn extern door WTW gevalideerd. In de transitie naar de solidaire premieregeling zal door het pensioenbureau – voor zover mogelijk – het individueel pensioenvermogen bij aanvang worden gecontroleerd op basis van de standen van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen en de eventuele toerekening uit de buffer van het pensioenfonds op de transitiedatum. Hiermee is het pensioenfonds mede in staat om vragen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden op dit onderdeel te beantwoorden.

In aanvulling op fondsspecifieke uitgangspunten dienen de regulier in ALM context gehanteerde scenariosets dan wel de wettelijk voorgeschreven scenariosets welke door De Nederlandsche Bank worden gepubliceerd als input voor de berekeningen van vervangingsratio's en profijt. Voor zover het gaat om fondsspecifieke uitgangspunten is uitgegaan van historische data en is voor de toekomst beoordeeld in hoeverre deze uitgangspunten realistisch zijn voor de gehanteerde prognosetermijn. Hierbij speelt met name de wijze waarop de financiering van de pensioenregeling is vormgegeven in relatie tot de keuzemogelijkheden voor pensioeninkoop of beleggen een rol. Gedacht kan worden aan de subsidiëring van de aanvullende toeslag voor deelnemers die hebben gekozen voor pensioeninkoop door deelnemers die een keuze voor beleggen hebben gemaakt. Teneinde te komen tot realistische uitgangspunten zijn gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.

11.4 Onderbouwing evenwichtigheid

In het transitieplan hebben sociale partners zich uitgesproken over de evenwichtigheid in de (transitie naar de) solidaire premieregeling. Het pensioenfonds heeft een eigen verantwoordelijkheid in het toetsen of de door sociale partners voorgestelde invulling van de nieuwe premieregeling niet tot een onevenwichtig nadeel leidt voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Het bestuur heeft de doelstellingen, invulling en uitkomsten van berekeningen voor (de transitie naar de) solidaire premieregeling hierop beoordeeld. Hierbij is de evenwichtigheid beoordeeld in het licht van de transitiedoelstellingen.

1. Doelstelling 1 (pensioenfonds): een evenwichtige transitie voor alle belanghebbenden.
2. Doelstelling 2 (sociale partners): het pensioen vóór en na de transitiedatum is voor pensioengerechtigden ten minste gelijk.
3. Doelstelling 3 (sociale partners): het verwachte pensioen vóór en na de transitiedatum is op het pensioenoverzicht voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden ten minste gelijk.
4. Doelstelling 4 (sociale partners): de deelnemers ontvangen een adequate compensatie voor het nadeel dat zij ondervinden als gevolg van de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijds-onafhankelijke premie.
5. Doelstelling 5 (sociale partners): de transitie wordt zodanig vormgegeven dat een pensioenverlaging in de eerste jaren na de transitie zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor het toetsen van de doelstellingen zijn kwantitatieve maatstaven uitgewerkt en is door het pensioenfonds de geschiktheid van de doelstellingen onderbouwd. Voorts is een prioritering in de doelstellingen aangebracht en zijn bandbreedtes geformuleerd om de uitkomsten van de kwantitatieve maatstaven te beoordelen.

11.5 Weging en oordeel evenwichtige invulling

Sociale partners hebben in het transitieplan vastgelegde afspraken als evenwichtig en passend beoordeeld. Hierbij zijn de volgende punten beoordeeld:

- het bij de transitie vullen van de solidariteitsreserve zorgt voor een robuuste bescherming van de nominale pensioenen vanaf aanvang in de solidaire premieregeling. Het initieel vullen van de solidariteitsreserve betekent dat in de toekomst minder rendement nodig is om de solidariteitsreserve (verder) te vullen hetgeen voor (gewezen) deelnemers een voordeel betekent;
- de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijdsafhankelijke premie leidt voor een grote groep deelnemers tot een nadeel dat niet door positieve effecten van de transitie naar de solidaire premieregeling wordt goedge maakt. De afgesproken compensatie compenseert dit nadeel op adequate wijze;
- in de huidige pensioenregeling kunnen niet-verleende toeslagen in de toekomst door middel van extra toeslagen worden ingehaald. Het niveau van niet-verleende toeslagen is beperkt en voor een belangrijk deel toe te rekenen aan de bijzondere ontwikkeling van de prijsindex in 2022. In de solidaire premieregeling is geen sprake meer van (extra) toeslagen. De pensioenen worden jaarlijks aangepast op basis van de gerealiseerde rendementen. Bij de vergelijking van de pensioenresultaten is in de huidige pensioenregeling rekening gehouden met de mogelijkheid van extra toeslagen. Een verbetering van het pensioenresultaat is derhalve beoordeeld inclusief de verwachte extra toeslagen in de huidige pensioenregeling op basis van de tot op heden in het pensioenfonds gehanteerde methodiek. De verwachte aanpassing van de individuele pensioenvermogens (en daarmee de pensioenen) compenseert naar verwachting meer dan de niet-verleende toeslagen uit het verleden;
- jongere deelnemers hebben minder voordeel van invaren. Zij profiteren evenwel van de hogere leeftijds-onafhankelijke premie ten opzichte van de twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels en het risicovoller invullen van het beleggingsbeleid. Hiermee realiseren zij op termijn naar verwachting een beter pensioenresultaat, in lijn met de beoogde pensioenambitie.

Bij de beoordeling van de evenwichtigheid is uitgegaan van de effecten van de transitie zoals in het volgende hoofdstuk in kaart gebracht. Hierbij hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld:

1. de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen in de huidige pensioenregeling komen met eenzelfde waarde terug in de solidaire premieregeling;
2. de pensioenen zijn direct na de transitie ten minste gelijk aan het niveau van vlak voor de transitie;
3. de verdeling van de buffer bij de transitie moet uitlegbaar zijn;
4. de deelnemers worden gecompenseerd voor de achteruitgang in toekomstige premie uit hoofde van de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijdsonafhankelijke premie;
5. het verwachte pensioen en pensioenkapitaal dat (gewezen) deelnemers te zien krijgen op het pensioen-overzicht is vlak voor en vlak na de transitie ten minste gelijk;
6. de pensioenpremies, pensioenopbouw, rendementen en toeslagen uit het verleden hebben geleid tot het huidige pensioenniveau;
7. met niet-verleende toeslagen uit het verleden – welke gelijk zijn voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden – wordt (impliciet) rekening gehouden;
8. de verhoging van individueel pensioenvermogen uit de buffer van het pensioenfonds wordt ook toegekend op het opgebouwd pensioenkapitaal;
9. er wordt meer belang gehecht aan het stabiliseren van de (verwachte) pensioenen voor oudere (gewezen) deelnemers dan aan de verwachte pensioenen van jongere (gewezen) deelnemers;
10. er wordt op de transitiedatum een solidariteitsreserve gevuld om (nominale) pensioenverlagingen te voorkomen of in ieder geval te dempen;
11. de pensioenen van (toekomstige) pensioengerechtigden worden jaarlijks op gelijke wijze aangepast.

De uitkomsten vanuit de berekeningen op basis van de Ortec Finance scenarioset (OF-scenarioset) zijn met name gebruikt als onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie naar de solidaire premieregeling. Deze berekeningen zijn in het verleden ook het uitgangspunt geweest voor het doorvoeren van wijzigingen van de pensioenregeling. Alhoewel de uitkomsten vanuit de P-scenarioset zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank tot grotere relatieve verschillen leiden, ondersteunen deze in grote lijnen de conclusies vanuit de berekeningen op basis van de OF-scenarioset.

De profijtuitkomsten vanuit de Q-scenarioset zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank laten een nogal afwijkend beeld zien met betrekking tot de transitie naar de solidaire premieregeling. De flexibiliteit van de in 2018 geïntroduceerde pensioenregeling en de geformuleerde defaults (pensioeninkoop of beleggen) beïnvloeden de uitkomsten van de profijtberekeningen op een wijze die destijds niet kon worden voorzien. Bij de introductie werden de oude en nieuwe default als gelijkwaardig beoordeeld en waren profijt berekeningen geen criterium.

In de profijtuitkomsten op basis van de Q-scenarioset valt in de vergelijking bij de oude default de toeslagoptie in het financieel toetsingskader weg. Dit is een herverdeling van pensioengerechtigden naar (gewezen) deelnemers in de huidige pensioenregeling welke in de ogen van het bestuur zou moeten worden vermeden in de solidaire premieregeling. Het (deels) wegnemen van dergelijke effecten zou voorts betekenen dat hierin onderscheid gemaakt moet worden tussen (gewezen) deelnemers in de oude en nieuwe default. Een onderscheid dat gegeven de uitgangspunten bij de totstandkoming van de huidige pensioenregeling ongewenst is en ook tot de keuze voor de meest gunstige default van betrokkenen zou leiden, gezien het feit dat deze keuze tot de transitiedatum nog integraal onderdeel van de huidige pensioenregeling uitmaakt.

De profijtuitkomsten op basis van de Q-scenarioset voor maatmensen laten zien dat de compensatie voor het afschaffen van de twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels voldoende is. Dit blijkt uit de profijtuitkomsten bij de nieuwe default die in belangrijke mate voor deelnemers positief zijn.

11.6 Invaarmelding en rol van De Nederlandsche Bank

Na de beoordeling van de evenwichtigheid van de (transitie naar de) solidaire premieregeling heeft het bestuur het besluit tot invaren genomen. Hieraan voorafgaand werd een positief advies van het verantwoordingsorgaan ontvangen en goedkeuring door de raad van toezicht.

Het bestuur is zich ervan bewust dat De Nederlandsche Bank na ontvangst van de invaarmelding het voornemen tot invaren beoordeelt op de volgende vijf aspecten:

- het besluitvormingsproces;
- de financiële en andere risico's;
- de financiële effecten;
- de collectieve actuariële gelijkwaardigheid;
- de evenwichtige belangenafweging door het pensioenfonds.

Voor de beoordeling heeft het bestuur alle benodigde informatie aan De Nederlandsche Bank ter beschikking gesteld.

11.7 Monitoring na invaarbesluit

In het transitieplan zijn de kaders waarbinnen sociale partners een evenwichtige (transitie naar een) solidaire premieregeling aanwezig achten, vastgelegd. Dat betreft enerzijds de minimale invaardeckingsgraad van 108% en – indien de invaardeckingsgraad lager ligt – bandbreedtes voor de vervangingsratio's in de OF- en P-scenarioset alsmede profijtuitskomsten in de Q-scenarioset.

Het bestuur heeft de bandbreedtes in het transitieplan getoetst op basis van de uitkomsten van de update van de transitieberekeningen. De onder- en overschrijdingen van de bandbreedtes in het transitieplan die bij deze toetsing werden geconstateerd, zijn nader onderzocht. De oorzaken van de onder- en overschrijdingen kunnen worden gevonden in verschillen tussen de gehanteerde scenariosets, verfijningen in de modellering en ontwikkelingen in het pensioenfondsbestand. Rekening houdend met de uitkomsten van de update van de transitieberekeningen heeft het bestuur bandbreedtes vastgesteld waaraan zij de transitie en het invaren naar de solidaire premieregeling op evenwichtigheid zullen beoordelen.

Alhoewel in het transitieplan is vastgelegd dat een toets op de bandbreedtes in het transitieplan alleen wordt uitgevoerd indien de invaardeckingsgraad lager ligt dan de minimale invaardeckingsgraad heeft het bestuur over de vastgestelde bandbreedtes afstemming gezocht met sociale partners. De door het bestuur vastgestelde bandbreedtes zijn op onderdelen namelijk ruimer dan die in het transitieplan. De afstemming van de bandbreedtes van het bestuur met sociale partners voorkomt dat het proces rondom de transitiedatum wordt bezwaard. Het feit dat de vervangingsratio's en profijtuitskomsten buiten bandbreedtes vallen betekent overigens niet automatisch dat de transitie naar de solidaire premieregeling niet evenwichtig is.

De monitoring tot de transitie naar de solidaire premieregeling vindt plaats op basis van de maandelijkse dekkingsgraadrapportages en tussentijdse metingen indien marktomstandigheden daartoe aanleiding geven.

12. TRANSITIE-EFFECTEN

12.1 Berekeningen op basis van OF-scenarioset

Rekening houdend met de hiervoor uitgewerkte hoofdlijnen van de solidaire premieregeling zijn op verschillende methodieken en uitgangspunten berekeningen uitgevoerd. Voor de transitie-effecten heeft het pensioenfonds zich met name gericht op de vervangingsratio's op basis van de OF-scenarioset. Deze aanpak is consistent met de aanpak die in het verleden voor (ingrijpende) wijzigingen van de pensioenregeling bij Vopak is gevolgd.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van het pensioenfondsbestand per 31 december 2024 en de OF-scenarioset per december 2024. De belangrijkste kenmerken voor de (gewezen) deelnemers in het bestand zijn in bijlage 10 opgenomen. De OF-scenarioset levert consistente stochastische scenario's waarin kenmerkende karakteristieken van realistisch marktgedrag zijn geïntegreerd.

Uitgaande van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december 2024 vertegenwoordigt de compensatie een waarde van 3,3%-punt dekkingsgraad. Voor de invaardekkingsgraad in het basisscenario is een niveau van 130% verondersteld.

In de berekeningen wordt onderscheid gemaakt tussen de oude en nieuwe default in de pensioenregeling. In de oude default wordt de premie in de A-regeling direct aangewend voor de inkoop van ouderdoms- en partnerpensioen en wordt de premie in de B-regeling gestort op een individuele beleggingsrekening ten behoeve van de vorming van een pensioenkapitaal. In de nieuwe default worden de premie in de A- en B-regeling gestort op een individuele beleggingsrekening ten behoeve van de vorming van een pensioenkapitaal. In de berekeningen wordt tevens onderscheid gemaakt tussen een laag en hoog carrièreverloop.

De gehanteerde keuze voor de oude en nieuwe default in de pensioenregeling betreft de situatie per 31 december 2024. Op kwartaalbasis hebben (gewezen) deelnemers de mogelijkheid om de keuze voor het aanwenden van de toekomstige premie (inkopen of beleggen) te wijzigen. De (gewezen) deelnemers hebben eveneens op kwartaalbasis de keuze om pensioen in te kopen met het opgebouwde pensioenkapitaal.

De uitkomsten zijn uitgedrukt in een vervangingsratio zijnde de pensioenuitkering in procenten van de geïndexeerde gemiddelde pensioengrondslag over de uitkeringsperiode. Hierbij is 100% gelijk aan de pensioenuitkomst in de huidige pensioenregeling uitgaande van het huidige financieel toetsingskader. In de mediaan leidt dat tot het hieronder opgenomen overzicht. Voor een uitgebreid overzicht van de vervangingsratio's wordt verwezen naar bijlage 6.

	deelnemers laag carrièreverloop		deelnemers hoog carrièreverloop		gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	
	oude default	nieuwe default	oude default	nieuwe default	oude default	nieuwe default
25-jarige	179%	143%	176%	148%		
35-jarige	154%	137%	140%	134%	275%	142%
45-jarige	140%	124%	127%	116%	196%	125%
55-jarige	118%	107%	112%	104%	131%	110%
65-jarige	105%	112%	109%	113%	107%	116%
75-jarige					102%	102%

De vervangingsratio's laten zien dat alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in de mediaan er ten opzichte van de huidige pensioenregeling op vooruit gaan. Deze vooruitgang verschilt per leeftijd:

- jongere deelnemers staan in de solidaire premieregeling langer bloot aan beleggingsrisico. De rendementen komen in het individueel pensioenvermogen en verhogen daarmee de volatiliteit van de (verwachte) pensioenen;
- deelnemers ondervinden nadeel van het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke premiestaffels maar worden hiervoor gecompenseerd;
- de buffer in het pensioenfonds is een relatief groter deel van het pensioen voor oudere deelnemers. Voor jongere deelnemers is de toekomstige opbouw een relatief groter deel van het pensioen.

In slecht weer scenario's is voor gewezen deelnemers vanaf leeftijd 55 tot 65 jaar in de oude default sprake van een achteruitgang. De jongere gewezen deelnemers in de oude default profiteren meer van de stijging van de rente in de solidaire premieregeling ten opzichte van het transitieplan.

In slecht weer is voor deelnemers in de oude default sprake van een achteruitgang vanaf leeftijd 35 jaar en voor de pensioengerechtigde van 75 jaar. Deelnemers profiteren in de huidige pensioenregeling met name van de hogere dekkingsgraad.

Tegenover de achteruitgang in slecht weer scenario's staat een (forse) vooruitgang in goed weer scenario's. In alle overige leeftijdscategorieën voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden is in alle slecht en goed weer scenario's sprake van een vooruitgang.

12.2 Berekeningen op basis van P-scenarioset van De Nederlandsche Bank

Mede om invulling te kunnen geven aan (voorgeschreven) gevoeligheidsanalyses zijn berekeningen gemaakt op basis het pensioenfondsbestand en de P-scenarioset zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december 2024.

Deze P-scenarioset wordt gebruikt voor prognoseberekeningen vanuit wet- en regelgeving zoals haalbaarheids-toetsen en berekeningen voor de uniforme pensioenoverzichten. Het niveau van de gemiddelde rente en inflatie is in de P-scenarioset redelijk vergelijkbaar met de OF-scenarioset. In de P-scenarioset is evenwel veel meer sprake van scenario's waarin langdurig zeer slechte rendementen worden behaald hetgeen tot substantieel lagere vervangingsratio's leidt.

De P-scenarioset kent slechts een tweetal beleggingscategorieën (vastrentende en zakelijke waarden). De beleggingsportefeuille van het pensioenfonds wordt op basis van een voorgeschreven methodiek naar deze twee beleggingscategorieën vertaald (de zogenaamde mapping). In de OF-scenarioset wordt rekening gehouden met alle beleggingscategorieën in de (strategische) beleggingsportefeuille van het pensioenfonds.

De uitkomsten van de berekeningen zijn wederom weergegeven in vervangingsratio's. Hierbij is de uitkomst in de mediaan van de huidige pensioenregeling op 100% gesteld. Genormaliseerd naar deze vervangingsratio betekent een hoger percentage dan 100% een verbetering en een percentage lager dan 100% een verslechtering ten opzichte van de huidige pensioenregeling.

In de mediaan leidt dat tot het hieronder opgenomen overzicht. Voor een uitgebreid overzicht van de vervangings-ratio's wordt verwezen naar bijlage 7.

	deelnemers laag carrièreverloop		deelnemers hoog carrièreverloop		gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	
	oude default	nieuwe default	oude default	nieuwe default	oude default	nieuwe default
25-jarige	148%	116%	160%	134%		
30-jarige	135%	117%	144%	133%		
35-jarige	122%	112%	127%	124%	153%	116%
40-jarige	116%	114%	120%	118%		
45-jarige	113%	117%	116%	120%	122%	120%
50-jarige	109%	119%	114%	122%		
55-jarige	106%	121%	113%	123%	107%	130%
60-jarige	104%	120%	112%	122%		
65-jarige	102%	117%	109%	119%	104%	122%
70-jarige					103%	103%
75-jarige					103%	103%
80-jarige					102%	102%
85-jarige					102%	102%
90-jarige					102%	102%

Bij de uitkomsten van de berekeningen op basis van de P-scenarioset zijn de conclusies vergelijkbaar met de conclusies van de berekeningen op basis van de OF-scenarioset. De afwijkingen kunnen worden verklaard op basis van de verschillen in de karakteristieken van beide scenariosets.

De deelnemers van leeftijd 50 tot 55 jaar met een laag carrièreverloop gaan er in de mediaan – zonder compensatie – in de oude default op achteruit. De compensatie zorgt ervoor dat ook deze deelnemers er in de mediaan op vooruit gaan. In slecht weer gaan alle deelnemers in de oude default er op achteruit. Hier staat tegenover dat in goed weer alle deelnemers er fors meer op vooruit gaan.

12.3 Gevoeligheidsanalyses op basis van P-scenarioset van De Nederlandsche Bank

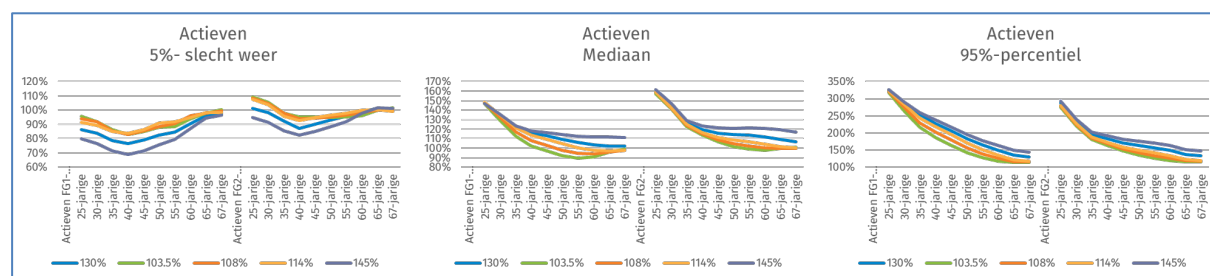
In de P-scenarioset zijn verschillende gevoeligheidsanalyses doorerekend waarbij de effecten van een hogere of lagere invaardekkingsgraad of een hogere of lagere rente op de transitiedatum zijn onderzocht. In het hierna opgenomen overzicht zijn de uitgangspunten voor deze gevoeligheidsanalyses vermeld.

renteverschil	dekkingsgraad	MVEV + operationele reserve	solidariteitsreserve	compensatie	individueel pensioenvermogen
0%	103,5%	2,0%	1,5%	0,0%	100,0%
0%	108,0%	2,1%	3,4%	1,6%	100,9%
0%	130,0%	2,4%	6,4%	3,3%	117,9%
0%	145,0%	2,7%	7,1%	3,3%	131,9%
-1%	127,0%	2,4%	6,2%	2,9%	115,5%
-2%	118,0%	2,2%	5,8%	2,5%	107,5%
1%	137,0%	2,6%	6,7%	3,7%	124,0%
2%	145,0%	2,7%	7,1%	4,1%	131,1%

12.3.1 Impact startdekkingsgraad bij transitie

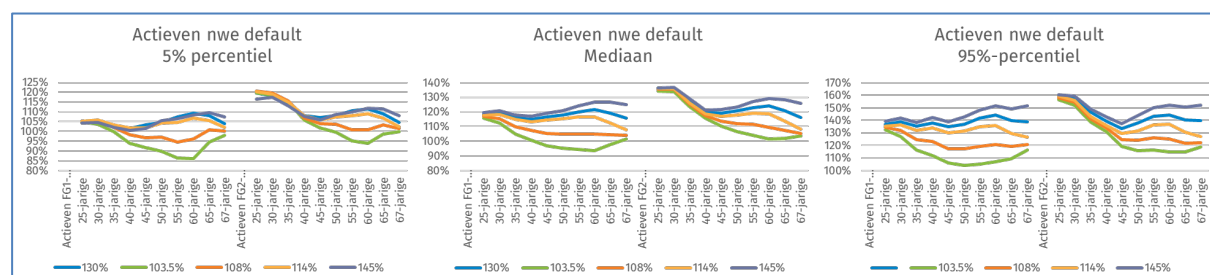
Bij een invaardekkingsgraad van 103,5% kunnen de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen voor 100% worden ingevaren. Tevens wordt een aanvang gemaakt met de vorming van de solidariteitsreserve teneinde vanaf de transitie (gedeeltelijke) bescherming voor nominale pensioenen te bieden. Bij een invaardekkingsgraad van 108% kunnen de solidariteitsreserve en compensatie voor 50% uit de buffer van het pensioenfonds worden gefinancierd. Een invaardekkingsgraad van 145% maakt financiering van de volledige solidariteitsreserve en compensatie mogelijk uit de buffer van het pensioenfonds alsmede een forse verhoging van de individuele pensioenvermogens.

12.3.2 Impact startdekkingsgraad bij transitie voor deelnemers laag(FG1)/hoog(FG2) carrièreverloop – oude default

Bij een dekkingsgraad van 103,5% kan geen compensatie worden gefinancierd uit de buffer van het pensioenfonds. Voor de deelnemer van leeftijd 55 jaar met een laag carrièreverloop neemt daardoor het pensioen in de solidaire premieregeling ten opzichte van de huidige pensioenregeling af met circa 11%. Voor de deelnemer van leeftijd 55 jaar met een hoog carrièreverloop is de afname van het pensioen beperkt tot 2%. In goed weer is het pensioen in de solidaire premieregeling bij alle dekkingsgraden hoger dan in de huidige pensioenregeling. In slecht weer is de afname het hoogst bij de hogere dekkingsgraden.

12.3.3 Impact startdekkingsgraad bij transitie voor deelnemers met laag(FG1)/hoog(FG2) carrièreverloop – nieuwe default

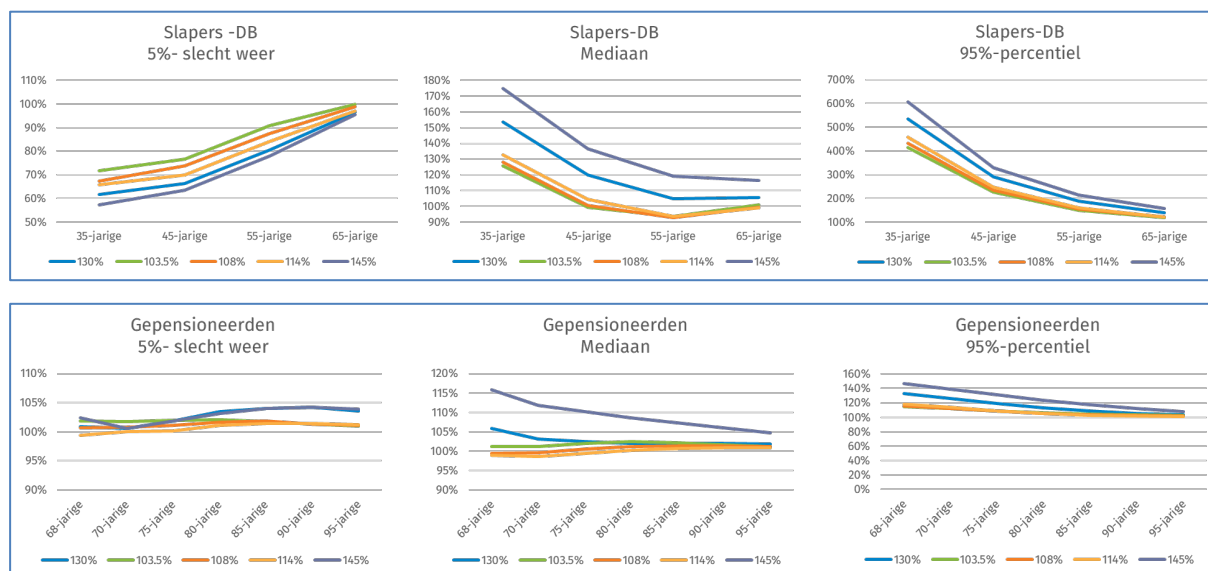

Voor deelnemers blijft een vooruitgang in het pensioen zichtbaar bij dekkingsgraden van 108% en hoger. Bij een dekkingsgraad van 103,5% is er voor deelnemers met een laag carrièreverloop tussen leeftijd 45 en 65 jaar een afname van het pensioen zichtbaar. Deze is voor deelnemers met een hoog carrièreverloop minder uitgesproken.

De afname van het pensioen bij lage dekkingsgraden wordt met name veroorzaakt door het niet (volledig) kunnen financieren van de compensatie.

Bij een lagere invaardekkingsgraad kan voor deelnemers de compensatie voor het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke premiestaffels niet volledig worden gefinancierd. Als gevolg daarvan nemen de pensioenen voor de oudere deelnemers af. De impact van hogere invaardekkingsgraden op de pensioenen is beperkt.

12.3.4 Impact startdekkingsgraad bij transitie voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden – oude default

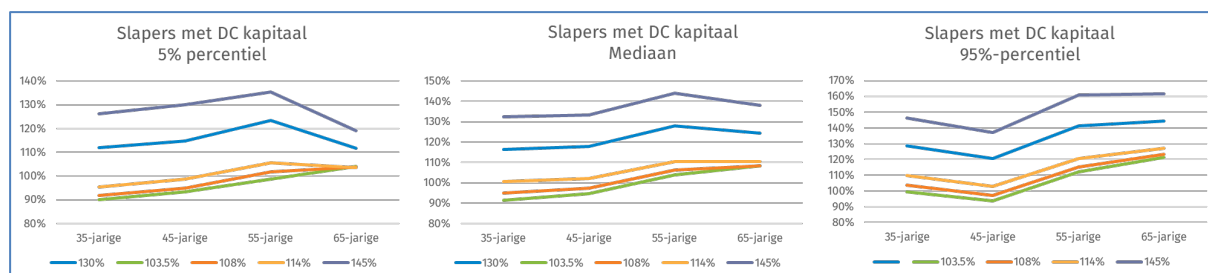

Voor gewezen deelnemers in de oude default geldt: hoe lager de dekkingsgraad hoe minder groot de toename van het pensioen in de mediaan en in goed weer. Bij lage dekkingsgraden is sprake van een afname van het pensioen in de mediaan. Deze is het hoogst (-7%) voor een gewezen deelnemer van leeftijd 55 jaar bij een dekkingsgraad van 108%. In slecht weer is de afname het grootst voor de hoogste dekkingsgraden.

In de mediaan nemen de pensioenen bij vrijwel alle dekkingsgraden toe. Alleen de pensioengerechtigde van 70 jaar gaat er over de uitkeringsperiode 0,2%-punt op achteruit. In goed weer is bij alle dekkingsgraden een toename van het pensioen zichtbaar. In slecht weer is er sprake van een afname bij een dekkingsgraad van 118%. Bij deze dekkingsgraad is de aanpassing van het pensioen uit de buffer van het pensioenfonds (na financiering van solidariteitsreserve en compensatie) beperkt.

Bij de dekkingsgraden vanaf 114% is de toeslagverlening in de huidige pensioenregeling hoger dan bij lagere dekkingsgraden. In de solidaire premieregeling moet daardoor een hoger pensioen worden gerealiseerd om het pensioen in de huidige pensioenregeling te evenaren.

12.3.5 Impact startdekkingsgraad bij transitie voor gewezen deelnemers – nieuwe default

Naarmate de dekkingsgraad stijgt neemt de relatieve vooruitgang van het pensioen toe. In de huidige pensioenregeling profiteren gewezen deelnemers na pensioeninkoop van de toeslagverlening. Hierdoor is de invaardekkingsgraad voor met name jonge gewezen deelnemers van beperkte invloed. Een lage dekkingsgraad leidt wel tot een lagere aanpassing van het pensioen uit de buffer van het pensioenfonds waardoor de solidaire premieregeling slechter scoort dan de huidige pensioenregeling.

12.3.6 Impact renteniveau bij transitie

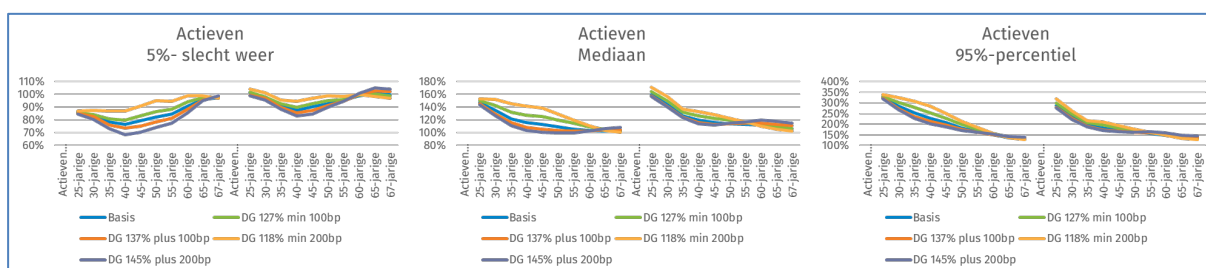
Bij een renteniveau dat 2%-punt lager is, kan de solidariteitsreserve en compensatie slechts gedeeltelijk worden gefinancierd. Bij een renteniveau dat 2%-punt hoger is kunnen solidariteitsreserve en compensatie volledig worden gefinancierd en kan mede een forse verhoging van de individuele pensioenvermogens plaatsvinden.

Bij een lagere of hogere rente wijzigt de nominale compensatie niet. In procentpunten dekkinggraad daalt (bij een lagere rente) of stijgt (bij een hogere rente) de compensatie als gevolg van de toe- of afname van de technische voorziening waarin de compensatie wordt uitgedrukt.

In de P-scenarioset convergeert het renteniveau uiteindelijk naar dezelfde lange termijnverwachting. De afwijkingen van het renteniveau zijn daarmee tijdelijk van aard.

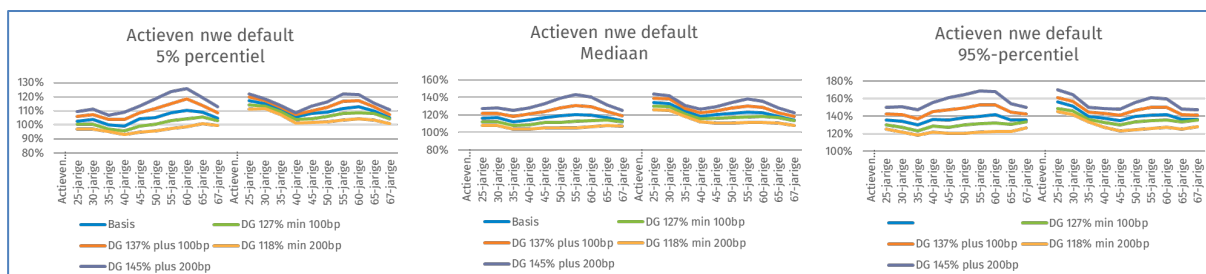
Een hogere rente leidt tot een lagere voorziening in de huidige pensioenregeling en daarmee een lagere aanvangswaarde van het individueel pensioenvermogen. Voor pensioengerechtigden wordt dezelfde hoge rente gebruikt voor de vaststelling van het pensioen in de solidaire premieregeling. Voor (gewezen) deelnemers leidt de lagere aanvangswaarde van het individueel pensioenvermogen en de 'genormaliseerde' rente op de pensioenleeftijd tot een negatief effect op het pensioen in de vergelijking van de huidige pensioenregeling en solidaire premieregeling. Bij een lagere rente is dit effect op het pensioen andersom en pakt de transitie positief uit voor (gewezen) deelnemers.

12.3.7 Impact renteniveau bij transitie voor deelnemers met laag(FG1)/hoog(FG2) carrièreverloop – oude default

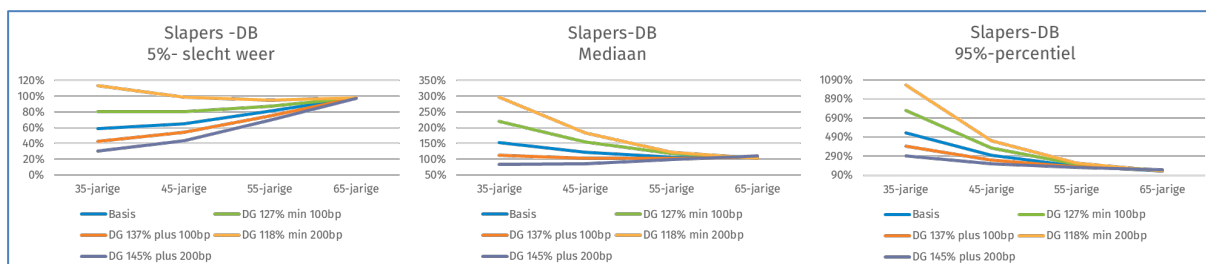
Bij de deelnemers in de oude default is het hiervoor toegelichte (tijdelijke) effect van een hogere rente zichtbaar. Voor oudere deelnemers is dit effect minder groot omdat de rente 'normaliseert' in de scenarioset. Een ander effect dat zichtbaar is, is de hogere toeslagverlening in de huidige pensioenregeling bij hogere dekkinggraden.

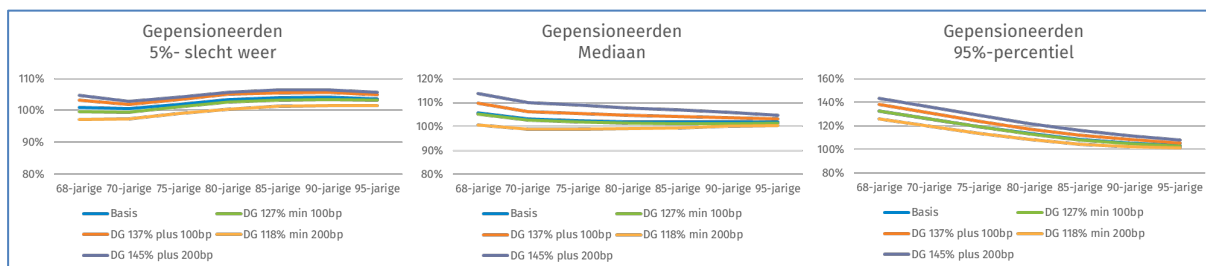
12.3.8 Impact renteniveau bij transitie voor deelnemers met laag(FG1)/hoog(FG2) carrièreverloop – nieuwe default

Het pensioen voor deelnemers in de nieuwe default is minder gevoelig voor rente. De oudere gewezen deelnemers worden nog wel geconfronteerd met een hogere of lagere rente op de pensioenleeftijd. Voor jongere gewezen deelnemers is de rente in de scenarioset genormaliseerd op de pensioenleeftijd.

12.3.9 Impact renteniveau bij transitie voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden – oude default

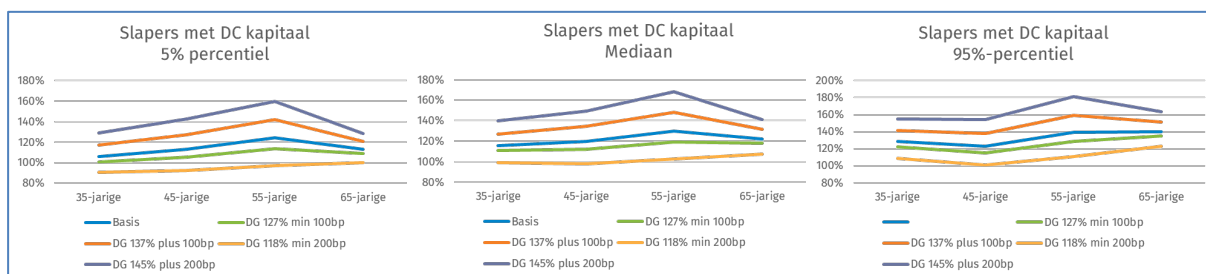

Bij de gewezen deelnemers in de oude default is het hiervoor toegelichte (tijdelijke) effect van een hogere rente zichtbaar.

Bij pensioengerechtigden leidt een hogere rente (en dekkingsgraad) in de huidige pensioenregeling tot een hoger pensioen. Dit betekent in de mediaan en goed weer een minder grote toename van het pensioen in de solidaire premieregeling ten opzichte van de huidige pensioenregeling. In de solidaire premieregeling leiden hogere rentes (en dekkingsgraden) tot een lager pensioen.

12.3.10 Impact renteniveau bij transitie voor gewezen deelnemers – nieuwe default

Het pensioen voor gewezen deelnemers in de nieuwe default is minder gevoelig voor rente. De oudere gewezen deelnemers worden nog wel geconfronteerd met een hogere of lagere rente op de pensioenleeftijd. Voor jongere gewezen deelnemers is de rente in de scenarioset genormaliseerd op de pensioenleeftijd.

12.4 Berekeningen op basis van Q-scenarioset van De Nederlandsche Bank

De Q-scenarioset wordt gebruikt voor (risico-neutrale) waarderingsdoeleinden. Hierin is de toekomstige beleggings-opbrengst minder van belang. Een beleggingsmix die volledig bestaat uit zakelijke waarden vertegenwoordigt daarin dezelfde waarde als een beleggingsmix die volledig uit vastrentende waarden bestaat.

De berekeningen op basis van de Q-scenarioset worden profijtberekeningen genoemd. Een verandering van het netto profijt laat zien hoeveel de waarde van het pensioen voor generaties verandert als gevolg van de transitie naar de solidaire premieregeling. De waarde van het pensioen is hierbij gelijk aan de waarde van de toekomstige uitkeringen vermindert met de waarde van de toekomstige premies. De verandering van de waarde wordt uitgedrukt in de waarde van de toekomstige uitkeringen in de huidige pensioenregeling. In een verandering van bruto profijt blijft de waarde van de toekomstige premie buiten beschouwing. De verandering in bruto profijt heeft derhalve alleen betrekking op de verandering in waarde van toekomstige uitkeringen.

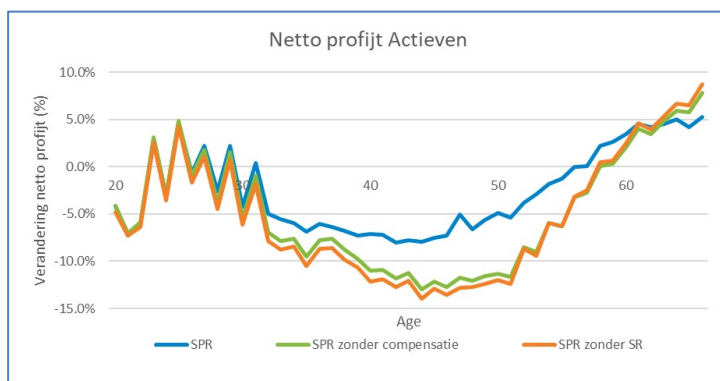
Aangezien voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden geen sprake meer is van toekomstige premies komen veranderingen van bruto en netto profijt voor deze groepen overeen. Voor deelnemers is er wel sprake van toekomstige premies.

In de berekeningen van het profijt wordt geen (extra) waarde aan onzekere toekomstige rendementen toegerekend. De berekeningen waarderen met name de impact van het afschaffen van de leeftijdsafhankelijke premies, het wegvallen van de herverdeling tussen oud en jong vanuit de gevormde buffer en eventuele herverdelingen door bufferopslagen dan wel tekorten in de betaalde premie.

12.4.1 Pensioenfondsbestand

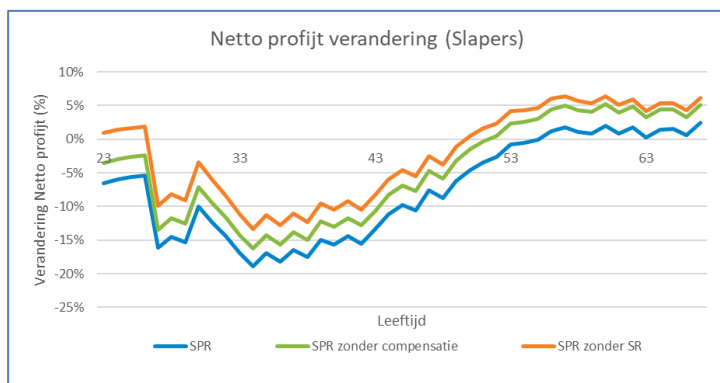
De berekeningen op basis van de Q-scenarioset per 31 december 2024 laten voor het profijt de volgende effecten zien. De effecten vertonen voor (gewezen) deelnemers in de grafieken een 'grillig' verloop vanwege het feit dat de oude en nieuwe default door elkaar heen lopen. In de grafieken is het gewogen profijt effect van de oude en nieuwe default weergegeven.

Het netto profijt voor deelnemers wordt in de hierna opgenomen grafiek weergegeven.

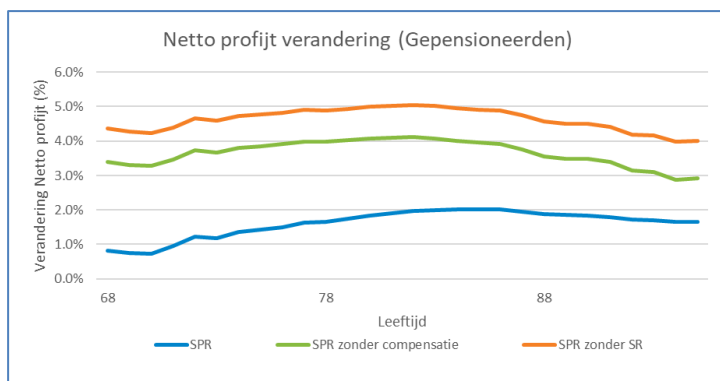
De compensatie verbetert het profijt voor de deelnemers tot ongeveer leeftijd 63 jaar. Het nadeel dat de midden-groep van deelnemers ondervindt als gevolg van de overgang naar de leeftijdsafhankelijke premie wordt voor een belangrijk deel beperkt. De financiering van de compensatie uit de buffer van het pensioenfonds betekent wel een lagere verhoging van het individueel vermogen bij de transitie. Voor oudere deelnemers weegt deze lagere verhoging van het individueel vermogen niet op tegen de compensatie die wordt ontvangen.

Het netto profijt voor gewezen deelnemers wordt in de hierna opgenomen grafiek getoond.

Voor gewezen deelnemers is er sprake van een afname van het profijt. Dit wordt met name veroorzaakt door het wegvallen van de (extra) toeslagverlening in de huidige pensioenregeling. Het verlenen van compensatie aan deelnemers leidt voorts tot een lagere verhoging van het individueel vermogen bij de transitie uit de buffer van het pensioenfonds.

Het netto profijt voor pensioengerechtigden is in de grafiek hierna opgenomen.

Voor pensioengerechtigden is sprake van een toename van het profijt. Deze neemt als gevolg van het verlenen van compensatie aan deelnemers af, maar blijft positief. De afname van het profijt als gevolg van het verlenen van compensatie aan deelnemers leidt voor oudere pensioengerechtigden tot een lagere afname als gevolg van het hanteren van de standaard spreidingstermijn van tien jaren.

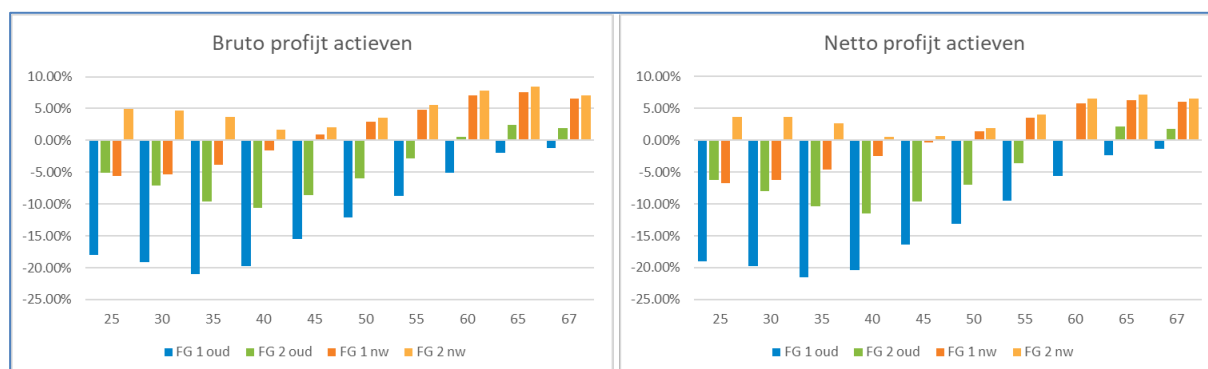
Samenvattend kan worden gesteld dat voor deelnemers en jonge gewezen deelnemers in de oude default sprake is van een afname van het profijt. De belangrijkste reden voor deze afname is het wegvallen van de (extra) toeslagverlening in de huidige pensioenregeling.

Voor deelnemers komt daar het effect van de overgang naar één leeftijdsonafhankelijke premie bovenop waarvoor evenwel een compensatie wordt ontvangen. Voor deelnemers in de nieuwe default neemt het profijt toe. Dit geldt ook voor het profijt van pensioengerechtigden en oudere gewezen deelnemers.

12.4.2 Maatmensen

Om de uitkomsten op totaalniveau inzichtelijk te maken zijn 'maatmensen' uit de (gewezen) deelnemers doorgerekend. Deze maatmensen lopen mee in de doorrekening van het totale pensioenfondsbestand maar – in afwijking van de overige (gewezen) deelnemers – worden voor hen geen vertrekken verondersteld. Voor de details van deze maatmensen wordt verwezen naar bijlage 9.

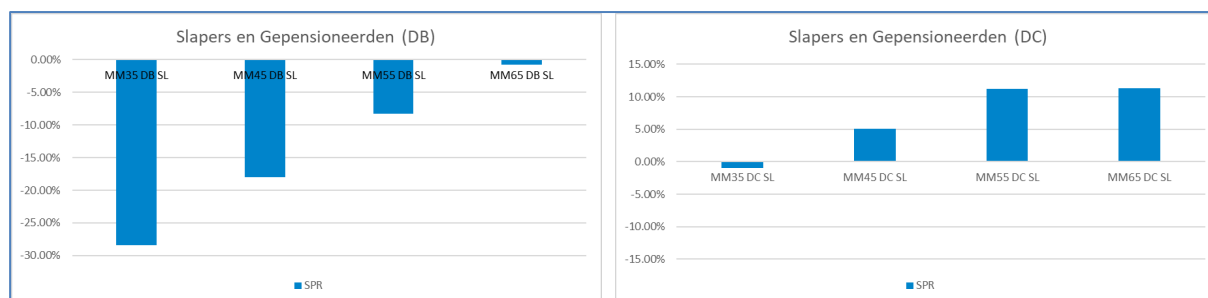
Voor de deelnemers zijn de effecten voor maatmensen bij een laag (FG1) en hoog (FG2) carrièreverloop in de oude default in bruto en netto profijt hierna opgenomen.

De bruto en netto profijt effecten van maatmensen met een laag carrièreverloop nemen sterker af dan bij een hoog carrièreverloop. Hierbij geldt dat bij een laag carrièreverloop in de oude default met name de pensioenopbouw plaatsvindt in de A-regeling waarin een hoge mate van (aanvullende en extra) toeslagverlening van toepassing is.

In de nieuwe default is het bruto en netto profijt voor jongere maatmensen beperkt negatief en voor oudere maatmensen met een hoog carrièreverloop positief.

Voor de maatmensen uit de gewezen deelnemers kan het volgende overzicht worden gegeven.

Voor gewezen deelnemers in de oude default is sprake van een afname van het profijt. Hieraan ligt de relatief hoge waarde van de (extra) toeslagverlening ten grondslag. Deze toeslagverlening wordt in de huidige pensioenregeling gefinancierd door deelnemers uit de premie en door pensioengerechtigden uit de vrijval van de buffer bij uitkering van pensioenen.

Voor gewezen deelnemers in de nieuwe default is het effect in profijt veel kleiner en positief vanaf 45-jarige leeftijd. In de huidige pensioenregeling komt voor gewezen deelnemers het totale rendement (minus kosten) ten goede aan het pensioenkapitaal en vanaf pensionering wordt geprofiteerd van de (extra) toeslagverlening. In de solidaire premieregeling komt voor gewezen deelnemers tot pensionering een deel van het positieve overrendement ten goede aan de solidariteitsreserve. Hiervan profiteren zij na pensionering op basis van de bescherming van de nominale pensioenen.

Voor jongere gewezen deelnemers is in het algemeen weinig pensioen of pensioenkapitaal opgebouwd. Het negatieve effect in profijt zal in belangrijke mate worden gedempt op basis van de veronderstelling dat zij elders pensioen of pensioenkapitaal opbouwen.

Alle gewezen deelnemers ondervinden een nadeel als gevolg van het verlenen van compensatie aan deelnemers.

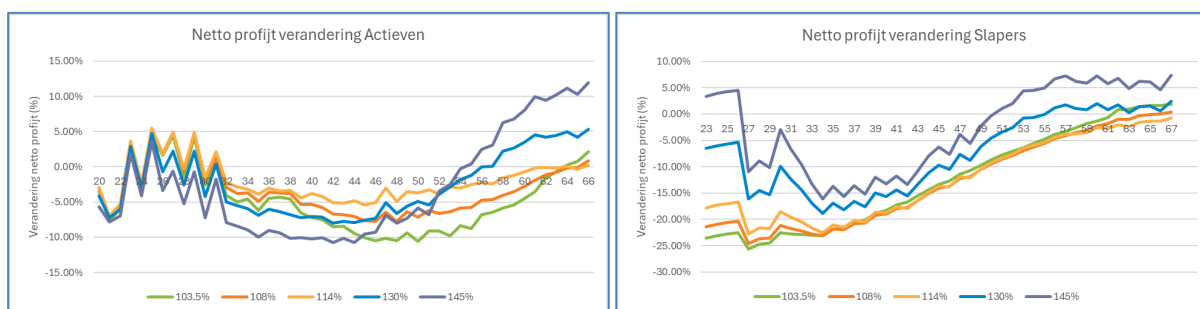
12.5 Gevoeligheidsanalyses op basis van Q-scenariostet van De Nederlandsche Bank

Ook in de Q-scenariostet zijn verschillende gevoeligheidsanalyses doorgerekend waarbij de effecten van een hogere of lagere invaardeckingsgraad of een hogere of lagere rente op de transitiedatum zijn onderzocht.

12.5.1 Impact startdeckingsgraad bij transitie

Bij een invaardeckingsgraad van 103,5% kunnen de opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen voor 100% worden ingevaren. Tevens wordt een aanvang gemaakt met de vorming van de solidariteitsreserve teneinde vanaf de transitie (gedeeltelijke) bescherming voor nominale pensioenen te bieden. Bij een invaardeckingsgraad van 108% kunnen de solidariteitsreserve en compensatie voor 50% uit de buffer van het pensioenfonds worden gefinancierd. Een invaardeckingsgraad van 145% maakt financiering van de volledige solidariteitsreserve en compensatie mogelijk uit de buffer van het pensioenfonds alsmede een forse verhoging van de individuele pensioenvermogens.

12.5.2 Impact startdeckingsgraad bij transitie voor (gewezen) deelnemers

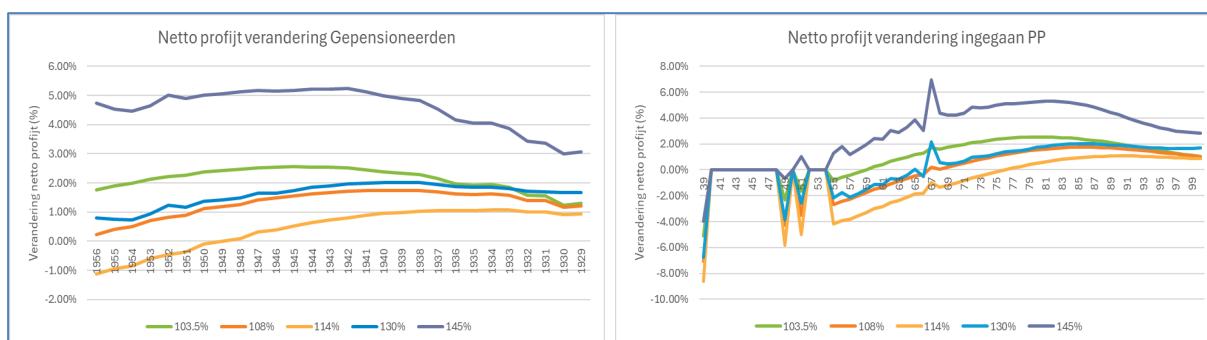

De verandering in netto profijt voor deelnemers neemt af bij de laagste dekkinggraden waarin geen of gedeeltelijke compensatie kan worden gefinancierd uit de buffer van het pensioenfonds. Bij een dekkinggrad van 114% kan de compensatie volledig worden gefinancierd en vindt een beperkte aanpassing van het individueel pensioenvermogen bij invaren plaats uit de buffer van het pensioenfonds. In de huidige pensioenregeling is de toeslagverlening bij een dekkinggrad van 114% in de eerste jaren beperkt.

De negatieve profijt verandering voor gewezen deelnemers neemt toe bij lagere dekkinggraden. Er wordt dan bij invaren minder ontvangen uit de buffer van het pensioenfonds. De impact van de dekkinggrad is afhankelijk van de default die op de gewezen deelnemer van toepassing is. De dekkinggrad is minder van invloed op de profijt verandering in de oude default dan in de nieuwe default.

Bij hogere dekkinggraden neemt de negatieve profijt verandering af. De aanpassing van het individueel pensioenvermogen uit de buffer van het pensioenfonds zorgt voor een minder grote achteruitgang. De toeslagoptie is begrensd omdat er maximaal toeslag op basis van de prijsinflatie kan worden gegeven.

12.5.3 Impact startdeckingsgraad bij transitie voor pensioengerechtigden

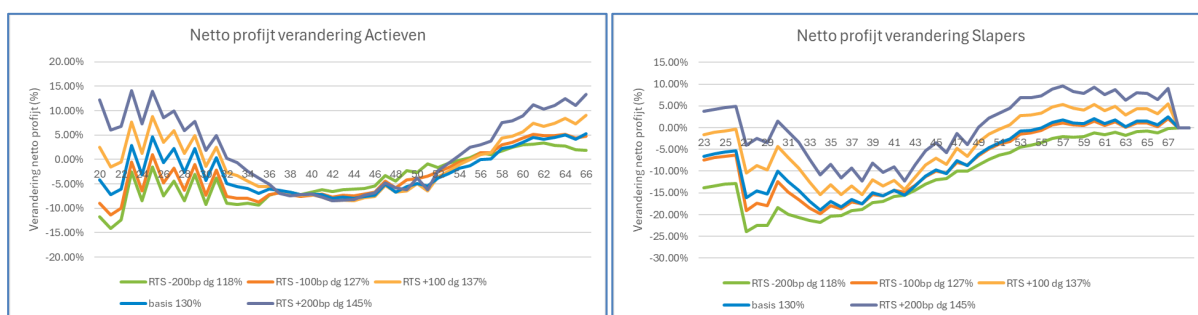
Bij een dekkingsgraad van 114% wordt de compensatie volledig gefinancierd. Er is voor pensioengerechtigden een beperkte aanpassing van het individueel pensioenvermogen uit de buffer van het pensioenfonds. Hierdoor is er een beperkte afname van de profijtverandering. Voor jongere nabestaanden is het verschil groter (het grillige verloop ontstaat door het niet aanwezig zijn van ingegane partnerpensioenen voor alle leeftijden).

Bij lagere dekkingsgraden wordt er minder of geen compensatie gefinancierd uit de buffer van het pensioenfonds waardoor er bij invaren minder herverdeling uit de buffer plaatsvindt.

12.5.4 Impact renteniveau bij transitie

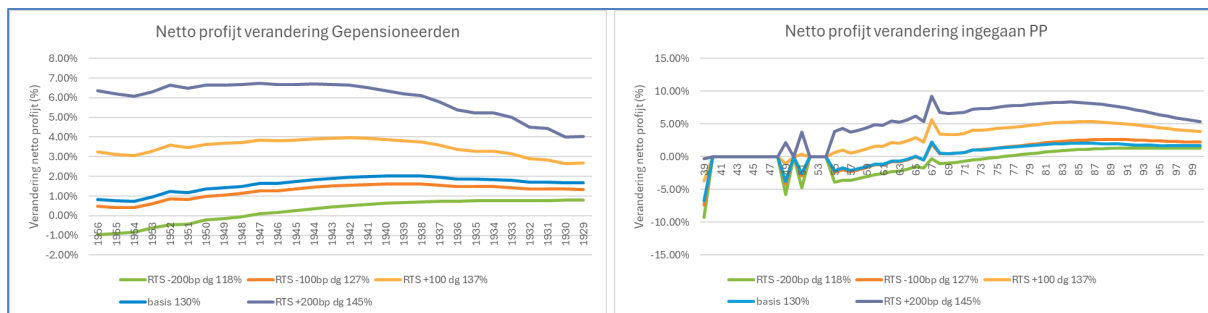
Er zijn verschillende effecten die de profijt verandering beïnvloeden. De rente heeft impact op de dekkingsgraad en daarmee op de aanpassing van het individueel pensioenvermogen uit de buffer van het pensioenfonds (hogere aanpassing bij hogere rente) en de toeslagoptie in de huidige pensioenregeling (hogere waarde bij hogere rente). De impact van de toeslagoptie is groter dan de impact van de aanpassing van het individueel pensioenvermogen uit de buffer van het pensioenfonds. De rente beïnvloedt voorts de mate waarin compensatie voor de overgang van twee leeftijdsafhankelijke premiestaffels naar één leeftijdsonafhankelijke premie is benodigd (meer compensatie nodig bij hogere rente).

12.5.5 Impact renteniveau bij transitie voor (gewezen) deelnemers

Voor (gewezen) deelnemers leidt een hogere rente (en hogere dekkingsgraad) tot een afname van de negatieve profijt veranderingen. De profijt verandering blijft evenwel tot rond de 50-jarige leeftijd negatief. Een lagere rente (en lagere dekkingsgraad) leidt tot een toename van de profijt verandering.

12.5.6 Impact renteniveau bij transitie voor pensioengerechtigden

Ook voor pensioengerechtigden leidt een hogere rente (en hogere dekkingsgraad) tot een toename van de profijt veranderingen. Een lagere rente (en lagere dekkingsgraad) leidt tot een afname van de profijt verandering welke voor jong pensioengerechtigden zelfs negatief wordt.

13. COMMUNICATIE

13.1 Communicatieplan

In het communicatieplan dat separaat is uitgewerkt is de invulling van de communicatie uitgewerkt in het kader van de transitie naar de solidaire premieregeling. Deze communicatie is gericht op het wekken van vertrouwen in een zorgvuldige en evenwichtige transitie naar de solidaire premieregeling alsmede het bieden van inzicht in de hoofdlijnen van de solidaire premieregeling. Het communicatieplan wordt – tegelijk met de verzending van het implementatieplan naar De Nederlandsche Bank – rechtstreeks aan de Autoriteit Financiële Markten verzonden.

In het communicatieplan worden de volgende onderwerpen geadresseerd:

- de kenmerken van het pensioenfonds, de belangrijkste kenmerken van de solidaire premieregeling en de verschillen ten opzichte van de huidige pensioenregeling;
- een beschrijving van het pensioenfonds en de uitgangssituatie;
- de doelgroepen waar de communicatie in het kader van de WTP zich op richt;
- de verwachte impact van de overstap naar de solidaire premieregeling per doelgroep;
- de doelstellingen van de communicatie in het kader van de WTP;
- de overall aanpak en onderbouwing van de communicatie in het kader van de WTP (planning communicatie, middelen en kanalen);
- de beheersmaatregelen;
- de wijze waarop effectiviteit van de communicatie wordt gemeten en – indien gewenst – wordt bijgestuurd.

De (afwegingen en onderbouwingen bij de) keuzes en maatregelen van sociale partners met betrekking tot de solidaire premieregeling staan in het transitieplan. In het transitieplan is eveneens opgenomen waarom sociale partners van mening zijn dat de (transitie naar de) solidaire premieregeling evenwichtig is. In het implementatieplan staat op welke wijze de solidaire premieregeling wordt ingevoerd en de buffer van het pensioenfonds wordt verdeeld. De aanpak voor de communicatie op relevante onderdelen uit het transitie- en implementatieplan zijn in het communicatieplan uitgewerkt. Uitgangspunt voor de communicatie is dat deze tijdig, volledig en passend plaatsvindt.

1. HOOFDLIJNEN HUIDIGE PENSIOENREGELING VOPAK

Onderdeel	Hoofdlijnen			
Soort pensioenregeling	Beschikbare premieregeling.			
Pensioenrichtleeftijd	68-jarige leeftijd.			
Pensioengevend salaris	Bruto jaarsalaris per 1 januari (inclusief toeslagen) vermeerderd met de arbeidsvoorwaardelijke bonus (met een maximum van 15% van het bruto jaarsalaris) in het desbetreffende jaar, met een maximum van EUR 137.800. De pensioengevende toeslagen en bonussen worden door de Executive Board aangewezen.			
Franchise	EUR 17.290 (2025).			
Pensioengrondslag	A-grondslag: pensioengevend salaris tot een maximum van EUR 75.486 (2025) verminderd met de franchise; B-grondslag: pensioengevend salaris tot een maximum van EUR 137.800 (2025) verminderd met EUR 75.486 in 2025; A- en B-grondslag zijn minimaal nihil.			
Pensioenopbouw	Naar keuze van deelnemer wordt beschikbare premie over A- en/of B-grondslag aangewend voor pensioeninkoop of gestort op een individuele beleggingsrekening (pensioenkapitaal). Wijziging keuze op kwartaalbasis mogelijk.			
Pensioenkapitaal	Naar keuze van (gewezen) deelnemer wordt opgebouwd pensioenkapitaal aangewend voor pensioeninkoop. Keuze op kwartaalbasis mogelijk, uiterlijk op pensioenrichtleeftijd.			
Partnerpensioen deelnemers vóór pensioendatum	Bij keuze pensioeninkoop: 70% van het opgebouwde en ingekochte ouderdomspensioen vermeerderd met 1,313% van de A- en B-grondslag over toekomstige deelnemingsjaren. Bij keuze beleggen: 1,313% van A- en B-grondslag in enig jaar per deelnemingsjaar vermeerderd met 1,313% van de A- en B-grondslag over toekomstige deelnemingsjaren.			
Partnerpensioen gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	Opgebouwde en ingekochte partnerpensioen vermeerderd met het bij overlijden met pensioenkapitaal in te kopen partnerpensioen.			
Wezenpensioen	20% van het partnerpensioen bij overlijden.			
Arbeidsongeschiktheid	Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, arbeidsongeschiktheidspensioen 80% van pensioengevend salaris (exclusief bonus) voor zover uitstijgend boven sociale verzekeringsgrens.			
Pensioenpremie 2025		leeftijd	% A- grondslag	% B-grondslag
		15 t/m 19 jaar	20,0%	6,1%
		20 t/m 24 jaar	20,7%	6,8%
		25 t/m 29 jaar	21,6%	7,9%
		30 t/m 34 jaar	22,5%	9,2%
		35 t/m 39 jaar	23,4%	10,6%
		40 t/m 44 jaar	24,4%	12,4%
		45 t/m 49 jaar	25,5%	14,4%
		50 t/m 54 jaar	28,9%	16,8%
		55 t/m 59 jaar	28,7%	19,8%
		60 t/m 64 jaar	31,2%	23,5%
		65 t/m 67 jaar	33,7%	26,7%

Onderdeel	Hoofdpijnen
	Pensioenpremie over A-grondslag in enig jaar wordt vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank per 31 december van het voorafgaande jaar. De gemiddelde rente bij deze vaststelling bedraagt minimaal 1,85%. Pensioenpremie over de B-grondslag is vast.
Beleggingsbeleid	Voor pensioeninkoop: collectief beleggingsbeleid pensioenfonds, voor beleggen: standaard leeftijds-afhankelijke beleggingsstaffel pensioenfonds.
(Extra) Toeslagverlening	Financieel toetsingskader, uitgangspunt afgeleide prijsindexstijging. Financiering uit vermogen pensioenfonds.
Toeslagverlening aanvullend	Voor deelnemers aanvullende toeslag op basis van verschil loon- en prijsindexstijging. Financiering uit aanvullende premie Vopak.
Flexibilisering	Alle (wettelijke) flexibiliseringsmogelijkheden.

2. RISICOANALYSE

#	omschrijving risico	bruto risico	risk appetite	beheersmaatregelen	netto risico	binnen risicohouding	acceptatie restrisico	aanvullende maatregelen
1	Het risico dat de voortgang van de bestuurlijke processen of reguliere dienstverlening in gevaar komt als gevolg van capaciteit die nodig is voor de transitie naar de solidaire premieregeling.	middel	laag	- de inrichting van de projectorganisatie met externe begeleiding; - het organiseren van extra WTP vergaderingen; - de scheiding tussen (de vastlegging van) regulier en WTP overleg; - het periodiek overleg met betrokken partijen; - de support vanuit de werkgever aan leden van pensioenfondsorganen; - het uitstellen van de datum waarop documenten worden ingediend bij DNB of waarop de transitie plaatsvindt.	laag	ja	ja	-
2	Het risico dat data niet juist is of dat data ontbreekt waardoor de juiste individuele pensioenvermogens niet kunnen worden vastgesteld en invaren niet mogelijk is.	hoog	laag	- het volgen van het Kader Datakwaliteit; - het maken van afspraken over en monitoren van werkzaamheden in de 'get-clean' en 'stay-clean' fase tot de transitiedatum. - het continueren van de controles door het pensioenbureau	laag	ja	ja	-
3	Het risico dat de (wettelijke) transitie-communicatie niet tijdig is, onvolledig is of is gebaseerd is op onjuiste data, of niet voldoet aan de wettelijke vereisten (zorgplicht).	middel	laag	- het monitoren van de implementatievoortgang bij de pensioenadministrateur; - het voeren van de regie op de inhoud van de transitiecommunicatie door de communicatiecommissie en externe deskundigen; - het (laten) uitvoeren van gerichte controles op de berekeningen.	laag	ja	ja	-
4	Het risico van onjuiste besluitvorming in de transitie als gevolg van fouten in de ontwikkeling, de implementatie of de gebruikte modellen.	hoog	laag	- het pensioenfonds wordt ondersteund door gerenommeerde partijen, geselecteerd op basis van het uitbestedingsbeleid; - het pensioenfonds voert plausibiliteitscontroles uit;	laag	ja	ja	-

#	omschrijving risico	bruto risico	risk appetite	beheersmaatregelen	netto risico	binnen risicohouding	acceptatie restrisico	aanvullende maatregelen
				- de gebruikte modellen worden breder toegepast en zijn door onafhankelijke partijen gevalideerd; - het pensioenfonds monitort transitie-effecten tot aan het moment van invaren en herziet besluiten voorafgaand aan het transitiemoment als dat nodig is.				
5	Het risico dat de wetgever de uitwerking van de WTP bijstelt of de toezichthouder de eisen aan het invaar-dossier bijstelt waardoor mijlpalen niet worden gehaald.	middel	laag	- het monitoren van maatschappelijke ontwikkelingen; - het lobbyen via de Pensioenfederatie; - het kennismaken van communicatie-uitingen van toezichthouders; - het zorgvuldig vastleggen van beleidskeuzes.	midden	nee	ja	buiten invloedssfeer pensioenfondsen
6	Het risico dat de toezichthouder geen of niet tijdig goedkeuring verleent voor de transitie naar de solidaire premiereregeling op basis van ingediende stukken.	laag	laag	- de aanvullende maatregelen bij DNB; - het gebruik maken van de ervaringen van pensioenfondsen die de transitie reeds hebben gemaakt; - het uitstellen van de datum waarop de transitie plaatsvindt.	laag	ja	ja	-
7	Het risico dat het pensioenfonds niet tijdig de in te dienen stukken voor DNB gereed heeft dan wel niet tijdig op vragen over ingediende stukken reageert.	midden	laag	- het gebruik maken van externe deskundigen; - het gebruik maken van de ervaringen van pensioenfondsen die de transitie reeds hebben gemaakt; - het uitstellen van de datum waarop de transitie plaatsvindt.	laag	ja	ja	-
8	Het risico dat het invaren van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen door de pensioenadministrateur niet (tijdig) kan worden uitgevoerd.	hoog	laag	- de rekenregels tijdig communiceren aan de pensioenadministrateur; - de kwaliteit van de migratie-applicatie van de pensioenadministrateur tijdig toetsen; - het vastleggen van afspraken omtrent de transitie met de pensioenadministrateur; - assurance vragen aan de pensioenadministrateur; - de externe validatie van de migratie-applicatie van de pensioenadministrateur overwegen.	midden	nee	ja	monitoren ervaringen pensioenfondsen die transitie reeds hebben gemaakt door lopende dialoog met pensioen-administrateur

#	omschrijving risico	bruto risico	risk appetite	beheersmaatregelen	netto risico	binnen risicohouding	acceptatie restrisico	aanvullende maatregelen
9	Het risico dat de afstemming van de pensioenadministratie, vermogensbeheeradministratie en/of beleggingsadministratie niet gelijk of niet tijdig klaar is en de transitiedatum niet wordt gehaald.	laag	laag	- het inzicht in de roadmap en voortgang op basis van rapportages van zowel de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur; - het periodiek overleg met betrokken partijen; - het vastleggen van het target operating model tussen het pensioenfonds, pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur; - het verschuiven van de transitiedatum ('fall back'-scenario); - het opstellen van go/no-go criteria om in te varen.	laag	ja	ja	-
10	Het risico dat er geen alternatieve marktpartijen in de keten beschikbaar zijn voor de implementatie van de regeling op 1 juli 2026.	hoog	laag	- het inzicht in de roadmap en voortgang op basis van rapportages van zowel de pensioenadministrateur, fiduciair vermogensbeheerder en beleggingsadministrateur; - het periodiek overleg met betrokken partijen; - de garanties van moedermaatschappijen voor business model; - het verschuiven van de transitiedatum ('fall back'-scenario).	laag	ja	ja	-
11	Het risico dat voor het uitvoeren van het project onvoldoende budget beschikbaar is waardoor het project niet tijdig of met voldoende kwaliteit wordt doorlopen.	laag	laag	- de begroting wordt gemonitord door het pensioenbureau; - de afspraken tussen betrokken partijen over de verdeling van kosten; - de korte lijnen met externe deskundigen en de pensioenadministrateur over uit te voeren werkzaamheden en kosten; - de beoordeling op kostenefficiëntie van uit te voeren werkzaamheden.	laag	ja	ja	-
12	Het risico dat de dekkingsgraad lager wordt dan de minimale invaardekkingsgraad van 108%.	laag	laag	- de reguliere monitoring van de dekkingsgraad; - de verhoging van de renteafdekking binnen de strategische normportefeuille naar 70%;	laag	ja	ja	-

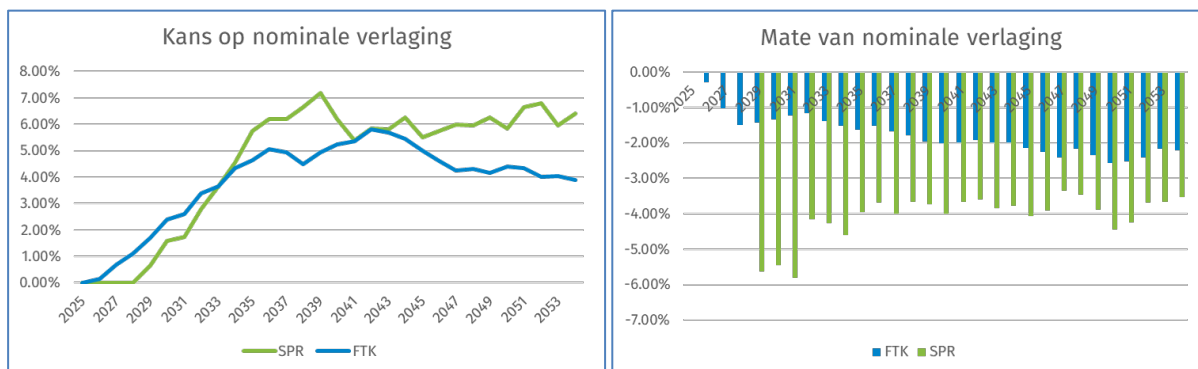
#	omschrijving risico	bruto risico	risk appetite	beheersmaatregelen	netto risico	binnen risicohouding	acceptatie restrisico	aanvullende maatregelen
				- de gevoeligheidsanalyses voor effecten van marktbewegingen op de dekkingsgraad; - het bijsturen van de strategische normportefeuille indien de dekkingsgraad een hogere mate van bescherming behoeft.				
13	Het risico dat de dekkingsgraad op het moment van invaren lager is dan de gewenste invaardekkingsgraad van 114%.	laag	laag	- de reguliere monitoring van de dekkingsgraad. - de verhoging van de renteafdekking binnen de strategische normportefeuille naar 70%; - de gevoeligheidsanalyses voor effecten van marktbewegingen op de dekkingsgraad; - het bijsturen van de strategische normportefeuille indien de dekkingsgraad een hogere mate van bescherming behoeft.	laag	ja	ja	-
14	Het risico dat de strategische normportefeuille niet, of niet tijdig, of alleen met ongunstige financiële resultaten kan worden gerealiseerd als gevolg van geen of beperkte verhandelbaarheid op of rondom de transitiedatum.	laag	laag	- de tijdige analyse van huidige en beoogde beleggingsportefeuille; - een transitiedatum halverwege het jaar; - het vooraf uitwerken van een transitieplan met de fiduciair vermogensbeheerder; - het onverkort handhaven van de waarderingsmethodiek van de reguliere beleggingsportefeuille; - het handhaven van de bestaande beleggingscategorieën en onderliggende vermogensbeheerders.	laag	ja	ja	-
15	Het risico dat de illiquide portefeuille niet of niet tijdig kan worden gewaardeerd op de transitiedatum.	laag	laag	- de tijdige analyse van de huidige en beoogde beleggingsportefeuille; - het onverkort handhaven van de waarderingsmethodiek voor de beleggingsportefeuille; - het handhaven van de bestaande beleggingscategorieën en vermogensbeheerders.	laag	ja	ja	-

#	omschrijving risico	bruto risico	risk appetite	beheersmaatregelen	netto risico	binnen risicohouding	acceptatie restrisico	aanvullende maatregelen
16	Het risico dat reserves als onderdeel van de financiële opzet niet voldoen door gewijzigde omstandigheden of voortschrijdend inzicht.	laag	laag	- het bijstellen van de financiële opzet voorafgaand aan het transitiemoment. - het periodiek monitoren na transitie.	laag	ja	ja	-
17	Het risico op rechtszaken omdat (groepen van) deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden van mening zijn dat ze onvoldoende gehoord zijn.	hoog	middel	- indien noodzakelijk een eigen juridische toetsing uitvoeren; - de communicatie over het invaren van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen testen; - het voldoen aan wetgeving van beleid, beleidskeuzes en invaarmethodiek; - het binnen de wettelijke kaders uitvoeren van het besluitvormingsproces; - de gepensioneerdenvereniging is gehoord door sociale partners.	midden	ja	ja	-
18	De solidaire premiereregeling is in strijd met Europese wetgeving.	laag	laag	het inzicht via de Pensioenfederatie.	laag	ja	ja	-
19	Het risico dat (juridische) fondsdocumenten niet juist, tijdig of volledig zijn aangepast op basis van wet- en regelgeving	laag	laag	- het pensioenreglement wordt van de pensioenadministrateur in concept afgenomen en/of op aansluiting in uitvoering getoetst ten opzichte van het productmodel van de pensioenadministrateur; - de uitvoeringsovereenkomst wordt zoveel mogelijk opgesteld in lijn met de huidige uitvoeringsovereenkomst; - het pensioenreglement en de uitvoeringsovereenkomst worden extern getoetst.	laag	ja	ja	-
20	Het risico dat migratie software van de pensioenadministrateur niet veilig is met als gevolg dat er gegevens van	hoog	middel	- het uitbestedingsbeleid volgen; - de aansluiting bij de huidige risico-inschattingen; - het vragen van assurance aan de pensioenadministrateur;	middel	ja	ja	-

#	omschrijving risico	bruto risico	risk appetite	beheersmaatregelen	netto risico	binnen risicohouding	acceptatie restrisico	aanvullende maatregelen
	(gewezen) deelnemers en/of pensioengerechtigden op straat komen te liggen.			het toetsen van het informatiebeveiligingsbeleid van de pensioenadministrateur.				
21	Er is sprake van veel wisselingen in pensioenfonds-organen of bij sociale partners ('key spelers') in korte tijd. Hierdoor gaat historische kennis verloren en moeten er nieuwe personen opnieuw worden meegenomen in het traject.	midden	laag	- de statuten van het pensioenfonds aangepast om langere zittingstermijn mogelijk te maken; - het maken van afspraken met voordragende partijen over langere zittingstermijn; - vanuit het pensioenfonds en of projectorganisatie met nieuwe vertegenwoordigers contact opnemen en ze meenemen in het WTP proces.	laag	ja	ja	-
22	Het risico dat leden van de diverse gremia onvoldoende tijd hebben gehad waardoor de besluitvorming niet tijdig is en de transitie niet kan plaatsvinden.	midden	laag	- het rekening houden met doorlooptijden in de planning voor de verschillende gremia; - de support vanuit de werkgever voor leden van pensioenfondsorganen; - de hoofdzaken van bijzaken scheiden; - het organiseren van extra WTP vergaderingen; - de periodieke afstemming met sleutelfunctiehouders; - het inzetten van 'soft controls' (elkaar aanspreken, in gesprek blijven, tijdig stukken opleveren etc.); - het verantwoordingsorgaan en raad van toezicht worden periodiek bijgepraat en meegenomen in het proces om besluitvorming straks te bespoedigen.	laag	ja	ja	-

3. KANS EN MATE VAN PENSIOENVERLAGINGEN

Gemeten over de pensioenperiode zijn hierna, op basis van de P-scenarioset van De Nederlandsche Bank, de kansen op pensioenverlaging en de mate van deze pensioenverlaging opgenomen. Naast de spreidingstermijn voor het overrendement is hierbij rekening gehouden met de inzet van de solidariteitsreserve.

Uitgaande van de scenarioset van De Nederlandsche Bank is de kans op pensioenverlagingen in de solidaire premieregeling de eerste tien jaar lager dan in de huidige pensioenregeling. Daarna ligt deze kans op een vergelijkbaar niveau. Hierbij moet worden opgemerkt dat na deze tien jaar in de huidige pensioenregeling de dekkingsgraad op basis van veel scenario's zeer hoog zou zijn opgelopen. De mate van pensioenverlagingen zijn onder de solidaire premieregeling op basis van de P-scenarioset wel hoger dan in de huidige pensioenregeling.

4. COMPENSATIE

Voor de vaststelling van de compensatie over de A- en B-grondslag wordt de volgende tabel gehanteerd. Hierbij is uitgegaan van de gemiddelde rentecurve over de kwartaaleinden van december 2023 tot en met september 2024.

De compensatie over de A- en B-grondslag wordt – naar evenredigheid van het parttime percentage per 30 juni 2026 – individueel bepaald op basis van de volgende formule:

$(A\text{-grondslag per 30 juni 2026} * \text{compensatie over A-grondslag} + B\text{-grondslag per 30 juni 2026} * \text{compensatie over B-grondslag})$

De compensatie over de A- en B-grondslag bedraagt tezamen minimaal nihil.

leeftijd	compensatie over A-grondslag	compensatie over B-grondslag	leeftijd	compensatie over A-grondslag	compensatie over B-grondslag
20	- 45,7%	- 329,2%	45	89,7%	- 50,1%
21	- 38,4%	- 315,8%	46	91,5%	- 43,2%
22	- 31,1%	- 302,4%	47	93,4%	- 36,3%
23	- 23,8%	- 289,1%	48	95,4%	- 29,2%
24	- 16,3%	- 275,7%	49	95,2%	- 22,2%
25	- 8,8%	- 262,3%	50	94,9%	- 15,0%
26	- 1,2%	- 249,9%	51	94,8%	- 10,2%
27	6,4%	- 237,6%	52	94,6%	- 5,3%
28	14,2%	- 225,2%	53	94,5%	- 0,3%
29	20,2%	- 212,7%	54	91,8%	4,7%
30	26,2%	- 200,3%	55	89,1%	9,7%
31	32,3%	- 189,1%	56	86,3%	11,8%
32	38,5%	- 177,9%	57	83,5%	14,0%
33	44,7%	- 166,6%	58	80,7%	16,1%
34	49,4%	- 155,3%	59	74,8%	18,3%
35	54,2%	- 144,0%	60	68,8%	20,5%
36	59,0%	- 134,0%	61	62,8%	19,1%
37	64,0%	- 123,9%	62	56,8%	17,8%
38	69,0%	- 113,8%	63	50,7%	16,4%
39	72,3%	- 103,6%	64	40,8%	15,0%
40	75,6%	- 93,4%	65	30,7%	13,6%
41	79,1%	- 84,9%	66	20,6%	9,2%
42	82,6%	- 76,3%	67	10,4%	4,6%
43	86,3%	- 67,6%	68	0,0%	0,0%
44	87,9%	- 58,9%			

De gehanteerde gemiddelde rentecurve wordt zes maanden voor de transitiedatum getoetst. Indien de 25-jaarsrente bij deze toetsing tussen de 1,9% en 2,9% ligt, wordt de compensatie ongewijzigd vastgesteld. Indien 25-jaarsrente buiten deze bandbreedte valt kan de vaststelling van de compensatie worden herzien.

5. BANDBREEDTES EVENWICHTIGHEIDSKADER

Ten behoeve van de toets op de invaardekkingsgraad hebben sociale partners criteria voor verschillende kwantitatieve maatstaven (bandbreedtes) in het transitieplan opgenomen. Deze toets wordt uitgevoerd indien de invaardekkingsgraad lager ligt dan de minimale invaardekkingsgraad van 108%. Bij een invaardekkingsgraad vanaf 108% kan de transitie zonder verdere afstemming met sociale partners plaatsvinden op basis van ongewijzigde toepassing van verdeel- en voorrangsregels zoals vastgelegd in het transitieplan.

Het bestuur heeft een toets uitgevoerd op de uitkomsten van de update van de transitieberekeningen ten opzichte van de bandbreedtes zoals opgenomen in het transitieplan. Hier lag niet het niveau van de invaardekkingsgraad aan ten grondslag (het niveau van de invaardekkingsgraad ligt eind mei 2025 op ruim 132%) maar de invulling van het evenwichtigheidskader waarin eigen bandbreedtes door het bestuur voor het pensioenfonds worden vastgelegd.

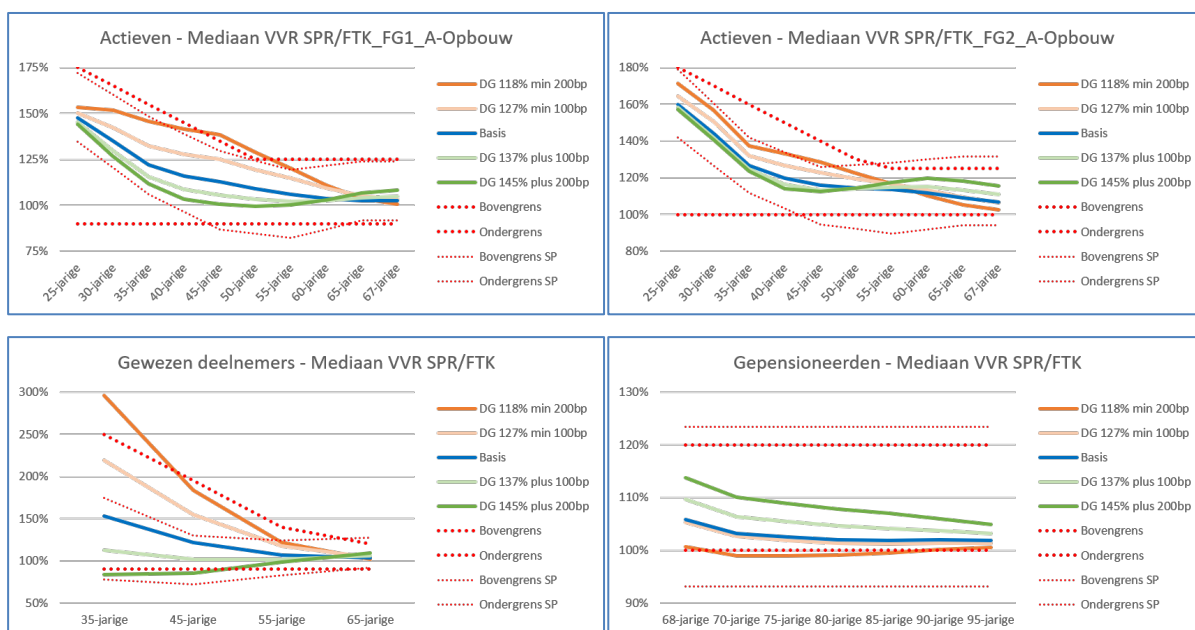
Bij de toets is geconstateerd dat de uitkomsten van de update van de transitieberekeningen tot een beperkt aantal onder- of overschrijdingen van de vastgestelde bandbreedte in het transitieplan leiden. Bij een invaardekkingsgraad lager dan 108% zouden deze onder- en overschrijdingen noodzaken tot overleg met sociale partners. Voor de onder- en overschrijdingen kunnen de volgende oorzaken worden genoemd:

- voor de update zijn de scenariosets van eind december 2024 gebruikt terwijl de scenariosets van eind juni 2023 het uitgangspunt voor het transitieplan waren;
- de modellering van de transitieberekeningen werd ten opzichte van het transitieplan verder verfijnd waardoor thans voor deelnemers netto profijtuitskomsten konden worden beoordeeld;
- de uitgangspunten en het pensioenfondsbestand werden bijgewerkt van eind december 2022 tot eind december 2024.

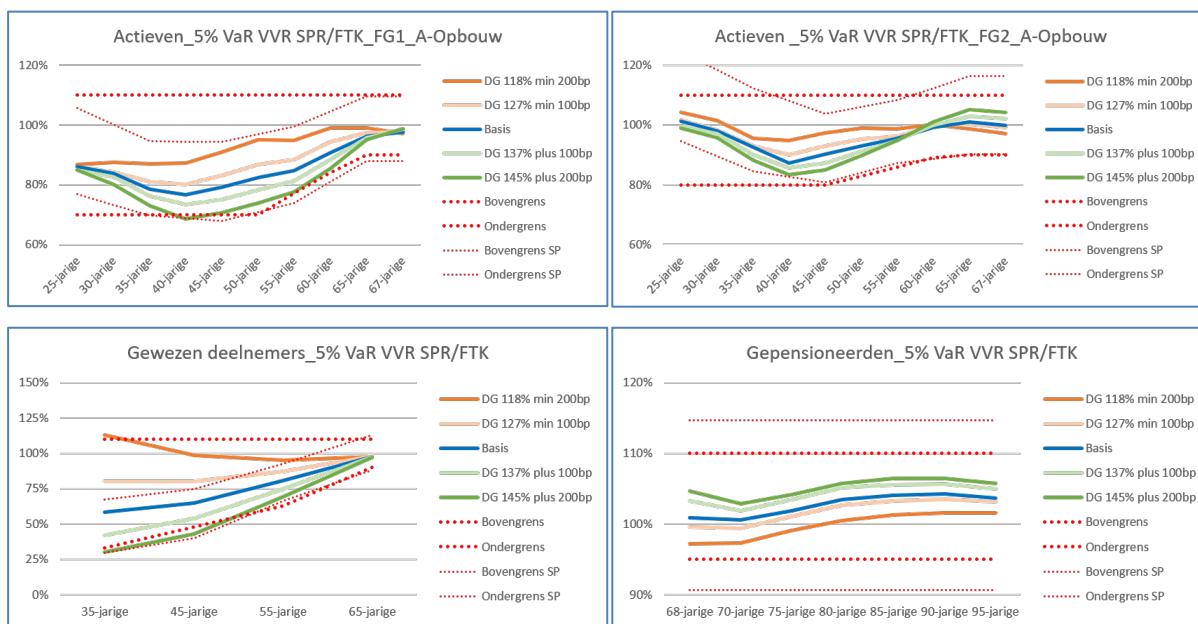
Het bestuur heeft op basis van de uitkomsten van de update van de transitieberekeningen de eigen bandbreedtes vastgesteld teneinde de evenwichtigheid van de transitie naar de solidaire premieregeling en het invaren van opgebouwde pensioenen en pensioenkapitalen te beoordelen. Deze bandbreedtes zijn op onderdelen ruimer dan de bandbreedtes zoals opgenomen in het transitieplan. Gegeven dit feit is afstemming over een bijstelling van de bandbreedtes met sociale partners en centrale ondernemingsraad gezocht.

De door het bestuur in het evenwichtigheidskader geformuleerde bandbreedtes op basis van de P-scenarioset en Q-scenarioset zijn hierna opgenomen. De bandbreedtes op basis van de OF-scenarioset – die door sociale partners als leidend werden gedefinieerd – worden ten opzichte van het transitieplan niet gewijzigd.

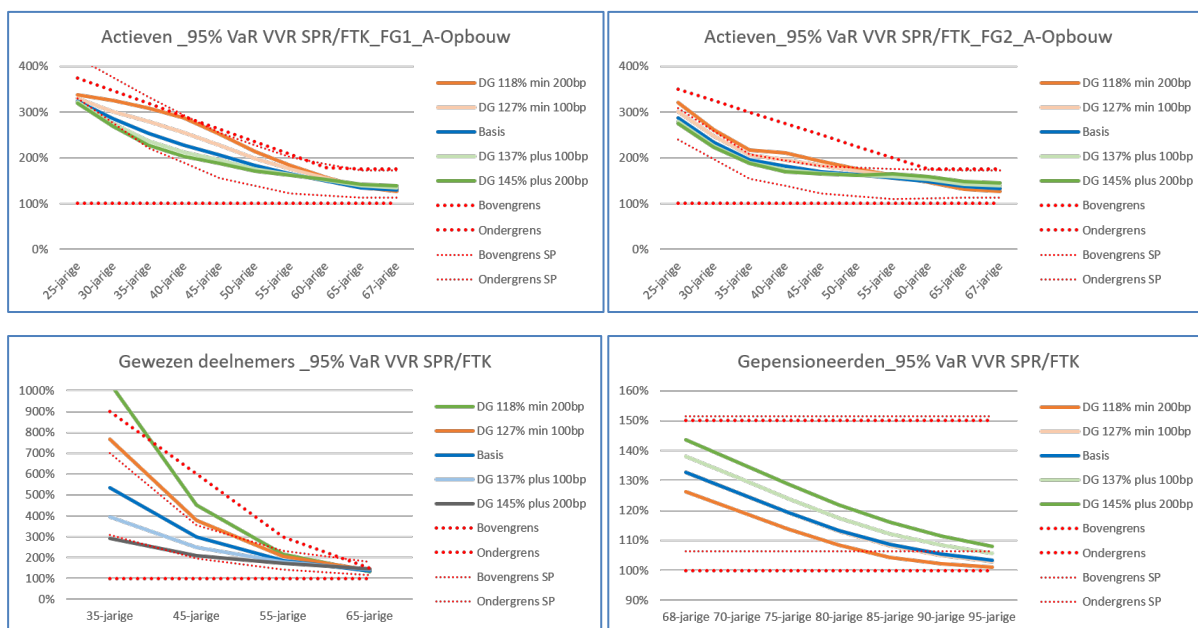
Criteria pensioenresultaat op basis van mediaan in P-scenarioset

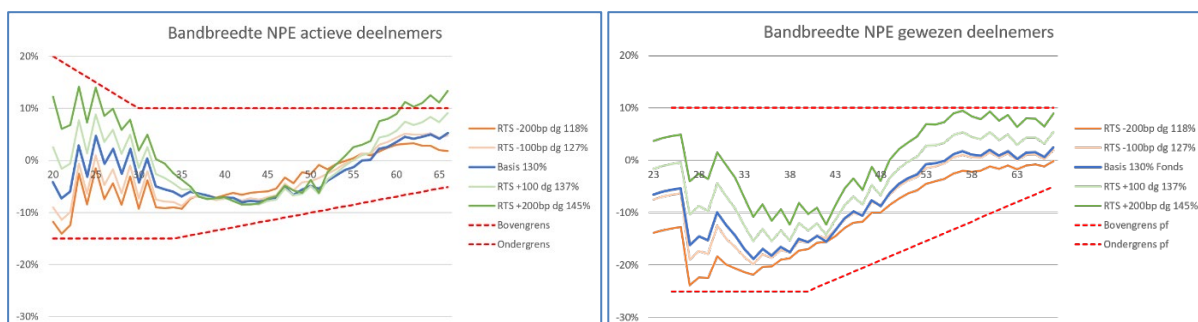
Criteria pensioenresultaat op basis van slecht weer in P-scenarioset

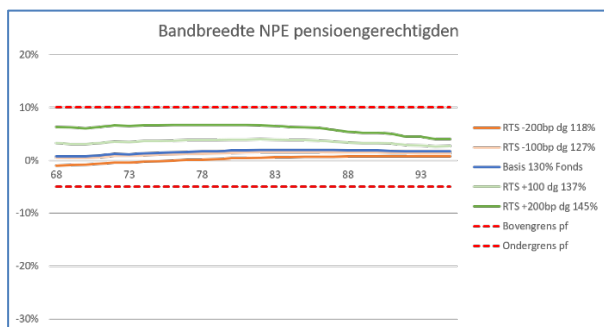

Criteria pensioenresultaat op basis van goed weer in P-scenarioset

Criteria profijt op basis van Q-scenarioset

mediaan

slecht weer

goed weer

6. VERVANGINGSRATIO'S OF-SCENARIOSET (INVAARDEKKINGSGRAAD 130%)

deelnemers laag carrièreverloop					deelnemers hoog carrièreverloop			
	FTK oud default	SPR oude default	FTK nieuwe default	SPR nieuwe default	FTK oud default	SPR oude default	FTK nieuwe default	SPR nieuwe default
25-jarige	100%	179%	100%	143%	100%	176%	100%	148%
35-jarige	100%	154%	100%	137%	100%	140%	100%	134%
45-jarige	100%	140%	100%	124%	100%	127%	100%	116%
55-jarige	100%	118%	100%	107%	100%	112%	100%	104%
65-jarige	100%	105%	100%	112%	100%	109%	100%	113%
25-jarige	72%	75%	43%	58%	60%	71%	43%	62%
35-jarige	74%	69%	47%	63%	60%	63%	47%	63%
45-jarige	76%	71%	53%	66%	64%	65%	52%	63%
55-jarige	80%	71%	63%	67%	72%	67%	61%	65%
65-jarige	83%	76%	80%	81%	83%	78%	79%	82%
25-jarige	141%	486%	262%	397%	197%	498%	258%	394%
35-jarige	127%	378%	238%	326%	192%	342%	242%	316%
45-jarige	116%	278%	195%	238%	165%	252%	199%	216%
55-jarige	107%	187%	152%	165%	134%	178%	157%	158%
65-jarige	103%	136%	119%	144%	109%	141%	119%	145%

mediaan

slecht weer

goed weer

6. VERVANGINGSRATIO'S OF-SCENARIOSET (INVAARDEKINGSGRAAD 130%)

gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	FTK oude default	SPR oude default	FTK nieuwe default	SPR nieuwe default
35-jarige	100%	275%	100%	142%
45-jarige	100%	196%	100%	125%
55-jarige	100%	131%	100%	110%
65-jarige	100%	107%	100%	116%
75-jarige	100%	102%	100%	102%
35-jarige	71%	81%	24%	41%
45-jarige	74%	78%	33%	50%
55-jarige	78%	74%	49%	62%
65-jarige	83%	76%	78%	83%
75-jarige	87%	85%	87%	85%
35-jarige	108%	933%	395%	480%
45-jarige	107%	459%	278%	293%
55-jarige	105%	220%	189%	184%
65-jarige	103%	139%	122%	151%
75-jarige	102%	121%	102%	121%

mediaan

slecht weer

goed weer

7. VERVANGINGSRATIO'S P-SCENARIOSET (INVAARDEKKINGSGRAAD 130%)

deelnemers laag carrièreverloop					deelnemers hoog carrièreverloop			
	FTK oud default	SPR oude default	FTK nieuwe default	SPR nieuwe default	FTK oud default	SPR oude default	FTK nieuwe default	SPR nieuwe default
25-jarige	100%	148%	100%	116%	100%	160%	100%	134%
30-jarige	100%	135%	100%	117%	100%	144%	100%	133%
35-jarige	100%	122%	100%	112%	100%	127%	100%	124%
40-jarige	100%	116%	100%	114%	100%	120%	100%	118%
45-jarige	100%	113%	100%	117%	100%	116%	100%	120%
50-jarige	100%	109%	100%	119%	100%	114%	100%	122%
55-jarige	100%	106%	100%	121%	100%	113%	100%	123%
60-jarige	100%	104%	100%	120%	100%	112%	100%	122%
65-jarige	100%	102%	100%	117%	100%	109%	100%	119%
25-jarige	78%	67%	50%	52%	69%	70%	52%	62%
30-jarige	73%	61%	51%	54%	64%	64%	53%	62%
35-jarige	71%	56%	53%	53%	63%	58%	54%	60%
40-jarige	70%	54%	56%	56%	64%	56%	56%	60%
45-jarige	69%	55%	58%	61%	63%	57%	59%	64%
50-jarige	68%	56%	62%	65%	64%	60%	63%	69%
55-jarige	70%	60%	66%	72%	67%	64%	66%	74%
60-jarige	73%	66%	72%	80%	72%	72%	73%	82%
65-jarige	78%	75%	79%	86%	79%	80%	80%	87%
25-jarige	109%	353%	210%	284%	139%	399%	205%	320%
30-jarige	109%	311%	201%	269%	146%	340%	198%	300%
35-jarige	109%	277%	188%	246%	145%	284%	187%	261%
40-jarige	110%	249%	173%	236%	140%	255%	172%	236%
45-jarige	109%	226%	164%	208%	136%	231%	165%	223%
50-jarige	108%	198%	151%	191%	127%	207%	151%	211%
55-jarige	106%	175%	137%	176%	120%	187%	137%	194%
60-jarige	104%	156%	124%	157%	113%	168%	126%	179%
65-jarige	102%	138%	116%	148%	108%	147%	116%	159%

mediaan

slecht weer

goed weer

7. VERVANGINGSRATIO'S P-SCENARIOSET (INVAARDEKKINGSGRAAD 130%)

gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	FTK oude default	SPR oude default	FTK nieuwe default	SPR nieuwe default
35-jarige	100%	153%	100%	116%
45-jarige	100%	122%	100%	120%
55-jarige	100%	107%	100%	130%
65-jarige	100%	104%	100%	122%
70-jarige	100%	103%	100%	103%
75-jarige	100%	103%	100%	103%
80-jarige	100%	102%	100%	102%
85-jarige	100%	102%	100%	102%
90-jarige	100%	102%	100%	102%
35-jarige	58%	34%	24%	26%
45-jarige	61%	40%	34%	39%
55-jarige	66%	53%	53%	65%
65-jarige	77%	75%	79%	89%
70-jarige	83%	83%	83%	83%
75-jarige	85%	87%	85%	87%
80-jarige	88%	91%	88%	91%
85-jarige	90%	94%	90%	94%
90-jarige	93%	97%	93%	97%
35-jarige	102%	546%	322%	414%
45-jarige	102%	303%	242%	298%
55-jarige	101%	189%	165%	230%
65-jarige	102%	147%	118%	165%
70-jarige	102%	129%	102%	129%
75-jarige	103%	122%	103%	122%
80-jarige	103%	116%	103%	116%
85-jarige	103%	111%	103%	111%
90-jarige	102%	108%	102%	108%

8. OVERLEG EN BEHANDELDE ONDERWERPEN

Werkgroep nieuw pensioenstelsel

Datum	Onderwerp
10-01-2022	Basisdata en uitvragen voorkeuren
14-02-2022	Contractvormen en solidariteitsreserve
08-03-2022	Flexibele en solidaire premieregeling globaal
05-04-2022	Flexibele en solidaire premieregeling maatmensen, leenrestrictie en uitkeringscollectief
02-05-2022	Flexibele en solidaire premieregeling maatmensen, leenrestrictie, inschatting compensatie en uitkeringscollectief
13-06-2022	Haalbaarheid ambitie, beleidsvarianten met nominale of reële zekerheid en bescherming oudere (gewezen) deelnemers
11-07-2022	Haalbaarheid ambitie bij renteafhankelijke premie, inschatting compensatie en uitkeringscollectief
14-09-2022	Update op behandelde onderwerpen en interim rapport
12-10-2022	Toelichting risicobereidheidsonderzoek
16-11-2022	Sturingsmiddelen solidaire premieregeling
26-01-2023	Uitgangspunten WTP berekeningen
27-02-2023	Analyses evenwichtigheid
27-03-2023	Uitkomsten risicobereidheidsonderzoek
20-04-2023	Dynamiek en resultaten beleid uitkeringsfase
26-06-2023	Solidariteitsreserve. Impliciete lifecycle, uitgangspunten WTP profijtberekeningen
27-07-2023	Uitgangspunten WTP profijtberekeningen en planning
00-09-2023	Voorangsregels bij invaren en partnerpensioen
00-10-2023	Uitgangspunten en opzet WTP analyses
19-12-2023	Uitkomsten WTP analyses
25-01-2024	Uitkomsten WTP analyses
26-02-2024	Pensioenambitie en compensatie
05-04-2024	Uitkomsten gevoeligheidsanalyses en vaststellen uitgangspunten solidaire premieregeling
22-04-2024	FTK modellering
01-07-2024	Update premiestaffel en compensatie
01-08-2024	Update WTP analyses

Bestuur

Datum	Onderwerp
16-01-2025	Planning
20-01-2025	Transitieplan
03-02-2025	Risicohouding, beleggingsbeleid uitkeringsfase en beleggingsbeleid opbouwfase
17-02-2025	Invaren, niet verleende toeslagen en transitie-effecten
03-03-2025	Optimalisatie returnportefeuille en planning
17-03-2025	Transitieplan (voorgenomen besluitvorming)
18-03-2025	ALM studie, analyse beleggingsbeleid uitkeringsfase en opbouwfase, beleggingsbeleid solidariteitsreserve, opheffen leenrestrictie
31-03-2025	Gesprek DNB en opvolging studiedagen

Datum	Onderwerp
14-04-2025	Risicomatrix
17-04-2025	Beleggingsbeleid, communicatieplan, grenzen risicohouding (voorgenomen besluitvorming)
28-04-2025	Spreidingsvermogen bij uitkeringscollectief en mismatchrisico matchingportefeuille
12-05-2025	Evenwichtigheid solidariteitsreserve en risicomaatstaven
22-05-2025	Configuratiesheet, evenwichtigheid solidariteitsreserve, grenzen risicohouding (voorgenomen besluit)
26-05-2025	Definitieve uitkomsten berekeningen t.b.v. implementatieplan
17-06-2025	Evenwichtigheidskader, vragen verantwoordingsorgaan
20-06-2025	Invulling matchingportefeuille, modellering VEV, vaststelling bandbreedtes
23-06-2025	Implementatieplan
26-06-2025	Datakwaliteit, evenwichtigheidskader, beleidsdocument, implementatieplan
04-07-2025	MVEV en operationele reserve, configuratiesheet en klantkaart, advies verantwoordingsorgaan, beleidsdocumenten
10-07-2025	Beleidsdocument, opdrachtaanvaarding
14-07-2025	Plausibiliteit, voorzieningen en reserves
17-07-2025	Opdrachtaanvaarding en opdrachtbevestiging
21-07-2025	Plausibiliteit, opinie SFH risicobeheer evenwichtigheid, opinie SFH actuarieel
24-07-2025	Invaarsjabloon, opinie SFH risicobeheer beleidsdocument, reactie bestuur opinies, offerte invaarberekeningen
29-07-2025	Reactie bestuur opinies, conceptrapport raad van toezicht, invaarsjabloon
31-07-2025	Definitieve vaststelling beleidsdocumenten, opdrachtaanvaarding en besluit invaren

Verantwoordingsorgaan

Datum	Onderwerp
27-01-2025	Transitieplan
24-02-2025	Transitieplan en planning
10-03-2025	Transitieplan en planning
24-03-2025	Optimalisatie returnportefeuille en planning
07-04-2025	Transitieplan en planning
24-04-2025	Bouwstenen WTP traject
01-05-2025	Communicatieplan WTP
08-05-2025	Advies Communicatieplan WTP en Bouwstenen WTP traject
21-05-2025	Bouwstenen WTP traject
02-06-2025	Definitieve uitkomsten berekeningen t.b.v. implementatieplan
04-06-2025	Bouwstenen WTP traject
11-06-2025	Bouwstenen WTP traject
25-06-2025	Bandbreedtes sociale partners
30-06-2025	Evenwichtigheidskader
02-07-2025	Advies Verantwoordingsorgaan inzake invaren

9. MAATMENSEN

leeftijd	Deelnemer - Oude default - Laag carrièrereverloop (FG1)			Deelnemer - Oude default - Hoog carrièrereverloop (FG2)			Deelnemer - Nieuwe default – Laag carrièrereverloop (FG1)		Deelnemer - Nieuwe default – Hoog carrièrereverloop (FG2)		leeftijd	Gewezen deelnemer – Oude default	Gewezen deelnemer – Nieuwe default	Pensioengerechtigde
	salaris	ouderdompensioen	pensioenkapitaal	salaris	ouderdompensioen	pensioenkapitaal	salaris	pensioenkapitaal	salaris	pensioenkapitaal		ouderdompensioen	pensioenkapitaal	ouderdompensioen
25	48.383	470	0	62.635	2.334	24.848	48.383	14.271	62.635	3.472	35	2.010	9.146	
30	55.343	2.287	0	86.125	3.508	46.199	55.343	24.472	86.125	21.743	45	3.819	23.216	
35	62.516	4.683	0	109.613	4.143	76.266	62.516	37.296	109.613	51.076	55	6.734	56.582	
40	68.533	7.636	0	121.358	8.401	106.152	68.533	52.486	121.358	82.301	65	12.663	36.281	
45	74.548	11.146	0	133.100	12.659	145.369	74.548	70.083	133.100	118.613	68			20.100
50	75.468	14.067	0	140.932	16.917	179.788	75.468	83.304	140.932	146.095	70			20.100
55	75.468	16.900	0	148.760	21.175	222.356	75.468	88.112	148.760	173.578	75			14.601
60	75.468	19.573	0	148.760	25.433	275.002	75.468	88.112	148.760	175.048	80			14.066
65	75.468	22.245	0	148.760	29.692	340.113	75.468	88.112	148.760	175.048	85			17.181
67	75.468	23.314	0	148.760	31.395	370.287	75.468	88.112	148.760	175.048	90			16.905
											95			17.309

10. KENMERKEN DEELNEMERSBESTAND (DEELNEMERS PER 31 DECEMBER 2024)

inkoop A, beleggen B				
deelnemers	aantal	gem. salaris	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	-	-	-	-
25 tot 35 jaar	71	69.872	4.789	4.311
35 tot 45 jaar	172	91.034	9.422	25.856
45 tot 55 jaar	171	103.605	15.488	93.805
55 tot 68 jaar	264	108.826	25.751	277.045
	678	98.916	16.825	138.546
beleggen A en beleggen B				
deelnemers	aantal	gem. salaris	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	21	47.239	-	10.485
25 tot 35 jaar	252	60.566	94	27.904
35 tot 45 jaar	187	86.970	721	64.610
45 tot 55 jaar	96	92.111	1.299	100.354
55 tot 68 jaar	40	94.910	3.336	164.763
	596	75.767	699	59.662
inkoop A en inkoop B				
deelnemers	aantal	gem. salaris	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	-	-	-	-
25 tot 35 jaar	4	60.254	2.488	3.942
35 tot 45 jaar	5	67.583	5.054	7.164
45 tot 55 jaar	13	89.658	8.358	79.057
55 tot 68 jaar	21	99.691	20.337	125.814
	43	89.256	13.278	86.545

10. KENMERKEN DEELNEMERSBESTAND (DEELNEMERS PER 31 DECEMBER 2024)

totaal				
deelnemers	aantal	gem. salaris	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	21	47.239	-	10.485
25 tot 35 jaar	327	62.583	1.143	22.489
35 tot 45 jaar	364	88.624	4.892	45.509
45 tot 55 jaar	280	99.017	10.292	95.366
55 tot 68 jaar	325	106.523	22.642	253.454
	1.317	88.125	9.412	101.150

10. KENMERKEN DEELNEMERSBESTAND (GEWEZEN DEELNEMERS PER 31 DECEMBER 2024)

inkoop A, beleggen B			
gewezen deelnemers	aantal	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	-	-	-
25 tot 35 jaar	72	1.945	8.353
35 tot 45 jaar	318	4.043	13.262
45 tot 55 jaar	464	5.537	37.690
55 tot 68 jaar	970	9.863	38.488
	1.824	7.435	32.698
beleggen A, beleggen B			
gewezen deelnemers	aantal	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	8	-	4.599
25 tot 35 jaar	102	-	20.240
35 tot 45 jaar	88	-	36.995
45 tot 55 jaar	52	-	52.119
55 tot 68 jaar	39	-	20.320
	289	-	30.656
totaal			
gewezen deelnemers	aantal	gem. opgebouwd pensioen	gem. opgebouwd pensioenkapitaal
15 tot 25 jaar	8	-	4.599
25 tot 35 jaar	174	805	15.321
35 tot 45 jaar	406	3.166	18.406
45 tot 55 jaar	516	4.979	39.144
55 tot 68 jaar	1.009	9.482	37.786
	2.113	6.418	32.418

11. VERPLICHTE ONDERDELEN IMPLEMENTATIEPLAN

Afstemming met DNB good practice 'Inhoud implementatieplan pensioenfondsen'

	'Inhoud implementatieplan pensioenfondsen'	Implementatieplan Vopak
1	Informatie over het doorlopen en te doorlopen besluitvormingsproces (art. 46, lid 1, onderdeel a Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Hoofdstuk 4 Implementatieplan.
2	De genomen en te nemen stappen in de implementatiefase en uitvoeringsfase en het beoogde tijdspad hiervoor. Ook wordt er in het implementatieplan aandacht besteed aan hoe er omgegaan wordt met eventuele financiële en economische schokken tijdens de transitieperiode, of andere schokken die gevolgen hebben voor de overstap (art. 46, lid 1, onderdeel b Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Paragraaf 4.4 Implementatieplan. Invulling tijdspad na indiening implementatieplan in overleg met externe partijen. Monitoring dekkingsgraad en mogelijke acties vastgelegd in document ' <i>Evenwichtigheid WTP</i> '.
3	In hoeverre verschillende, positieve en negatieve, financiële en economische scenario's zijn verkend en in welke situaties de afgesproken doelstellingen, voorrangregels en maatstaven zonder meer gelden en geen nadere besluitvorming nodig is (art. 46, lid 1, onderdeel c jo. art. 44, lid 1, onderdeel d Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Paragraaf 10.6 en 12.3 Implementatieplan.
4	Het niveau van de dekkingsgraad vanaf wanneer de financiële positie van een pensioenfonds dusdanig is dat de afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn, een onderbouwing van de berekening van deze dekkingsgraad, de alternatieve afspraken die van toepassing zijn indien een pensioenfonds een dergelijke dekkingsgraad heeft en, indien van toepassing, de procedure die voor deze situatie is afgesproken (art. 46, lid 1, onderdeel c jo. art. 44, lid 1, onderdeel sub e Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Paragraaf 10.6 Implementatieplan.
5	Een pensioenfonds neemt in ieder geval een analyse op van de volgende zes onderdelen: a) operationele en IT-risico's waaronder de continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening voor, tijdens en na de transitie en de beheersing van deze risico's (art. 46, lid 3, onderdeel a Besluit uitvoering Pw en Wvb); b) de beschikbaarheid van data voor, tijdens en na de transitie en de beheersing van de risico's hierbij (art. 46, lid 3, onderdeel b Besluit uitvoering Pw en Wvb); c) de datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie en de beheersing van de risico's hierbij (art. 46, lid 3, onderdeel c Besluit uitvoering Pw en Wvb) d) de procesbeheersing en de beheersing van de risico's hierbij waarbij tevens de onderbouwing van de risicoanalyse die na inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen is uitgevoerd wordt opgenomen (art. 46, lid 3, onderdeel d Besluit uitvoering Pw en Wvb); e) de risico's die samenhangen met de uitbesteding van werkzaamheden en de beheersing van deze risico's (art. 46, lid 3, onderdeel e Besluit uitvoering Pw en Wvb); f) de financiële risico's en de beheersing van deze risico's (art. 46, lid 3, onderdeel f Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Hoofdstuk 8 en bijlage 2 Implementatieplan.
6	Een pensioenfonds moet kunnen aantonen dat de datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie geborgd is. Dit doet zij door het uitvoeren van een risicoanalyse als hiervoor bedoeld in bovenstaande onderdeel 5.c (art. 46, lid 4 aanhef Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Hoofdstuk 9 Implementatieplan.
7	De technische uitvoerbaarheid van de pensioenovereenkomst (art. 150i, lid 2, onderdeel a Pw).	Paragraaf 8.6 Implementatieplan, document ' <i>Opdracht-bevestiging WTP</i> ' en klantkaart pensioenadministrateur.

'Inhoud implementatieplan pensioenfondsen'		Implementatieplan Vopak
8	De kosten die verband houden met de uitvoering van de pensioenovereenkomst (art. 150i, lid 2, onderdeel b Pw). Hierbij kan worden aangesloten bij het onderscheid dat ook in artikel 45a Pw wordt gebruikt.	Paragraaf 8.5 Implementatieplan.
9	De risico's die verband houden met de uitvoering van de pensioenovereenkomst (art. 150i, lid 2, onderdeel c Pw).	Hoofdstuk 8 en bijlage 2 Implementatieplan.
10	De risicobeheersingsmaatregelen die worden getroffen in verband met de uitvoering van de pensioenovereenkomst (art. 150i, lid 2, onderdeel d Pw).	Hoofdstuk 8 en bijlage 2 Implementatieplan.
11	De wijze waarop zal worden omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten en ook de overwegingen daartoe (art. 150i, lid 2, onderdeel e Pw jo. art. 46, lid 2 aanhef Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Hoofdstuk 10 Implementatieplan.
12	De wijze waarop uitvoering zal worden gegeven aan de pensioenovereenkomst met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de gelijke-behandelingswetgeving (art. 150i, lid 2, onderdeel f Pw).	
13	Een communicatieplan (art. 150i, lid 2, onderdeel g Pw). Het communicatieplan wordt bij AFM ingediend (art. 46, lid 6 Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Hoofdstuk 13 Implementatieplan en document ' <i>Communicatieplan WTP</i> '.
14	Welk gedeelte van het vermogen wordt gebruikt om te voldoen aan de vereisten ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen (Art. 46, lid 2, onderdeel a Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Paragraaf 10.6 Implementatieplan.
15	indien van toepassing, de onderbouwing van het toepassen van de vba-methode voor de waardering van de pensioenaanspraken en pensioenrechten en het aanwenden van het vermogen (Art. 46, lid 2, onderdeel b Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Niet van toepassing.
16	Hoe invulling wordt gegeven aan de keuzes die een pensioenfonds op grond van artikel 150n van de Pensioenwet dan wel artikel 145m van de Wet verplichte beroepspensioenregeling kan maken (Art. 46, lid 2, onderdeel c Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Hoofdstuk 5 document ' <i>Evenwichtigheid WTP</i> '.
17	Het pensioenfonds geeft ook aan op welke wijze de voorbereidingen worden getroffen voor en invulling zal worden gegeven aan de uitvoering van een besluit over de omrekenmethoden en het aanwenden van het vermogen pensioenfonds als bedoeld in artikel 150n Pw (artikel 150i, lid 3 Pw).	Paragraaf 9.2 Implementatieplan.
18	Indien van toepassing, de hoogte van de initiële vulling van het compensatie-depot (Art. 46, lid 2, onderdeel d Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Niet van toepassing.
19	Indien van toepassing, de initiële vulling van de solidariteitsreserve of risicodelingsreserve (Art. 46, lid 2, onderdeel e Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Paragraaf 10.6.1 Implementatieplan.
20	Zowel de effecten van het toepassen van het financieel toetsingskader tijdens de transitie als de effecten van de toeslagverlening tussen 1 juli 2022 en de aanvang van de transitie op grond van artikel 15c Besluit FTK (150i, lid 2, onderdeel h Pw). Het betreft volgens de Memorie van Toelichting de effecten van gebruikmaking van het transitie-ftk en toeslagverlening in de aanloop naar de transitie (vanaf 1 juli 2022) waarbij geanticipeerd kan worden op het transitie-ftk.	Paragraaf 10.2 Implementatieplan.
21	Hoe het rekening heeft gehouden met de gevolgen voor deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden van de onder onderdeel 19 genoemde effecten bij gebruikmaking van overbruggingsplannen of door in de jaren 2022 en 2023 toeslagen te verlenen bij een beleidsdekkingsgraad van 105% (Art. 46, lid 2, onderdelen f en g Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Niet van toepassing.

'Inhoud implementatieplan pensioenfondsen'	Implementatieplan Vopak
22 Hoe zal worden omgegaan met arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting en nabestaandenpensioen (Art. 46, lid 2, onderdeel h Besluit uitvoering Pw en Wvb).	Paragraaf 10.6.1 en 10.8 Implementatieplan.
23 Indien van toepassing, de onderbouwing van het toepassen van een andere spreidingstermijn dan tien jaar bij de standaardregel, bedoeld in artikel 150 Pw of artikel 145 Wvb (Art. 46, lid 2, onderdeel i Besluit uitvoering Pw en Wvb). Zie ook Factsheet Omrekenmethoden en aanwenden vermogen pensioenfondsen bij invaren.	Niet van toepassing.
24 Een pensioenfonds dat besluit tot een collectieve waardeoverdracht van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten geeft ook aan hoe het de kwaliteit van de data zekerstelt voor, tijdens en na de transitie (Art. 46, lid 4, onderdelen a en b Besluit uitvoering Pw en Wvb). Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van werkzaamheden en onderzoek door een externe accountant of externe IT-auditor, zie hiervoor verder Q&A Wat doet het pensioenfonds om de datakwaliteit bij invaren te borgen?.	Hoofdstuk 9 Implementatieplan.

Stichting Pensioenfonds Vopak

Westerlaan 10
3016 CK Rotterdam
Postbus 863
3000 AW Rotterdam
Telefoon +31 10 4002650